

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Justitsraad
Redaktør Carl Petersens
MINDEBOG
1910.

*Pet & Spec
Peteresen, H. Christian*

MINDESKRIFT

TILEGNET

JORDBRUGER OG GARTNER

HANS CHRESTIAN PETERSENS EFTERSLÆGT.

NEDSKREVET AF

REDAKTØR, BØRNEHJEMSFORSTANDER
CARL PETERSEN.

UDGIVET AF

HANDELSGARTNER
HANS CHRESTIAN PETERSEN, JUN.

AAR 1901.

KJØBENHAVN.

NØRREBROS BOGTRYKKERI, PRINS JØRGENSGADE 5.

1901.

Hans Chrestian Petersens Fader.

I Aaret 1775 levede en Skovløber med sin Hustru i Nærheden af Ringsted. De to Ægtefolk havde ingen Børn, og nu, da de vare komne til Aars, følte de ret Savnet heraf, hvorfor de bleve enige om at tage et forældreløst Barn til sig.

En Dag havde Manden travlt; han vilde tage ind til Kjøbenhavn for at faa et Barn fra Fødselsstiftelsen, og da han kom tilbage fra sin Rejse, havde han en lille smuk Dreng med sig. Barnet, der kun var nogle Uger gammelt, havde allerede dejligt sort, kruset Haar, og Konen, der i lang Tid havde følt Trang til at øve Kjærlighed mod et saadant lille Væsen, var ude af sig selv af Glæde over at se sit Ønske opfyldt.

Den lille hjemløse Dreng fandt altsaa her et velsignet Hjem. I Daaben fik han Navnet Peter Hansen, da Skovløberen hed Hans Petersen; men efterhaanden, som han voxede til og blev mere udviklet, var den almindelige Mening om ham, at han var af jødisk Slægt.

Der henrandt nu 7 Aar, og den lille Peter havde lykkelige Dage. Men da kom der en dyb Sorg i hans Hjem; hans gode Plejemoder døde, og omtrent et halvt

Aar senere døde ogsaa Plejefaderen. Nu var lille Peters Lykke forbi, og der kom tunge, bitre Dage for ham.

En Dag, da der var Stævne i Byen, og Byens Folk vare forsamlede, rejste Sognefogden sig og udtalte, at da nu Skovløber Hans Petersen var afgaaet ved Døden, saa var der den Dreng, han havde taget til sig, og ham maatte der skaffes en Plads til. Drengen, der nu var 7 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, kraftig og godt bygget, vilde vel nok kunne tjene til Føde og Klæder, og han vilde derfor forespørge, om der ikke var nogen, som havde Brug for ham. Da rejste en Bondemand sig og sagde: »Lad mig faa Drengen; han ser ud til at kunne bestille noget«.

Naturligvis blev Tilbudet modtaget, og Bonden tog strax Drengen med hjem, thi da det var i Høstens Tid, havde han god Brug for ham.

Den lille Peter havde haft et tarveligt, men lykkeligt Hjem hos Skovløberfolkene; nu var det forbi med hans Lykke. Bonden, han var kommen hen til, var en haard og hensynsløs Mand, der ikke betragtede Barnet som en lille Menneskesjæl, men snarere som et af sine Trædyr, han skulde have den mest mulige Nytte af. »Jeg skal føde og klæde den dovne Knægt«, sagde han hyppigt, »og saa gider han ikke røre sine Lemmer. Men jeg skal nok kurere ham med min Stok, saa han lærer at tage anderledes fat!« Og saa fik lille Peter daglig Stokken at smage; han var den paa Gaarden, som fik de fleste Prygl, ja, af og til sultede endog den haardhjærtede Bonde ham for om muligt derved yderligere at kue Barnet, der bestandig ikke kunde bestille ham nok.

Saaledes forløb en Tid; Drengen blev som Følge af den haarde og brutale Behandling stedse mere mismodig og gik bestandig og grundede over, hvad han skulde

gjøre for at slippe bort fra sin grumme Husbond. Da kom han pludselig paa den Tanke: »Naar jeg løb af min Tjeneste nu, saa vilde jeg nok for Sommeren kunde bjærge mig paa Marken, og Føden kan jeg vel stjæle eller tigge mig til!« Og en skjøn Dag i Juli Maaned, Aaret efter at han var kommen til Bonden, var lille Peter forsvunden fra Gaarden; men hverken Gaardmanden eller Sogneraadet, som fik Anmeldelse derom, tænkte paa at eftersøge Drengen.

I Avgust og først i September indløb der imidlertid til Sogneraadet mange Klager over, at der var stjaalet Mad fra Høstfolkene, naar de vare i Marken eller havde lagt sig for at sove til Middag, og Tyven kunde sikkert ikke være nogen anden end den vanartede Dreng, Peter, som var løben bort fra Tjenesten. Der blev derfor afholdt et Sogneraadsmøde, og Formanden foreslog her, at der burde gøres noget for, at man kunde faa fat i den tyvagtige Knægt. Og saa blev lille Peter eftersøgt, og et Par Dage senere blev han anholdt. Han forklarede, at han om Natten dels havde opholdt sig i Ladebygninger, dels i en Høstak, enkelte Gange ogsaa i Skoven. Sin Føde havde han stjaalet fra Høstfolkene, naar de sov til Middag, eller han havde hjulpet sig med, hvad han kunde redde fra Marken eller Haverne: Gulerødder, grønne Æbler, o. s. v.

Nu maatte Sogneformanden igjen sammenkalde Stævne, og Drengen, som saa forfærdelig ud i Klæderne — hans Tøj hang fuldstændig i Laser, — blev atter fremstillet med Opraabet: »Hvem vil have den vanartede Unge? Er der ikke nogen, som vil tage ham uden Vederlag, saa maa Sogneraadet finde sig i at give lidt til Hjælp. Drengen kan for øvrigt godt bestille noget, men han er en doven Slyngel!«

Bønderne saa paa hverandre og rystede paa deres Hoveder. Ingen af dem syntes at have Mod til at tage sig af Drengen. Dog endelig rejste en behjærtet Bonde ved Navn David sig og sagde: »Lad mig faa Drengen. Er der noget godt hos ham, haaber jeg med Guds Hjælp at finde det. Jeg ønsker intet Vederlag, men er Drengen saa fordærvet, at jeg ikke kan faa Bugt med ham, saa vil jeg have Lov til, naar som helst, at aflevere ham til Sogneraadet igjen.«

Saa blev da den lille Peter, da han var $8\frac{1}{2}$ Aar, Tjenestedreng hos Gaardmanden David, og her fik han det godt; thi David var en god og hjærtelig Mand, der forstod at finde det gode i Barnet og faa det frem for Lyset, saa Peter fra den Tid af blev en rigtig flink Dreng igjen. Da saa Peter blev konfirmeret, enedes man om, at han skulde blive hos David og have Kost og visse Klædningsstykker som Løn for sit Arbejde; thi saaledes var det den Gang almindeligt blandt Landbefolkningen, hos hvem Penge var en sjælden Vare. At Peter vedblev at være godt lidt af sin Husbond og Madmoder, kom tydelig frem, da han skulde til Kjøbenhavn for at være Soldat. Med et tungt Hjærte tog de Afsked med hinanden, og da Konen havde forsynet ham med en god Madpose, og Manden havde givet ham 3 Mark i Rejsepenge, var deres sidste Ord til ham disse: »Naar Du har tjent Kongen, maa Du endelig komme tilbage og tjene os igjen«.

Saaledes skulde det imidlertid ikke blive. Da han var mod Slutningen af sin Tjenestetid, og Tankerne begyndte at sysle med Fremtiden, faldt det ham dog tungt at tænke paa, at han skulde tilbage til Forhold, der ikke kunde føre ham til videre end til at blive en Arbejdsmand alle sine Dage; han vilde hellere tjene for Kost og

Løn i Kjøbenhavn og søgte ogsaa, saa godt han kunde, at faa en Plads derinde, men da det mislykkedes, vandrede han til Fods tilbage ad Hjemmet til. I Ringsted Gjæstgivergaard tog han ind for at fortære sin medbragte Mad, og hvad han saa ivrig havde søgt i Kjøbenhavn, fandt han her: Gjæstgiveren, som tillige var Vognmand, fæstede ham for Kost og Løn. Vel gjorde det gamle Davids ondt at skulle savne ham, men da de paa den anden Side nødvendig vilde staa hans Fremtids Vel imod, gav de dog villig Afkald paa ham. Her tjente nu Peter henved 2¹/₂ Aar og samlede sig nogle faa Skillinger, — men saa satte han selv Bo; dette gik saaledes til:

Da Peter havde været saavel to Aar hos Gjæstgiveren, kom han en Dag ind i Gjæstestuen for at faa sin Middag. Ved Enden af det lange Bord havde en gammel Mand med sin 19-aarige Datter taget Plads, og af den medbragte Madkasses Indhold gjorde de sig til Gode. Peter sad længe og saa' saa vist paa den unge Pige; pludselig rejser han sig, tager sin Mad i Haanden og sætter sig nærmere op imod Bordenden til den Gamle. Der udspandt sig nu følgende Samtale:

»Hvor hører Du hjemme?«

»Jeg bor en lille Mil herfra i Kværkeby, hvor jeg har et lille Fæste«, var den Gamles Svar.

»Er det din Datter, Du har med Dig?« spørger saa Peter videre.

»Det er saa!« var Svaret.

»Maa jeg byde Dig en Snaps«, siger saa Peter, »og maaske Datteren kunde drikke en Kop Kaffe og spise en Hvedekage?«

Se, dette var nu meget velkomment og gav Anledning til en længere Samtale. Da de saa efter Middagens-

maaltidet bød Farvel, maatte Peter love den Gamle at besøge dem i Kværkeby, naar han en Gang havde en Fridag, og dette havde Peter langt fra noget imod; det varme Haandtryk, han gav Datteren, tolkede tydelig nok hans Glæde. Og længe varede det ikke, inden han traadte ind gennem den lave gjennemskaarne Dør i det lille Fæstehus for at fæste Datteren som sin Brud. Da han havde faaet en lille Forfriskning, og Datteren var gaaet ud af Stuen, gik Frieriet ganske ligefremt til:

»Ja«, siger Peter, »I kan jo nok forstaa, hvorfor jeg beværtede Jer og Datteren, da jeg traf Jer paa Gjæstgivergaarden, og ligeledes hvorfor jeg er kommen her ud i Dag: min Agt er at bejle til Datteren!«

Den Gamle havde Intet at indvende, Datteren heller ikke, — rødmende gav hun Peter sit Ja! Fem Maaneder efter stod Brylluppet, men den Gamle havde maattet sælge sin Ko for 17 Rdl., for at de sammen med Peters sammensparede Penge kunde udgjøre Fæstepenge for Huset, der laa i Byen, og Jordlodden, som laa en lille Mil fra Stedet. Saa maatte de selv begynde med en lejet Ko til 4 Rdl. i aarlig Leje. Det var jo ikke de letteste Forhold at begynde med; thi foruden Fæstepenge, Lejen af Koen og visse Dages ugentlige Hoveriarbejde, havde de paataget sig at føde og klæde den gamle Fader. Men det gik, og det blev et lykkeligt Ægteskab; thi Flid og Nøjsomhed havde fæstet Bo i de samme Stuer, hvor de selv levede.

Vi skal dog høre lidt om een af de store og lykkelige Begivenheder i deres Liv. Der var gaaet 7 Aar, og de vare nu velsignede med 3 Dreng. Hans Chrestian, Lars og Niels; men endnu maatte de hjælpe sig med den lejede Ko. Denne Sommer vogtede Hans deres Gaas med

de ti smukke Gæslinger, og han drev dem langs Vejkanten, for at de kunde spare Afgiften til en Bonde, som ellers Skik og Brug var. De smukke Gæslinger faldt Proprietæren, af hvem de havde lejet Koen, i Øjnene, og da han samme Aften traf Peter Hansen, som han vendte hjem fra Arbejdet, meddelte han ham, at Koen skulde være deres Ejendom, — han vilde nøjes med Gæslingerne i Bytte. Da Peter Hansen meddelte sin Hustru denne uventede Nyhed brast hun i Taarer af Glæde og takkede lydeligt Gud for denne Gave, — nu tyktes de helt velhavende, og denne store Begivenhed blev af de fattige men lykkelige Folk ikke glemt, saa længe de levede, ja, den lever endnu hos det andet Led af deres Efterkommere.

Ja, denne Familie var fattig men lykkelig. Naar de skulde paa Hoveriarbejde paa Herregaarden eller paa deres egen Fæstejord om Sommeren, stod de som Regel op Kl. 3 à 4 om Morgenen. Konen kogte da en Gryde Kartofler, stuede den med lidt Salt og Mælk og satte Gryden i en Sæk ved Fodenden i Sengen, for at den kunde holde sig længe varm. Det var hendes tre Drenges Maaltid til Dagen, og det smagte dem fortrinligt; de kunde jo gaa til Gryden, naar de vare sultne og saa havde de den Glæde, at naar Fader og Moder kom fra Arbejdet om Aftenen, fik de et Stykke Grov-Brød, inden de skulde til Sengs. Ja, Seng havde de egentlig ikke, thi den eneste Seng laa Forældrene i; men de havde en Slagbænk, som kunde trækkes ud paa Gulvet, og den vare de lige saa glade ved, som det velhavende Barn kan være for sin lille Seng. Naar da Moder havde puttet sine tre kjære Drengene ned i Slagbænken, bad de deres Fadervor, som Fader havde lært dem, lige som han i sin Tid havde lært det af gamle David. Læse og skrive kunde Peter Hansen

og hans Hustru ikke, men det, de selv havde lært, gav de deres Børn, og det stod saa levende for Faderen, at kunde han ikke give sine Børn anden Rigdom, saa kunde han vise de kjære Børn Vejen til det, han selv havde fundet, til Jesus, til den levende Gud.

Et Par Aar efter at den ældste Søn var bleven konfirmeret, blev Peter Hansen meget syg og laa til Sengs i to Aar, før han døde, men daglig formanede han sine Børn til Troskab og Lydighed. Skulde de end blive de fattigste i denne Verden, det skulde de ikke bryde sig om, naar de blot vare ærlige og tro over, hvad de bleve betroede, og aldrig maatte de glemme, naar de om Aftenen lagde sig til Sengs, at bede deres Fadervor i Jesu Navn. Hans Bøn og Formaning var ikke forgjæves. — Det forhen hjemløse Barns Minde være velsignet, og den gamle kjære Gaardmand Davids, hans Fosterfader, er ikke glemt i Peter Hansens Efterslægt. — Gud til Ære. —

Hans Chr. Petersen.

Peter Hansens ældste Søn, Hans Chrestian, der var født d. 29. Juli 1817, var Linnedvæver, men da hans Fader døde, maatte han forlade Væverstolen, og gaa i Faders Sted i Hjemmet, da han var 18 Aar gammel. Moderen kunde nemlig ikke blive ved Fæstejorden, naar hun ikke lod Hoveriarbejdet udføre paa Herregaarden af anden Mand, og denne Gjerning tog nu Sønnen, Hans Chrestian op, for at hjælpe sin Moder. Der gik nu godt et Aar, men Hans Chrestian var ikke tilfreds med sin Tilværelse. Han var en ung Mand, men maatte gjøre gammel Mands Pligt. Hans Moder var paa den Tid 50 Aar. Hans Chrestian talte nu af og til til sin Moder om, at hun burde gifte sig for at blive ved Hjemmet, da den Tid dog kom, at han ikke vedblivende kunde udøve sin Faders Gjerning paa Herregaarden, han vilde hellere ud at tjene hos Bønderne, til han skulde ind til Hovedstaden at tjene Kongen som Soldat. Det blev nu bestemt, at Moderen skulde søge sig en Mand. En jordløs Husmand ved Navn Thomas var bleven Enkemand, og han havde ikke noget imod at blive Peter Hansens Eftermand. De bleve nu gifte og levede lykkelig sammen i over 25 Aar, da døde

Thomas, og hans Hustru maatte da forlade sit Hjem og kom til at bo i Fattighuset, hvor hun flyttede hen med lidt Bohave og sin Gaas.

Da Moderen blev gift med Thomas, tog Hans Christian ud at tjene hos en Gaardmand i Slimminge, omtrent 1 Mil fra Kværkeby. Omtrent 1½ Aar efter den Tid gik han en Efteraarsdag og pløjede i Marken sammen med Gaardmandens Søn, da kom der to unge Piger gaende henne paa Vejen. Gaardmandens Søn sagde nu til Hans Christian, at de skulde jage paa Hestene for hurtig at naa Vejkanten, og da de naaede denne, holdt de stille, og de unge Piger var nu lige ved dem. Der kom nu en Samtale i Gang og af og til en lille Spøg mellem de unge Mennesker, de kjendte jo hinanden. De unge Piger bød dog hurtig Farvel, da Gaardmandssønnen begyndte at gaa lidt for vidt i Spøgen. »Ja!« udbrød Gaardmandssønnen, »Marie fra Lerbækkerhuset hun er en kjøn Pige, men hun er knibsk, hun taaler ikke Spøg!« Hans Christian var glad for den Udtalelse, for den kjønne Marie var han kommen til at synes godt om, men fra den Dag var det for ham, som Marie fra Lerbækkerhuset var den rareste og kjønneste Pige, en Mand kunde faa til sin Kjæreste.

Maries Moder var Enke efter Husmand Ole Mathiesen, havde 3 Børn, Jens, Karen og Marie. Marie var født d. 24. September 1820 og havde et lille Fæstehus med 3 Td. Land Jord. Sønnen var Tømmermand, boede hos hende og gjorde Faderens Hoveriarbejde paa Herregaarden Giesegaard. Marie var kun 16 Aar og var endnu ikke kommen ud at tjene, hvorimod hendes Søster Karen, som var ældre, havde Tjeneste. Enken sad egentlig efter smaa Forhold temmelig godt i det; der var nemlig over 2 Dragekister fulde af Linned foruden lidt kontante Penge.

Hans Chrestian Petersen, 50 Aar.

Marie Petersen, 47 Aar,

Enkens Fader havde været Ejer af Slimminge Kro, og der stammede noget af Velstanden fra.

Hans Chrestian talte nu jevnlige med den kjønne Marie, og det kom bestandig til at staa for ham: »Hun er et ædelt Menneske, bedre Kvinde end hende kan Du ikke vælge Dig«. Aaret efter bleve de gode Venner og lovede hinanden at være trofaste. Kort Tid efter opdagede Maries Brøder og Moder, at Marie og den fattige Tjenestekarl Hans Chrestian vare blevne Venner og havde forlovet sig. Dette bleve de ikke rigtig glade for, thi, som Maries Moder sagde, hendes kjønne Datter behøvede dog ikke at tage en aldeles fattig Karl, men hun lagde dog ikke særlige Hindringer i Vejen for Forlovelsen. Hans Chrestian havde dog ikke de daarligste Udsigter til at faa et Hjem.

Lige overfor Gaarden, hvor han tjente, boede en Husmandsfamilie uden Børn. Hos denne Familie var Hans Chrestian jevnlige Gjæst, naar han havde endt sit Dagværk. Denne Familie havde faaet meget tilovers for Hans Chrestian, fordi han var en ærlig, tro og flittig Karl og havde bestemt, at hvis han engang vilde overtage Huset imod at tage Manden og Hustruen paa Aftægt, skulde han faa, hvad Ejendele de efterlod sig, samt Huset med tilhørende Vænge. Hans Chrestian fik dog ikke det lille Hjem, da der senere hen i Livet blev budt ham bedre Vilkaar, men bad flere Aar efter de gamle Folk om at lade den Kjærlighed, de havde til ham, gaa over paa hans Broder Lars, født omtr. 1819, som var Skomager. Lars fik ogsaa senere her sit Hjem, foruden Skomagerprofessionen drev han Høkeri. Han fik ikke Børn i sit Ægteskab, men tog en lille hjemløs Pige Caroline til sig, og adopterede hende. Hans første Kone døde tidlig, derimod blev han gift senere 2 Gange, og med hver af disse

Hustruer havde han mange lykkelige Aar, men havde ingen Børn med nogen af dem. Han var c. 60 Aar gammel, da han døde, og hans sidste Hustru overlevede ham kun en kort Tid. De efterlod deres Plejedatter Caroline 4000 Kroner. Lars havde været en flittig Mand, hans 3 Hustruer havde været gode Husmødre. Der havde været et lykkeligt Hjem for Lars. Naar han røgtede sin Gjerning her paa Jorden, vidste han, at Arbejdet bragte Velsignelse, men han vidste ogsaa, at Velsignelsen kom fra Herren vor Gud. Han havde lært at bede af sin kjære Fader Peter Hansen, og hans »Fader vor« i Jesu Navn holdt han højt i Ære, den Arv havde han modtaget af sin Fader, og den holdt han fast paa, til han gik bort fra denne Verden.

Hans Chrestians yngste Broder Niels, født omtr. 1822, blev Tjenestekarl, kom til Kjøbenhavn og blev, da Casino blev aabnet, Funktionær derinde. Han var med i Krigen 1848—49 og 50, men kom fra Krigen i meget medtaget Tilstand, særlig havde hans Hoved taget Skade. Efter Krigen var han saa heldig at købe en Husmandslod uden Udbetaling paa Raadmandsmarken. Her gik det ham nogenlunde godt i mange Aar. Han var gift, hans Hustru hed Marie, de havde 3 Børn, Marie, Vilhelmine og Caroline. Han opnaaede paa den lille Ejendom at faa et Koholderi, og under mindre Forhold sad han rigtig godt i det, og naaede at faa opdraget sine Børn, skjønt hans Hovedsvaghed tog bestandig til. I 1874 solgte han Ejendommen, men 2 Aar efter kom han paa Sindssygeanstalten ved Roskilde. Som Syg var han fredelig, holdt fast paa Tilliden til Gud og elskede sin Bibel. Hans Hustru døde et Par Aar efter, men paa den Tid vare Børnene voksne og kunde sørge for sig selv. Han døde 70 Aar gammel

af Lamhed i Aaret 1896 eller deromkring, og ligger begravet paa St. Hans Hospitals Kirkegaard.

Hans Chrestians Svoger, Jens Tømrer ude i Lerbækkerhuset paa Slimminge Mark, blev nu ogsaa forlovet og tænkte paa at gifte sig. Hans Kjæreste var hans Moders Søskendebarn. Men da hans Moder kun endnu var 50 Aar, vilde han nødig have hende paa Aftægt i saa ung en Alder. Han mente, hun burde gifte sig, hvis der muligt kom Tilbud. Dette syntes Moderen ikke om, men indrømmede, at hun ikke vedblivende kunde forlange, at Sønnen skulde gaa paa Hoveriarbejde paa Giesegaard Gods for at hun kunde blive ved Fæstehuset, og indvilgede i, at Fæstet gik over paa ham. Samtidig var der en velhavende Husmand i Kværkeby ved Ringsted, som havde en Husmandslod som Ejendom paa 3 Tdr. Land Jord. Han var bleven Enkemand og søgte sig et ældre Menneske til at styre Huset, han kom til Slimminge og fandt Lerbækkerhuset. Han friede til Jens'es Moder, da han havde set, at der var rigeligt med Linned og lidt Penge i Medgift. Jens'es Moder gav sig straks til at græde, for egentlig vilde hun nødig giftes, men da Forstanden kom til Roret, fik Enkemanden, som hed Peter Schrøder, hendes Ja. Paa den Tid var det almindeligt paa Landet, at naar Brylluppet var bestemt, og der var lyst første Gang i Kirken, flyttede Bruden hen til Brudgommen »for at ordne Hus,« som det hed sig. Da Jens'es Moder var kommen i Peter Schrøders Hjem før Brylluppet, for at ordne Hus, blev der ikke betroet hende en Kones Rettigheder. Peter Schrøder havde en eneste Søn, som var c. 20 Aar, han havde Nøglen til Saltekarret og udleverede daglig, hvad Kjød eller Flæsk, der skulde bruges i Huset, samt bestemte Retterne, der skulde koges

til Middag. Jens'es Moder syntes, at det var temmelig store Rettigheder, Sønnen tog sig, og da hun erfarede, at det ogsaa var Peter Schrøders Villie, gik hun tilbage til sit gamle Hjem, og fortalte sin Søn grædende, at den Husstand kunde hun ikke finde sig i. Som hun og Sønnen talte om Sagen, kom Husmand Peter Schrøder kjørende ind i Gaarden. Da han havde faaet Hesten i Stald, og var kommen ind i Stuen, sagde han, at han havde nu bestemt, at hans Søn snarest skulde ud og tjene, og at han absolut vilde have Jens'es Moder til sin Hustru samt leverede hende samtidig Nøglen til Saltekarret, og ytrede videre: »Jeg har allerede erfaret, at Du er en dygtig, flittig og sparsommelig Kone, og Ingen skal blande sig mere i Husvæsenet. Hun tog paa disse Ord atter med Peter Schrøder til hans Hjem, de bleve gifte, og Sønnen tog i Tjeneste hos en Bonde. Dette Ægteskab blev lykkeligt, idet de levede i udmærket god Forstaaelse i over 27 Aar, saa døde Peter Schrøder, hans Hustru var den Gang 77 Aar, men havde da et godt Hjem, som kunde føde hende Resten af hendes Dage. Hun døde, da hun var 81 Aar.

Da Jens havde faaet sin Moder gift, overtog han det lille Fæstehjem, og saa giftede han sin Moders Søskendebarn Birthe. Hans Søster Marie var paa den Tid kommen ud at tjene paa en Gaard, som kaldtes Storgaarden. Jens var paa den Tid bleven en bevidst Kristen, og hans Hustru blev ham en trofast og god Kone, hun var proper og flittig i det lille Hjem og fulgte ogsaa sin Mand i hans aandelige Liv. Bibelen var i hans Hjem en aaben Bog. Skjønt det paa den Tid ikke var almindeligt, at en Smaamand sad i Sogneraadet, var han dog Medlem derat, og da Assurancen kom frem, assurede

han Bygninger, og fik andre Tillidshverv, skjønt saadanne Gjerninger i Regelen udførtes af Gaardmandsklassen; og han var en ganske ung Mand, da han blev valgt til flere saadanne betroede Hverv. Ligeledes blev han en god Raadgiver for de forkomne og fortrykte i Sognet, var Enkers og Børns Værge m. m. Tømrer Jens Olsen blev en agtet Mand i Sognet; man var enige om, at han sagde kun, hvad han mente, og at han var en begavet Mand. Som kristen Mand var han elsket af alle, fordi han altid havde et godt Ord til dem, som vare sorgfulde og bekymrede. Hans Hustru gav ham ingen Børn, men de bleve enige om at tage to hjemløse Børn, Hansine og Caroline, og adopterede disse. Jens Olsens Hustru døde, da hun var omtrent 70 Aar, og nu fik Jens Olsen en Datter af en af Adoptivbørnene i Huset, hun var bleven gift med en Skomager. Disse unge Folk plejede ham godt paa hans sidste Dage. Da han var 75 Aar blev han syg og sengeliggende, og lod skrive til sin Søster Marie, som paa den Tid boede i Kjøbenhavn, og som havde voxne Børn, at han næppe kunde leve ret længe. En af Maries Børn ved Navn Carl, skrev paa sin Moders Opfordring følgende Brev til Jens Olsen:

Kjøbenhavn, i Januar 1888.

Vor kjære Onkel!

I vort Brev til Dig, kjære Onkel, som jeg i Dag skriver til Dig paa mine Forældres og egne Vegne, maa det være med Tak, Lov og Pris til Gud Fader i Himlen, og med Bøn til vor Frelser, Jesus Kristus, som vil, at alle Mennesker skulle frelses og arve den evige Salighed. Maatte Gud Fader paa dit Sygeleje give Dig sin store Naade og Kjærlighed og den kristne

Taalmodighed, saa Du maa kunne sige: »Ske ikke min, men Din Villie, Herre,« og hvis det er Herrens Villie, at Du skal rejse hjem, at Du da maa kunne sige med den gamle Simon: »Lad nu Din Tjener fare i Fred, thi mine Øjne have set Din Frelse.«

Kjære Onkel, Du har jo været et af de Mennesker, som for mange Aar siden gav Herren Dit Hjerte og med Din inderste Sjæl har villet tjene ham og gøre hans Villie her paa Jorden, om end i al Skrøbelighed. Saa glæd Dig i Herren, som siger: »Salig er den, hvis Overtrædelser ere forladte, og hvis Synder ere skjulte, salig er den Mand, hvem Herren ikke tilregner Synd.« Troen blev regnet Abraham til Retfærdighed. Salig er det Menneske, hvis Styrke er i Herren, og i hvis Hjerte de rette Veje ere.

Naar jeg nu slutter mit sidste Brev til Dig, kjære Onkel, er det med de inderligste og kjærligste Hilsener fra mine gamle kjære Forældre, Søskende og mig selv. Du har sat et Mindeblad i vor Familie, idet jeg aldrig vil glemme den Naade, Gud Fader gav Dig i Troen paa vor Frelser, som Du saa ofte har vidnet om for mine Forældre; og vi Søskende hørte derpaa.

Gud Fader give Dig og os alle sin Naade og Fred, som overgaar al Forstand, og give Dig, kjære Onkel, Taalmodighed til at vente paa Herrens Time.

Endnu engang hilses Du fra os alle.

Farvel — Guds Fred.

Din
Carl Petersen.

Faa Dage efter at Jens Olsen havde modtaget ovennævnte Brev, som var ham til Trøst, sov han stille ind, for med Guds Naade at vaagne i Aandens Bolig hos sin Gud.

Jens'es Søster Karen blev gift med Husmand Rasmus Hermansen af Ørsted pr. Havdrup. De havde 2 Børn, Sidse Marie og Karen.

Sidse Marie blev gift med Tømrer Peter Andersen af Ørsted. De havde ingen Børn. Karen blev gift med Gaardejer og Slagter Hans Nielsen af Ølby pr. Kjøge. De havde 2 Børn Niels og Marie.

Jens'es Søster Marie og den fattige Karl Hans Chrestian Petersen, som hun var bleven forlovet med, vare lykkelige ved hinanden, men da Tiden kom, at Hans Chrestian skulde være Soldat og tjene Kongen, maatte de skilles, og Bindeleddet mellem dem skulde være Breve, skjønt Hans Chrestian var en daarlig Skribent, men saa maatte han jo lade gode Venner, han traf paa, skrive for ham. Han mødte i Ringsted til Session i 1839. Sammen med ham mødte fra samme Sogn en Husmandssøn og 2 Gaardmandssønner, som alle 3 trak sig fri for at være Soldater. Efter Sessionen kom de 4 unge Mænd op paa en Gjæstgivergaard, og det var Skik og Brug, at de, som havde trukket sig fri for Militærtjenesten, skulde give en Middag til dem, som ikke havde været saa heldige, men skulde i Soldatertrøjen. Da man havde nydt Middagen i Forening, betalte Gaardmandssønnerne hver sin Portion Mad, og da Husmandssønnen skulde betale sin Portion, spurgte han Gaardmandssønnerne, om det ikke var bedst at holde gammel Skik og Brug vedlige og betale for deres Kammerat, som skulde i Trøjen, da han ikke strax fik Svar, ytrede han: »Saa betaler jeg alene,

som den fattigste af os.« Der blev dog Enighed om at betale i Fællesskab. Dette smukke Træk af Husmands-sønnens Kjærlighed blev ikke senere glemt af Hans Chrestian. Hans Chrestian tog nu Afsked med sin kjære Moder, som han elskede saa højt, og vandrede til Kjøbenhavn i sit haarde, ufarvede Vadmestøj, kun de mere velhavende Karle havde farvet Tøj. Hans Chrestian var lidt forknyt; han mente, han havde været uheldig paa Sessionen og ikke trukket sig fri, og dog viste det sig senere, at det blev hans Lykke, at han blev Soldat.

Da han havde overstaaet Læretiden som Soldat, blev han Ordonnants. Nu kneb det, naar han fik Breve at besørge. Bogstaverne kunde han skrive og kjendte dem ogsaa, men sætte dem sammen i Sætninger og saaledes læse Skrift, var han ikke stærk i. En af de første Dage han gik med Breve, kom han op paa et Kontor i Gothersgade, men Kontoristen maatte selv søge, hvilket Brev der var til Kontoret, samt hjælpe Hans Chrestian med at ud-søge det næste Brev, der skulde besørges. Denne Kontorist, der var en venlig ung Mand, forespurgte nu Hans Chrestian, om han kunde ønske at lære at læse og skrive, for saa vilde han undervise ham. Dette Tilbud blev modtaget med Tak, og da Undervisningen var begyndt, gjaldt det nu om at stave Gadenavnene, naar Hans Chrestian færdedes i Byen. En Dag kom han hen paa Kulturvet ved Peter Hvidtfeldtstræde, men dette Gadenavn »Peter Hvidtfeldtstræde« var det ham ikke muligt lige strax at kunne læse; dog kom det, og 2 Maaneder efter den Tid kunde Hans Chrestian baade læse og skrive samt regne lidt, og han var nævnte Kontorist umaadelig forbunden for hans Beredvillighed og Opofrelse. Hans Chrestian havde haft en meget daarlig Mand til

Lærer i Kværkeby. Læreren var meget drikfældig, og kun enkelte Børn fik lært at læse og skrive hos ham. Hans Chrestian, som var en fattig Mands Søn, passede Lærerens Kreaturer og hentede gjerne i Gang ugentlig Brændevin i Ringsted, det var blevet hans meste Undervisning.

Læreren var en stakkels ulykkelig Mand, som vilde drikke sine Sorger bort, og det endte med en stor Forskrækkelse. En Søndag sidder Menigheden i Kirken, og Præsten lod vente paa sig. Da kommer Præsten frem i Kordøren og meddeler, at der blev ingen Gudstjeneste, da han nu ikke var oplagt til at prædike og endnu mindre til at tage sin Præstekjole paa, da Lærer Jensen havde taget samme paa og aflivet sig i den ved at hænge sig. Præsten sagde, at han hængte oppe bag Alteret. Næste Søndag, da Præsten kom op paa Prædikestolen, fandt han der et Brev, som var skrevet af afdøde Lærer Jensen til ham. Da han havde læst dette Brev, maatte han atter aflyse Gudstjenesten, da det ikke var ham muligt at kunne tale, men kun beklage den stakkels Lærer Jensen.

En Morgen Kl. 4, da Hans Chrestian var paa Vagt paa Kongens Nytorv, blev han afløst af en Kammerat, som var ved et andet Regiment, og som han ikke kjendte. Ved Samtale erfarede Hans Chrestian, at hans Kammerat var fra Nabosognet og havde for ganske nylig været hjemme i Besøg. Nu blev Hans Chrestian nysgjerrig, da hans Forlovede samt hendes Søster tjente i dette Sogn. Han spurgte sin Kammerat, om han kjendte Karen, som tjente hos Læreren, og hendes Søster Marie, som tjente paa Størgaarden. Karen, ytrede Kammeraten, kjender jeg godt, for hun var af og til med i Leg sammen med Karlene og Pigerne, naar vi om Aftenen samlede paa

Gaden, men Marie kom aldrig med i Legen, da hun ikke vilde være med i Spøg, hun havde nok sin Kjæreste i Kjøbenhavn. Dog taltes der om, nu jeg var hjemme, at hun nok skulde giftes med en anden ung Mand. Hendes Moder er bleven gift med den velhavende Husmand Peter Schrøder paa Kværkeby Mark, og han skal have en eneste Søn, som hun nok skal giftes med.

Denne Nyhed var Hans Chrestian ikke glad for, men talte ikke noget til sin Kammerat om, at Marie var hans Kjæreste. Da Klokken var 8 samme Morgen, bad Hans Chrestian om at faa Permission nogle Dage, da der var en meget vigtig Sag, han maatte varetage i sin Fødeby. Han fik Permission, og samme Dag Kl. 4 om Eftermiddagen vandrede Hans Chrestian i Snefog ad Kværkeby til. Han var dog heldig nok til at komme til at kjøre til Roskilde med en Bonde, som beværtede ham med Mad og Kaffe i Kroen, da han var en fattig Soldat. I Mulm og Mørke vandrede han af Sted, mørkt var det dog ikke, da Sneen lysnede, naar den af og til ikke faldt for stærkt ned fra Himmelen. Saa længe han fulgte Landevejen, gik det nogenlunde, da der fandtes Træer, som viste Vej, men da han skulde svinge ind paa Sognevejene, var han ikke ganske dristig, da Vej og Mark mange Steder gik sammen i Sne-driver.

Dog naaede han Kværkeby, den 4te Mil lange Vej fra Roskilde, Kl. 4 om Morgenen i udaset Tilstand, da han af og til var gaaet i Grøfterne og havde vadet i høj Sne. Da han bankede paa sin Moders Vindue, og hun hørte sin Søns Stemme, blev hun baade glad og bedrøvet; hun kunde ikke forstaa, at han kom hjem paa den Tid af Dagen, og uden at hun vidste noget derom. Efter at hun havde hilst paa sin Søn, spurgte hun ham alvorlig,

om han var sendt fra dem derinde, hvortil han svarede, at han havde Tilladelse til at rejse, men fortalte ikke noget om sin Rejses Maal. Om Aftenen gik han til Nabosognet, hvor hans kjære Marie tjente, og blev udmærket godt modtaget, hun var den samme trofaste som hidtil, og Hans Chrestian fortalte heller ikke hende noget om, hvad han havde hørt, at hun skulde giftes med Peter Schrøders Søn. Derimod spurgte han hende, om hun ikke hellere vilde tage Tjeneste i Kjøbenhavn, saa vilde han skaffe hende en Plads. Dette Tilbud modtog Marie med Glæde, og bestemte sig samtidig til at sige sin Plads op til Skiftetid. Hans Chrestian var nu atter glad, og Dagen efter vandrede han igjen ad Kjøbenhavn til.

Hans Chrestian havde en Onkel, som var Gartner hos Sæbefabrikant Carl Feilberg i Falkoneralleen; denne havde sin Søster til at styre sit Hus, og hun skulde skifte Kokkepige 1. Novbr. 1839. Gartner Olsen anbefalede Marie til Pladsen hos Feilberg, og hun blev antaget og tiltraadte sin Plads 1. Novbr. Hun blev særdeles glad ved at være her, da Herskabet, som bestod af Broder og Søster, vare flinke og gode Mennesker, og nu kunde hun og hendes Hans Chrestian ugentlig tale sammen.

Blandt Militærerne blev Hans Chrestian kaldet »Kværkeby«, efter Byen han hørte hjemme i. I Eftersommeren 1840 kom Kommandersergenten og spurgte, om »Kværkeby« vilde tage Havearbejde om Eftermiddagen hos General Hegermann-Lindenkrone, men ytrede, at Generalinden var meget vanskelig og kasserede bestandig de Soldater, han sendte. Blot de tog en nedfalden Pære i Haven, havde de strax deres Afsked, men da Du, »Kværkeby«, er en af mine mest tro og paalidelige Karle, vil jeg spørge Dig, om Du vil have Pladsen. Hans Chrestian modtog Pladsen.

Paa den Tid var det almindeligt, at Soldaterne efter Læretiden kun gjorde Tjeneste om Formiddagen og havde Ret til at tage privat Arbejde ude i Byen om Eftermiddagen, men maatte saa ikke arbejde i Militærklæderne, men i eget Tøj.

Hans Chrestian kom nu ud hos Generalinden, og hans meste Arbejde var at holde en større Have i Orden. Nu var det heldigt for Hans Chrestian, at han havde Forstaaelse af, hvad der er dit og mit. Han var en pligttro, flittig og godmodig Natur. Han kunde forblive hos Generalinden og kom til at staa højt i hendes Gunst; først da alt Efteraarsarbejdet var udført i Haven, og hun ikke havde Brug for ham længere, fik han Afsked. Denne Plads blev en stor anbefaling for Hans Chrestian. Lidt før 1. Novbr. kom Sergenten og fortalte Hans Chrestian, at nu havde han muligt en udmærket Plads til ham. Overauditør Holm skulde bruge en Karl, som skulde udføre Tjenergjerning i hans Hjem og opvarte ved Selskaber m. m., og fik han den Plads, vilde Overauditøren fritage ham for al Militærtjeneste, da han havde Myndighed dertil. Han sagde endvidere, at han havde anbefalet Hans Chrestian til ham, og sagt til Hr. Holm, som søgte en paalidelig og tro Karl, at Hans Chrestian havde kunnet tilfredsstille Generalindens Fordringer og havde godt Vidnesbyrd fra hende, saa han blev nok fornøjet med ham. Hans Chrestian gik nu hen til Overauditør Holm og var saa heldig at blive antagen. Han afleverede nu sit Militærtøj og mødte i Plads i sit nye hvide Vadmels-tøj og medbragte det gamle Sæt Arbejdstøj i en Pakke.

Holm og hans Hustru vare unge Folk og benyttede ikke alene deres Karl som Tjenestekarl, men han skulde ogsaa udføre Tjenergjerning, opvarte ved Bordet, naar der

var Selskab, og hente Fruen om Aftenen fra Selskaber o. s. v. De ønskede ikke, han maatte gaa i hvidt Vadmelstøj, og Holm forærede Hans Chrestian 2 Sæt aflagte Klædninger, som var af sort Klæde. Af Glæde over denne uventede store fine Gave fik Hans Chrestian den Tanke, at havde han faaet saa fine Klæder, vilde han give sit Arbejdstøj til den forrykte Husar, da denne Husar ikke kunde søge løst. Arbejde, da hans Arbejdsklæder vare i Laser. Den forrykte Husar, som man kaldte ham, var et godmodigt, men svagt Menneske, som var bleven udtagen til Husar, men havde i Skoletiden modtaget saa mange Prygl, at hans Hoved havde taget Skade, og da man ikke kunde faa uddannet ham til Husar, blev han overflyttet til Fodfolket og stod i samme Regiment som Hans Chrestian, som ofte havde været Vidne til, at den stakkels unge Mand blev ilde behandlet ved Regimentet, fordi han ikke kunde gjøre sin Pligt, da han var svag.

En Morgenstund da Fruen tilfældig var i Kjøkkenet, kom Husaren og modtog Hans Chrestians Arbejdstøj, saa nu var han i Stand til at søge Arbejde den halve Dag, da han nu havde ordentligt Arbejdstøj.

Fruen spurgte Hans Chrestian, hvad det var for en Sjover, om det var Hans Chrestians Omgang. Hertil svarede han, at det var en fattig svag Soldat, som manglede Arbejdstøj, og da Herren havde givet ham saa fine Klæder, kunde Hans Chrestian sagtens give ham sit gamle Tøj. Fruen hørte dog noget tvivlende paa Svaret.

Da Husaren kom tilbage til Kasernen, var han overvældet af Glæde over alt det gode Tøj, og sagde, at han vilde gaa til Byen Kværkeby for ogsaa at takke »Kværkeby«s Moder. Han rømte samme Dag fra Regimentet, men kom dog 3 Dage efter tilbage og fortalte, at han

havde været i Kværkeby, men kunde ikke finde »Kværkeby«s Moder, da det var Byens Navn, og det rigtige Navn paa »Kværkeby«, som havde givet ham Tøjet, kjendte han ikke. Husaren havde altsaa forladt Regimentet uden Tilladelse, han kom nu under Krigsretten.

Dagen efter at Husaren var kommen tilbage, siger Fru Holm til Hans Chrestian, at han næste Morgen maatte kalde paa Hr. Auditør Holm Kl. 7, da han skulde i Krigsretten. Hans Chrestian fortalte nu, at det var den forrykte Husar, hans Herre skulde dømme, og at det var ham, som fik hans gamle Klæder, den Dag Fruen ikke troede, at Husaren var en Soldat, men en Sjover. Han fortalte endvidere, at dette Menneske var fjollet, ellers vilde han dog ikke være gaaet til Kværkeby for at takke Hans Chrestians Moder for de gamle Klæder. Fruen svarede nu, at det glædede hende, at Hans Chrestian havde talt Sandhed, at nævnte Menneske virkelig var en Soldat, og sagde, at det var net handlet, at Hans Chrestian havde givet ham sine gamle Klæder. Det gav Hans Chrestian Anledning samt Frimodighed til at bede Fruen sige til Herren, at Husaren virkelig var tjollet, han vilde gjerne gjøre sin Pligt, men hans Hoved var svagt, saa han kunde ikke være Soldat. Fruen lovede at tale med sin Mand om Sagen.

Næste Dags Middag kom Fruen ud i Kjøkkenet og meddelte Hans Chrestian, at hendes Mand havde kasseret Husaren for al Krigstjeneste og samtidig permitteret ham, da han i Forhøret havde forvisset sig om, at dette Menneske var svag paa Forstanden, og at Hans Chrestian havde haft Ret i sin Udtalelse.

Husaren fik nu Plads hos en Vognmand. Da han havde været i den Gjærning omtrent i Aar, mødte han

en Dag Hans Chrestian, som sagde, at Husaren burde tage Tjeneste paa Landet hos Bønderne, da han i Længden dog ikke kunde taale Hovedstadslivet med sine mange Fristelser. Særlig den Gjerning, han var i, var ikke heldig for et svagt Menneske, da han var udsat for at fristes til at drikke for meget Brændevin. — Husaren havde fuld Tillid til Hans Chrestian og bestemte sig strax til at tage paa Landet og tjene Bønder. Efter at Husaren var tagen i Tjeneste paa Landet, hørte Hans Chrestian aldrig mere noget om ham eller fra ham.

Hans Chrestian var glad og tilfreds med sin Plads hos Holms, da disse vare gode Mennesker, men strax var det dog ikke ganske let for ham at udføre Tjenergjerning. Den første Gang han skulde ned ved Gammel Strand for at købe 3 levende Torsk, sagde Fruen, at han skulde være forsigtig, at Handelskonerne ikke narrede ham. Hans mente at være forsigtig, og da han ved Stranden stod ved et Kar med levende Torsk, udpegede han 3, som han kom paa Vægtskaalen, men tog sig ikke i Agt, da han skulde have Fisken i Kurven, for imedens han tæller Pengene op, lægger Konen 3 døde Torsk i hans Kurv. Da Hans Chrestian kommer tilbage, kom Fruen ud i Kjøkkenet for at erfare, om han havde gjort godt Indkjøb. Da hun ser ned i Kurven og lugter til dem, ser hun strax, at det er døde Torsk, som har en Tanke. Hun byder ham strax at gaa og bytte Fiskene. Da Hans Chrestian kom ned paa Nørregade, (Familien Holm boede nemlig i denne Gade), kastede han de 3 døde Torsk i den dybe Rendesten, hvis Strømme tog Torsken med sig, løb hurtig ned til Stranden og købte 3 andre Torsk, men denne Gang passede han bedre paa, at han fik de levende Torsk i Kurven. Da han atter kom tilbage, var Fruen

tilfreds, men spurgte, om Handelskonen nok vilde bytte Fiskene, hertil svarede Hans Chrestian, at Fiskene vare levende. Det er ikke det, jeg spørger Hans Chrestian om; jeg kan jo se, at Fiskene er levende, jeg spørger, om Konen saa vilde bytte dem. Hertil svarede Hans Chrestian, at for det første vilde det være vanskeligt at finde Konen, han havde kjøbt Fiskene af, for det andet, hvis han kunde have fundet hende, vilde hun maaske foruden at have snydt ham tillige gjøre Nar af ham, og Nar vilde han ikke være, fordi han havde vist Konen Tillid, saa han havde foretrukket at kaste Fiskene i Rendestenen, og købe 3 andre for egen Regning. »Det var godt, at Hans Chrestian talte Sandhed«, svarede Fruen, »for jeg saa i Vinduesspejlet, at Fiskene bleve kastede i Rendestenen.«

En Dag skulde Hans Chrestian gaa ind i Dagligstuen for at se, hvad Klokken var, og kom og meddelte Fruen, at den var et Par. Fruen sagde, at det var fejlt, men efter at Hans Chrestian atter havde set paa Uret, var han paa det rene med, at den var et Par, nu lo Fruen, og sagde, at et Par kunde han sige om sine Sko, men at Uret var 2.

Fruens Forældre boede i Amaliegade, og en Aften Kl. 10^{1/2} skulde Hans Chrestian hente hende. Han fik en Kurv af Fruens Forældre, som han skulde have med hjem paa Nørregade, og paa Gaden gik han 2 a 3 Skridt bagefter Fruen. Paa Østergade kom en elegant Herre og tiltalte Fruen, da Hans Chrestian ikke vilde være nysgjerrig og gaa og høre, hvad der blev talt om, gik han strax over paa den anden Side af Gaden, men saa nu, at Fruen begyndte at gaa meget stærkt. Paa en Gang vender hun sig om og raaber: »Hans Chrestian«! Denne

svarer fra den anden Side af Gaden og kommer hurtig over til sin Frue. Samtidig forsvinder Herren, og Fruen sagde nu lidt vredt, hvor det kunde falde Hans Chrestian ind at forlade hende, om han ikke vidste, at han var Tjener for at beskytte hende mod fremmede Herrer, men hertil svarede Hans Chrestian, at han troede, at det var en af Fruens Bekjendte, og saa mente han, at det var ikke passende, at han gik og lurede bagved og hørte, hvad de talte om. Paa dette Svar gav Fruen sig hjertelig til at le og ytrede, om Hans Chrestian virkelig var saa dum. Hans Chrestian var dog intet Fæ, han lærte hurtig at opføre sig, som en dannet Tjener bør gøre; og da han var saa umaadelig paalidelig og ærlig, vandt han hurtig sit Herskabs Venskab. Da Militærtjenestetiden var omme, blev Hans Chrestian permitteret som Soldat, og samtidig skulde han saa rejse fra Holms. Men nogen Tid før han blev permitteret, kom Holm en Dag ud i Kjøkkenet og spurgte Hans Chrestian, om han kunde have Lyst at blive som Karl hos ham, da han og hans Hustru satte Pris paa ham som Tjener, samt meddelte, hvad Løn han vilde give. Hans Chrestian modtog Tilbudet med Glæde, da han holdt meget af sit Herskab. Nu gik der omtrent 1½ Aar efter den Tid, da kom Holm atter ud i Kjøkkenet og sagde til Hans Chrestian, at hvis han skulde høre et Herskab, som søgte Tjener, da skulde han søge Pladsen, da han og hans Hustru havde talt om, at selv om de holdt meget af deres Tjener, maatte man erindre, at de kunde have Tjener uden Løn ved atter at tage en Militær. Herren tilbød, at han gjerne vilde gaa personlig og anbefale Hans Chrestian, hvor han ønskede det.

Kort Tid efter skulde Herskabet, som boede paa 2. Sal, have en anden Tjener, og Holm anbefalede nu sin

Tjener til Pladsen, og Hans Chrestian tog nu Afsked med det Herskab, han i 3 $\frac{1}{2}$ Aar havde været knyttet til, og som havde vist ham saa megen Kjærlighed og nærmest betragtet deres tro Tjener som et Medlem af Familien. Afskeden var ikke ganske let for Hans Chrestian.

Hans nye Herskab vare flinke og høflige Mennesker mod deres Tjenerskab, men Fruen udleverede hver Morgen Smør og Brød, m. m., hvad der maatte bruges til Dagen. Kokkepigen var ikke betroet Nøglen til Spisekammeret. Til Frokost og Aften blev leveret 4 tynde Stykker Smørrebrød og 1 Kop Te, og Middagen var heller ikke tilstrækkelig til at mætte et Menneske. Hans Chrestian vidste godt, at Herskabet bestandig skiftede Kokkepige og Tjener, men havde forhen tænkt, at Fejlen var hos Tjenerskabet. Nu først erfarede han Grunden. Skjønt han fik større maanedlig Løn end forhen, kunde det dog ikke gaa an at spise Lønnen op. En Dag mødte han sin gamle Frue, og da hun havde erfaret, at hendes forhv. Tjener ikke fik tilstrækkelig Mad i sin ny Plads, tilbød hun, at han maatte faa den manglende Mad hos hendes Kokkepige, et Tilbud, som Hans Chrestian modtog med Tak.

En Tid efter erfarede Hans Chrestian, at Georg Carstensen, som var Tivolis Direktør, skulde skifte Tjener, og han gik saa til sin gamle Herre og bad ham tale med Carstensen og anbefale ham. Carstensen var strax villig til at tage Hans Chrestian til Tjener, men sagde til Holm, at naar hans gamle Tjener var et moralsk Menneske, var Pladsen hos ham ikke ganske heldig. »For«, sagde Carstensen, »naar jeg har haft en flink Karl en Tid, blive de ødelagte hos mig, blive baade tyvagtige og usande«. Hans Chrestian var dog ikke bange for sig selv, han havde

jo sine Livsprincipper, som han holdt paa, og det var at leve sit Liv for Guds Ansigt i Jesu Navn, og han modtog Pladsen. Carstensen var dengang ugift, og foruden Løn fik Hans Chrestian Kostpenge. Strax Hans Chrestian kom i sin nye Plads, blev han meget forundret over, at fine Folk, hvis Stand hans Herre tilhørte, kunde leve saa ryggsløst og daarligt et Liv, som Carstensen levede, og han var dog af Naturen et godmodigt Menneske.

Nu forstod han først Carstensens Udtalelse til hans gamle Herre, Holm, at alle hans Tjenere bleve ødelagte i hans Tjeneste. Her var det nødvendigt for Hans Chrestian rigtig at klynge sig fast til den moralske Side af Livet for ikke ogsaa selv at snuble paa Letsindighedens og Uærlighedens Bane. — Carstensen var Stamgjæst paa à Porta's Café paa Kongens Nytorv. Naar denne blev lukket om Natten Kl. 12, kom Carstensen efter den Tid ofte hjem med et Selskab, som ofte baade bestod af Damer og Herrer, og saa gik det lystigt til. Kl. 1—2 om Natten maatte Hans Chrestian hen til Caféen, banke à Porta's Personale op, da hans Herre ønskede Smørrebrød, Kager, Vin og Cigarer, og dette kunde gjentage sig flere Gange i een Uge. A Porta's Folk vare som Regel lige komne i Seng, naar Carstensens Tjener kom og vækkede dem, og dette gik ofte ud over Hans Chrestian, idet de udskjældte ham, fordi de ikke maatte have Nattero; men de turde ikke nægte at staa op og levere de ønskede Sager, da Carstensen var en af Cafeens bedste Kunder.

En Dag sagde Hans Chrestian til sin Herre, at Cafeens Personale var vred paa ham, da de ikke holdt af at vækkes. De kom først i Seng Kl. 12 $\frac{1}{2}$ a 1, havde i Forvejen kun lidt Nattesøvn, og naar de yderligere i den Tid skulde jages ud af Sengen, vare de utilfredse med

det. Hans Chrestian sagde, at han udmærket kunde skære Smørrebrød og levere det lige saa smukt som à Porta, hvis hans Herre vilde tillade ham det. Carstensen gav sig nu hjertelig til at le, idet han udbrød: »Kan min Tjener, som er en Bondekarl, virkelig skære lige saa fint Smørrebrød som à Porta, saa lad os forsøge. I Aften kommer jeg hjem med Selskab, her har Du Penge, køb saa det nødvendige til godt Smørrebrød og Vine fra den Vinhandler, som leverer Vin til à Porta.« Om Natten efter Kl. 12 mødte Carstensen i sit Hjem med en stor Kreds af sine Venner, og det lod til, at de vilde have en stor Spøg med Carstensens Tjener, som skulde være deres Beværter. Men da Hans Chrestian havde Spisestuebordet i dækket Stand med et stort Fad Smørrebrød, Kager, Vin og Cigarer, og bad Selskabet gaa til Bords, bleve Carstensen og hans Venner aldeles overraskede over det udmærkede Smørrebrød, som var lige saa smukt serveret som det fra Cafeen, og Vin og Cigarer vare af samme Slags, som de vare vante til at bruge og nyde. Man glemte at spøge, men fyldte hurtig Glassene, og pludselig lød et kraftigt Hurra for Carstensens Tjener, som her havde vist, hvad han duede til.

Dagen efter sagde Carstensen til Hans Chrestian, at han havde haft Ære af ham den foregaaende Aften, og at han herefter vilde have det saaledes i sit Hjem, saa Hans Chrestian til enhver Tid kunde levere ham koldt Bord og Vin i Hjemmet, da det dog blev ham meget billigere og behageligere, da man saa var fri for at vække à Porta's Personale om Natten. »Saa har Du Tilladelse til at spise med, Hans Chrestian«, ytrede Carstensen, »og dine Kostpenge skal Du alligevel nok faa«. Hans Chrestian havde dog ikke tænkt, at han selv skulde drage Nytte

deraf, men blev forfærdelig glad, for nu kunde han lægge flere Penge op om Maaneden end tidligere.

Carstensen var en godmodig, men meget letsindig Mand, ikke alene udsatte han sig selv for meget daarligt, men trak mange af sine Venner med sig ind i et ulykkeligt Liv. Naar han Kl. 1—2—3 a 4 om Morgenen kom i sin Seng, maatte Hans Christian altid trække en Flaske Rødvin op og sætte paa Natbordet, den satte Carstensen saa til Dels til Livs i Løbet af Natten eller rettere sagt Dagen, for han stod som Regel sjælden op før Kl. 12—1 om Formidagen. Naar Carstensen stod op, skulde der daglig være indkjøbt et Par hvide Handsker, og 6 Cigarer til 1 Mark Stykket (33 Øre Stykket) til ham; men værst var det, naar han klædte sig paa, og skulde tage Vesten paa, saa var det ofte, at Hans Chrestian maatte tage over 100 Veste frem, inden hans Herre kunde faa en Vest, han syntes om. Han førte nemlig stort Lager af Veste; og af og til kunde det ske, at efterhaanden som Carstensen fik en Vest i Haanden, smed han den paa Gulvet, til de alle laa i en Bunke.

Naar saa Hans Chrestian sagde, at nu var der ikke flere Veste, at vælge imellem, ytrede Carstensen, idet han begyndte at rode op i Vestebunken: »Ja, saa maa jeg jo se at finde en imellem dem, som jeg vil have paa i Dag.»

Carstensen havde anlagt Tivoli som Sommerhave og var Direktør for Anstalten, havde ligeledes anlagt Casino som Vinterhave, men den sidste blev ombygget til Theater. Paa den Tid, Theateret skulde tages i Brug, spurgte Hans Chrestian Carstensen, om han ikke kunde faa en Plads som Funktionær ved Theatret, da han ønskede at gifte sig, hertil svarede Carstensen strax, at han kunde faa Pladsen som Kontorbud. »Jeg har ogsaa en Broder og en Fætter,

som gjerne vilde have en Stilling,« ytrede Hans Chrestian. »De ere vel paalidelige og tro som Du,« ytrede Carstensen, »saa de skal ogsaa nok komme i Betragtning.«

Hans Chrestian blev nu Bud ved Casinos Kontor, og kort Tid efter havde han Bryllup med sin Marie 26. Januar 1843. Carstensen var Hans Chrestians Forlover, og Maries Husbond, Fabrikant Carl Feilberg var hendes Forlover. De holdt deres Bryllup i Fredriksberg Kirke. Hans Chrestian flyttede nu ind paa Kasino, her fik han 2 Værelser og Kjøkken, Lys og Brændsel samt 15 Rdl. (30 Kr.) om Maaneden i Løn. Hans Christian var nu 29 Aar gammel, og hans Marie var bleven 26 Aar gammel, altsaa havde de været forlovede i 8 Aar. De vare umaadelig glade ved at have naaet den Tid, at de fik deres fælles Hjem, og Marie, hans unge Hustru, som var meget proper og sirlig, viste strax, at hun havde Evne til at danne et hyggeligt Hjem med de smaa sammensparrede Midler. Marie vilde nødvendig vedblivende tilhøre Arbejderstanden, men hun følte ogsaa hurtigt, at skulde de naa frem i Livet, maatte hun tage Arbejde med; thi hendes Mands Løn var kun til at leve paa; af denne kunde der ikke spares til en Alderdomsstøtte.

Paa den Tid maatte Danserinderne ved Theatret holde sig selv med stivede Kjoler med mere, og her var Marie saaheldig at faa Vasken for de 3 Danserinder Søstrene Præge, lige strax efter at hun var bleven gift. Ligeledes fik hun Tilladelse til at sælge Kaffe om Natten til alle Arbejderne, som vare ansatte i Etablissementet. Den sidste Gerning blev en temmelig god Forretning for Marie, idet hun hver Aften hos Bager Olsen i Strandstræde kunde købe Wienerbrød og Boller for halv Pris. Om Natten opvarmede hun dem i en Ovn og serverede dem til Kaffen. Omtrent

2 Maaneder efter Brylluppet var Marie allerede i saadan en Virksomhed, at hun ikke behøvede at faa noget af sin Mand til Husholdningen, og da Hans Chrestian erfarede, at hans unge Hustru tjente gode Penge, tilbød han hende heller ikke noget af sin Løn, men satte den i Sparekassen.

Et godt Aar var nu henrundet, og Hans Chrestian glædede sig ved, at han allerede havde en ganske god Spareskilling i Sparekassen. En Dag vilde han glæde sin Marie med, at hun kunde se, at hun ogsaa havde en sparsommelig Mand; han tog derfor Sparekassebogen frem og viste hende den, idet han pegede paa den sammen sparede Sum. »Ja!« sagde Marie, idet hun gav ham et Kys, »jeg har faaet en god Mand, men nu skal Du faa at se noget!« Hun gik hen og aabnede sin Komode, tog en Sparekassebog frem og viste nu sin Mand, at hun havde lidt flere Penge end han i sin Bog, og desforuden havde hun ogsaa tjent til deres Underhold. Hans Chrestian blev saa overrasket, da han erfarede sin Hustrues store Flid og Sparsommelighed, at han udbrød: »Marie, der har Du min Sparekassebog, sæt vore Penge sammen paa een Bog, det er bedst, Du bliver Kassemester herefter, nu veed jeg at jeg har en sparsommelig, god Hustru, som vil frem og op med mig, saa vi muligt engang kan naa et Maal, saa vi ikke altid skal komme til at tilhøre Arbejderklassen.« Fra den Tid af havde Marie altid Pengesagerne under sit Departement. Hans Chrestian var den tro paalidelige Mand, hans Hustru Marie havde samme Egenskaber, men var samtidig den beregnende, besad stor Forstand og Energi, og begge vare de sunde kraftige Mennesker.

Efter 5 Aars Forløb havde de sammensparet sig en lille Kapital, og de vare til Dels utilfredse med Tilværelsen i Kasino. Arbejdet for dem begyndte Kl. 7 Morgen og

sluttedes sjælden før Kl. 12 Nat. Var der Baller eller Carneval, maatte de arbejde hele Natten, og det gik saaledes i Sus og Dus. Aldrig fik de nogen ordentlig Nattehvil. De havde 2 Børn, og 2 var døde. Den ældste hed Georg og den yngste hed William. Nu fik Marie en Idé; hun vilde hellere nøjes med mindre Indtægt, for i Længden kunde hun og hendes Mand dog ikke holde den Levevis ud, uden tidlig at blive arbejdsudygtige. Hun vilde have, at hendes Mand skulde købe en Jordlod i Nærheden af Byen, og da de begge vare fra Landet, var det kjendte Forhold, hun vilde ind til. Nogen Tid efterat dette kom paa Tale, var der en Bondegaard «Petersdal» som laa paa Lygtevejen, (ved den yderste Ende af Nørrebrogade) og som skulde sælges i Parceller paa 5 Tønder Land. Marie og hendes Mand talte nu med Hans Chrestians Onkel, Olsen, som var Gartner hos Carl Feilberg i Falkoneralleen og de bleve enige om at købe 5 Td. Land Jord og dele samme mellem sig.

De købte nu 5 Tønder Land Jord, som de delte imellem sig, og byggede i Forening et tarveligt Hus til 4 Familier, saaledes at enhver Eier havde en Lejlighed i Tagetagen at udleje. Hver Lejlighed var paa 2 Værelser og Kjøkken. Desforuden byggede de hver sin lille Staldbygning. Da Bygningerne vare færdige, lignede Husene dem, man endnu kan se mangé af paa Landet, og man regnede sig ogsaa fuldt ud som Landboer paa dette Sted, da Kjøbenhavn dengang kun talte ca. 150,000 Mennesker, og Flertallet boede indenfor de daværende Fæstningsvolde.

Nuværende Nørre-, Øster- og Vester Boulevard vare Yderkanterne af Byen. Paa Nørre-, Øster- og Vesterbro laa hist og her enkelte smaa Huse, ellers var der Marker og Haver.

Gaarden Petersdal, som blev udparceleret, havde ladet opgrøfte en Markvej, som førte til Parcellerne, men Anlægget af denne Vej, som blev kaldet Raadmandsmarken, maatte de nye Parcelejere selv besørge. De første Vintre var det derfor ikke ganske nemt for Nybyggerne at komme til deres Hjem, da de alle kun havde smaa Midler, og Vejen til Tider var næsten ufremkommelig og maatte anlægges med Stene, efterhaanden som man fik samlet Pillesten fra Jordene.

Først i Aaret 1850 flyttede Hans Chrestian Petersen med sin kære Hustru Marie og sine 3 smaa Børn ind i sit nye Hjem. Det tredie Barn var kun nogle faa Maaneder gammelt og hed Carl. De begyndte nu paa et lille Jordbrugeri fik anskaffet sig en Vogn; en Hest blev købt samt nogle faa Køer.

Jorden kunde ikke føde saa mange Kreaturer, men de agtede tillige at føde Køerne med Drank fra Brændevinsbrænderier. De første Aar vare virkelige drøje Aar, særlig om Vinteren, da de ofte maatte lade deres Vogn staa paa Lygtevejen eller Tagensvej, som vare faste gode Veje, fordi Hesten ikke kunde trække Vognen ned igennem Raadmandsmarken paa den opblødte Jordvej; de havde saaledes over 600 Alen at bære Varerne til og fra Vognen. Af Sparsommelighed havde de ikke ladet Husene assurere. En Nat drømte Hans Chrestian, at han saa en Ildhane sætte sig paa Udhusets Tag, og samtidig gik der Ild i Straataget, og Huset brændte. Han raabte saa højt i Drømme, at hans Hustru vaagnede derved. Dagen efter bleve Hans og Marie enige med Onkel Hans Olsen om at lade deres fælles Hus assurere, og det var et Held. Om trent et Aar efter, kom Hans Petersen gaaende fra Tagens-

vej til sit Hjem. Hans Gjenbo Gartner Ludvig Jensen raaber til ham, at der er Ild i hans Hus, idet han peger derhen imod. Da Hans Petersen saa Ilden i sit Hjem, beboede han af Skræk, kom dog hurtig atter paa Benene og ilede til sit Hjem. Der var ikke meget at gjøre andet end redde det tarvelige Indbo. Beboelseshuset nedbrændte, men Staldlængerne bleve bevarede. Ilden var begyndt hos en Snedker, som beboede den ene Kvistlejlighed.

Hans Petersen og hans Hustru med Børn fik nu en imidlertidig Lejlighed paa Skære - Mølle paa Lygtevejen og bleve enige med Onkel Hans Olsen om ikke at bygge mere Hus i Fællesskab, men hver opføre sit eget Hus, og Jordlodden deltes, saa hver fik sin egen 2½ Td. Land Jord og Skjøde paa samme.

Da Jordlodden var bleven delt, vilde Hans Petersens Hustru, at de skulde søge at faa bygget et godt grundmuret Hus med to Stuelejligheder hver paa Kjøkken, to Værelser og Kammer, og Loftsetagen skulde være til Udenomsplads men nu blev Spørgsmaalet, hvem der vilde laane dem Penge imod aarlig at kunne afbetale et lille Afdrag. Hans Petersen kom nu til at tænke paa Tømmermester I. A. Blom (nuværende Etatsraad, K. D. m. m.), som havde haft Arbejdet ved Vinteretablisementet Kasinos Ombygning til Theater. Blom havde altid været saa god mod Hans Chr. Petersen, i den Tid han var Tjener hos Georg Carstensen Da Hans Petersen henvendte sig til Blom om et Laan og fortalte Blom, at han ikke paa lang Tid kunde betale det tilbage, svarede Blom, at Laanet kunde han faa og betale det tilbage, naar det var ham selv belejligt, idet han ytrede, at han kendte jo Hans som et tro, flittigt og paalideligt Menneske. Laanet modtog Hans Petersen i Mursten, Kalk og Tømmer. Resten hvad Huset kostede, kunde dækkes

af Assurancesummen fra det brændte Hus. Et halvt Aar efter flyttede Hans Petersen med Familie ind i sit smukke nye Hus, og der gik kun ganske faa Aar, før Hans Petersen havde betalt sin Gjæld til Tømmermester Blom. —

I det andet Aar, Hans Petersen boede paa Raadmandmarken, mødte han en Dag, da han kom kørende over Peblingebroen (nuværende Dronning Louises Bro) sin gamle Herre Auditør Holm, som han havde tjent hos i den Tid han var Soldat. Holm kom hen imod Hans Petersens tarvelige Kjøretøj og standsede ham. Holm sagde, at han vidste, at Hans Chrestian var bleven Jordbruger og solgte Mælk samt fortalte, at han var kommen ind i Frederiks Hospitals Direktion og havde tænkt paa, at han vilde tilbyde Hans Chrestian Leverancen af Mælk, til Hospitalet. Dette Tilbud blev Hans Petersen meget glad for, da det var langt heldigere at levere Mælk paa eet Sted end kjøre Byen rundt og sælge den i pægle- og pottevis, men han sagde, at de faa Køer, han havde, langt fra kunde give saa megen Mælk, som den Leverance fordrer. «Det har jeg ogsaa nok tænkt mig,» ytrede Holm: »men saa kan Du jo købe den manglende Mælk hos andre Jordbrugere eller paa Mælketorvet, indtil Du engang kan naa at faa tilstrækkelig med Køer. (Københavns Mælketorv var dengang Kultorvet, dette Torv benyttedes ogsaa til Tørve- og Brændehandel.) Holm og Hans Petersen bleve nu enige om, at han skulde overtage Leverancen, da Holm gjerne vilde hjælpe sin gamle tro Tjener Hans. Der blev stor Glæde hos Hans Petersen og hans Hustru Marie, da der nu var blevet aabnet dem en Vej, hvorved de hurtigere kunde tjene dem frem, og komme under lidt gunstigere Forhold. Blot de havde haft lidt flere Penge, vilde det nu være let for dem, men hvem vilde laane dem Penge?

Hans Petersen havde flere Morbrødre ude paa Landet, og han vidste, at de havde hver omtrent nogle og Trediver Rigsdaler. Hans og hans kjære Marie bleve nu enige om, at han kunde rejse derud og forsøge, om de vilde laane ham deres Penge. Rejsen gik heldig, Hans Petersen var kendt som et flittigt og ærligt Menneske. Han fik sine Morbrødres Penge til Laans, og for disse kjøbte han flere Køer. Nu modtog han Leverancen paa Frederiks Hospital, og skønt hans Køer dog ikke endnu kunde yde det Kvantum Mælk, som Leverancen fordrede, var det dog et mindre Kvantum Mælk, han daglig maatte kjøbe. Der gik dog ikke saa mange Aar, før Hans Petersen selv havde rigelig med Køer paa sin Stald, saa han ikke alene kunde forsyne Frederiks Hospital, men tillige kunde paatage sig flere mindre Leverancer hos større Herskaber. Hertil knyttede sig forskellige heldige Forhold for Hans Petersen. Han havde faaet sig en ganske udmærket Hustru, som tog Arbejdet op med ham, de vare jo selv Karl og Pige i deres egen lille Gerning. Samtidig med at han fik Leverancen af Mælk paa Frederiks Hospital, fik han ogsaa Ret til at faa Kjøkkenaffaldet paa Hospitalet; dette regnedes i den Tid ikke i nogen Værdi, men herpaa kunde der dog opføres en Del Svin aarlig, som paa den Maade gav en stor Indtægt til Hjemmet.

Lersøen, som var beliggende ved Enden af Jordlodden, var, samtidig med at Hans Petersen kom til at bo paa Raadmandsmarken Nr. 9, bleven tørlagt, og Søbunden gav faa Aar efter Græs, som var meget stridt, men som udmærket kunde bruges til Køer, hvis Levemaade var Drank, og som altid stod paa Stald. Lersøen ejedes af Magistraten, som udlejede samme i mindre Parceller paa c. 8 Td. Land til meget billig Leje, da der ikke paa den

Tid var stærk Efterspørgsel paa tarvelig Græsning. Her havde Hans Petersen i mange Aar Græs om Sommeren og havde ikke ganske lidt Hø til Vinterforbrug til en meget billig Penge. Lersøen var i mange Aar bortforpagtet til Lodsejerne paa Raadmandsmarken, indtil Magistraten i Aaret 1873 udbød Søen til offentlig Auktion, hvor Lejemaalet da gik betydelig op.

Hans Petersens Hustru Marie, som ikke alene var en flittig, dygtig Kohe, var ogsaa en begavet og beregnende Kone, opdagede snart, at hendes Naboer levede af at drive lidt Gartneri med Kjøkkensager, og hun mente, at Jorden bedre kunde betale sig paa den Maade, da disse Mennesker kunde leve deraf, end ved at benytte den til Kreaturerne, thi til disse kunde man jo købe den manglende Fourage. En Del af Jorden benyttede hun saa til Gartneri, hvor hun drev Jordbær, Blomkaal m. m., som ogsaa kom til at give en udmærket Extra-Fortjeneste.

Næppe 8 Aar efter, at Hans Petersen var kommen i Raadmandsmarken, havde han og hans Hustru ved deres Flid og Arbejde ikke alene dækket al deres løse Gjæld, men havde Evne til at købe 5 Tdr. Land Nabojord, som blev til Salgs, saa de ialt fik $7\frac{1}{2}$ Tdr. Land Jord, og nu udvidedes Driften betydeligt. Paa den Tid havde de 16 Køer i Stalden, c. 50 Svin og 2 Heste, ligesom Gartneriet blev betydelig udvidet, da de havde faaet købt mere Jord.

Omtrent 3 Aar efter at Hans Petersen var kommen ud i Raadmandsmarken, fik han en Dag Besøg af forhenv. Direktør Georg Carstensen, hos hvem han havde været Tjener. Carstensen var ikke alene bleven en fattig, men en forfulgt Mand. Københavnerne havde været glade for hans Forlystelsesetablissementer, Tivoli og Kasino, som

han havde anlagt, men disse vare blevne anlagte for dyre og kunde ikke betale sig, og Aktionærerne havde betydelige Tab. Paa den Maade var der i Hovedstaden bleven stor Opposition imod Carstensen. Han kom nu ud til sin forhenværende Tjener og vilde laane Penge, da han hurtigst muligt maatte forlade Byen. Hans Petersens Hustru var imod at laane ham Penge, da de kun havde 15 Rigsdaler i rede Penge, som de daarlig kunde undvære til Driften, men hendes Mand havde en anden Mening, og den holdt han paa og satte igjennem. Han sagde til sin kjære Marie, at hun maatte erindre, at Carstensen havde været en god og kjærlig Mand imod ham, som Tjener, og høs ham havde han tjent sine første Penge, ligesom Carstensen havde sat ham i Stand til at kunne gifte sig, og ved ham havde de tjent i Casino den Hovedsum, som de havde kjøbt Ejendom for. Carstensen fik de 15 Rigsdaler, og Hans Christian Petersen var glad for at kunne række sin gamle, gode Herre en hjælpende Haand, skjønt han strengt taget slet ikke havde Raad dertil, han maatte selv bagefter laane Penge for at klare sig.

Da Driften, som før omtalt, var naaet til 16 Køer, varede det kun ganske faa Aar, før Hans Petersen havde 32 Køer, 4 Heste og omtr. 100 Svin paa Stald, og nu kunde der ikke alene leves godt, men der blev ogsaa lagt en ikke ringe Fortjeneste til Side hvert Aar. Køerne levede særlig af Drank, dette kjøbtes dels paa Gammel-mønts Brænderi, og dels hos Brændevinsbrænder Jean Willian i Vognmagergade.

Jean Willian var fra Hamborg, kom som ung Mand til Kjøbenhavn som Brænderibestyrer for Brændevinsbrænder, Agent Brøndum i Store Kongensgade. Han begyndte selv et Haandbrænderi i Vognmagergade, dette blev senere

indrettet til Dampbrænderi. Jean Willian var ikke alene en driftig og dygtig Mand og havde Lykken med sig, men han var ogsaa en god og kjærlig Mand, som aldrig glemte, at han havde været en fattig Brænderiarbejder i Hamborg og glemte saaledes heller ikke den Stand, han tilhørte, idet han var de Fattiges Ven. Det var almindeligt om Vinteren, at fattige Koner hentede varmt Vand i Brænderiet uden Betaling. Om Morgenen kunde der ofte være omtr. 20 Koner paa engang for at hente Vand. Det var ofte, naar Willian kom i Porten, hvor de fattige Koner stod med deres Spande, at han udbrød: »Det er koldt i Dag! I trænger vel til at faa lidt til at fyre i Kakkelloven for; og saa kom Pungen op af Lommen, og Willian uddelte milde Gaver. Senere fik Willian et Brænderi til paa Nørrebro, og her havde han en stor Kuloplagsplads. Paa den Tid omtaltes Willian som en rig Mand, og var hurtig kjendt af de Fattige paa Nørrebro, da han hver Vinter uddelte et betydeligt Kvantum Kul. I Griffenfeldts-gade byggede han en Stiftelse for omtr. 20 enligstillede ubemidlede Kvinder. Hans Petersen havde en Søn ved Navn Carl Petersen, som oprettede et Børnehjem, som hed »Bethlehem«, til dette Hjem skænkede Jean Willian 1600 Kr. Jean Willian var en kjærlig og hjælpsom Mand, som har sat sig et smukt og godt Minde, men han sagde altid: »Giver jeg en Daler bort til Fattige, saa er Gud god, saa giver han mig dobbelt igjen!« Han døde omtr. 1890 og efterlod sig en meget stor Formue til sine Børn. Maatte disse følge hans smukke Exempel og aldrig glemme at hjælpe de Fattige. Hans Petersen og Jean Willian havde ikke alene Forretningsforbindelse i mange Aar, men de vare ogsaa forbundne med Venskab.

Hans Petersen var middelhøj, godt bygget og blev

som ældre Mand temmelig svær. Han havde engang det Uheld at falde ned af sin egen belæssede Vogn, og denne kørte over begge hans Ben uden at knuse disse; men efter den Tid vare Benene mindre stærke, og da han blev ældre, maatte han bestandig gaa med Stok. Han og hans kjære, Marie havde haft mange Børn, 12 i Tal, men kun 5 Børn levede. Deres Navne, som levede, vare Georg, Carl, Chrestian, Fanny og Marie. De andre Børn vare døde som ganske smaa, med Undtagelse af William, som flyttede med sine Forældre fra Kasino til Raadmandsmarken, han var 6 Aar gammel, da han døde, og Hans Petersen og Hustru mindedes altid William, som Drengen med en kjærlig Natur, som de elskede højt. Engang havde Hans Petersen lovet William, at han maatte køre med til Byen, men kørte uden at tage ham med. Da Hans Petersen kom tilbage, fandt han sin lille, kjære Dreng liggende sovende ved Vejkanten i Nærheden af Hjemmet, med et forgrædt Ansigt. William var nemlig løbet efter Vognen, havde ikke kunnet naa denne og gav sig saa til at græde af Sorg, og i Graaden var han falden paa Vejskrænten og falden i Søvn. Da Faderen vækkede ham, var han atter bedrøvet, og udbrød: »Fader, Du lovede mig, at tage mig med Dig, og det har Du ikke opfyldt«, og saa græd han atter, indtil Faderen fik trøstet ham og indrømmede sin Fejl. Hans Petersen har mange Gange efter den Tid talt om, at man bør aldrig love noget i Livet, uden at man bør holde det; det havde hans lille kjære Søn yderlig givet ham Bevis for, da han havde voldet Barnet en stor Sorg.

Hans Petersen og Hustru levede et lykkeligt Familienliv. Hans Petersen var den kjærlige Natur, havde af sin Fader og Moder modtaget gode Grundsætninger og satte

Bønnen »Fader vor« højt. Skulde Børnene til Sengs om Aftenen, skulde han nok minde sine Børn om Bøn, og saa blev der i al Enfoldighed bedet i Jesu Navn. Gik han med sine Børn i Have eller Mark, og disse vare ham behjælpelige med Plantning eller Saaning, sagde han altid, at skulde der blive Velsignelse af Arbejdet, maatte Tanken gaa op efter til Gud, som gav Væksten, og saa vilde den kjære Gud ogsaa give Frugt. Hans Petersen vilde kun gjøre, hvad der var Ret i Livet, og det var jo ikke altid nogen ganske let Opgave, men den Side af Livet svigtede han ikke. Selv om hans Liv kunde have mange skrøbelige Sider, tog han altid Kampen op mod det onde i Livet, og vilde kun leve for alt, hvad der var ædelt og godt.

Da Hans Petersens første Søn Georg var skolepligtig, blev han sendt i Carlsens Skole paa Blegdamsvej, men dette var ikke tilfredsstillende for hans Hustru Marie. Hun talte bestandig om, at hun og hendes Hans havde ikke lært at læse og skrive ude i Landsbyskolen, og nu gjaldt det om at Børnene kunde komme i en af Byens bedste Skoler, »for«, sagde hun, »vi stammer fra smaa Kaar, men vi maa søge at faa vore Børn frem og op i Samfundet«. En Møller Schmidt, Ejer af Ølunds Mølle, som havde Nabojordlodden, havde sine Børn i Efter-slægtens Realskole paa Østergade, og han sagde stadig, at Hans Petersen burde lade sine Børn følge med hans i Skole, men Hans Petersen mente, at det havde han ikke Raad til, men indrømmede, at naar Tiderne bleve mere gunstige, vilde han opfylde sin Hustrus Ønske.

Engang var Mølleren og Hans Petersen sammen paa Auktion af gammelt Skibstømmer paa Gammel-Holm, som den Gang var en Skibstømmerplads. Da de havde købt

hver et Læs Tømmer og faaet det læsset paa deres Vogne, sagde Mølleren, at han skulde et Ærinde lien paa Østergade. Hans Petersen kørte bagefter Mølleren, og da de kom til Kjøbmagergade ved Amagertorv og Østergade, holdt Mølleren og bad Hans Petersen følge sig hen paa Østergade. Da Mølleren gik ind af Efterslægts Skoleport, spurgte Hans Petersen, hvad Ærinde han havde. »Vi skal indmelde Deres Børn i Skolen,« lød Svaret. »Ja!« udbrød Hans Petersen, »dette kommer mig uventet, men det maa vente, jeg kan da ikke komme op paa en Inspektørs Kontor med den Paaklædning; jeg har Skindpels og franske Træsko paa Fødderne«. »Det skal De ikke bryde Dem om, Inspektør Christian Brix ser ikke paa Klæderne;« og kort Tid efter sad Hans Petersen med Mølleren i Inspektørens Sopha, og de 2 Børn bleve indmeldte i Skolen, nemlig Georg og Carl, idet Inspektør Brix ytrede, at det var smukt og rigtigt af Hans Petersen, at han sørgede for at faa sine Børn i en god Skole, skjønt han ikke den Gang var bemidlet. Da Hans Petersen kom hjem med denne Nyhed, blev hans Hustru glad. Selv om de den Gang havde det smaat, saa skulde Skolepengene skaffes, og Børnene holdes klædte, saa de kunde omgaas Velstandens Børn; dette Maal satte hun sig, og det lykkedes hende at faa sin 3die Søn Hans Christian med i nævnte Skole. Drengbørnene fik her en god Undervisning og Udvikling og fik Anledning til i Skolen at blive opdragne sammen med Børn fra gode Hjem; dette fik senere i Livet sin gode Betydning for disse.

Døtrene Fanny og Marie fik deres Undervisning i Skolebestyrerinde Frøken Borums Pigeskole paa Nørrebro, den Gang en kjendt, god Skole.

Den ældste Søn Georg, som var født 20. April 1845, tog

Præliminærexamen i Efterslægtens Skole, læste en Tid til Dyrlæge-Examen, men opgav dette og lærte nu Gartnerfaget, han blev senere Undergartner i Landbohøjskolens Have, men paa den Tid forlovede han sig med en Høkerdatter Caroline Hansen, og da Pladsen ikke var for en gift Mand, opgav han den og fik faa Aar efter en Forpagtning paa Jagtvejen, som kort Tid efter afløstes ved Selvejendom, idet han købte 3½ Td. Land Jord paa samme Vej. I 1874 anlagde han en Vej over Jorden, som blev kaldt Bjelkes Allé. Her solgte han nu Parceller, eller byggede selv nogle Huse til Salgs, og det lykkedes paa faa Aar at realisere hele Arealet med god Fordel, saa han afmaalt kunde leve af Renten. Af Helbredshensyn tog han en Tid Ophold i Sydtyskland; men han kom en Tid atter tilbage til Danmark. Han havde 5 Børn, Carl-Georg, f. 4. Febr. ca. 1870, Christian, f. 14. April ca. 1872, Marie, f. 23. Decbr. 1874, Harald, f. 5. Juli 1879 og Johannes, f. 19. Juni 1882. Carl-Georg og Christian tog begge Seminaristexamen med en udmærket Karakter. Marie blev uddannet i Kunstmalning og Musik.

Paa den Tid disse 3 Børn havde faaet deres Uddannelse, bestemte hele Familien sig til at rejse til Hobart i Australien. De 2 mindste Børn vare uconfirmerede da de rejste.

Australien blev Hans Petersens ældste Søns Hjem, hvor det, paa den Tid dette nedskrives, var gaet ham og hans Børn rigtig godt.

Den næstældste Søn Carl, f. 21. Decbr. 1849, kom i Kjøbmandslære hos Urtekræmmer Peter I. Hansen, Hjørnet af Nørrebrogade og Dosseringen. Her var han i 6 Aar. Denne Kjøbmand var en moralsk, from og fortrinlig Mand, brugte aldrig Ukvemsord, men var en høflig og dannet

Mand. Carl, som havde lært at bede sit »Fader vor« af sin Fader, blev ved Konfirmationsundervisningen hos Pastor Rudolf Frimodt ved St. Johanneskirken yderlig bekræftet i Troen paa Gud og Frelsen i Herren Jesus Kristus, og dette fik Betydning for hans senere Livsudvikling.

Han blev Handelscommis i Aaret 1869, og et Halvt-aar efter fik han Plads hos Grosserer og Thehandler H. P. Sundorph, ved Stranden Nr. 10. Her var han atter heldig at komme hos en retskaffen og fortrinlig Kjøbmand, som tillige var en from Kristen. I Aaret 1872 22 Aar gammel var Carl paa Session, men blev kasseret som Soldat paa Grund af manglende Brystmaal. Samme Aar købte han ved Forældrenes Hjælp 8 Td. Land Jord paa Tagensvej, da Forældrene ønskede, at han skulde være Gartner. Men Carl havde lært Handelen og havde Kjøbmandsnaturen i sig, en Arv nærmest etter sin Moder, som han ogsaa lignede i det ydre. Han anlagde Raadmandsgade over Jorden, solgte Byggepladser samt anlagde 2 Gartnerier, som solgtes, købte saa 5 Td. Land Jord i Haraldsgade 5, hvor han byggede en Villa og anlagde et Gartneri, som ogsaa solgtes i 1880.

Han blev gift med Frederikke Nielsen født 9. Decbr. 1856 en Datter af Pakhusforvalter Nielsen af Klintebjerg paa Fyn, i Aaret 1878 den 1. December. De fik 7 Børn, Carl, f. 29 Oktbr. 1879, Frederikke, f. 25. Febr. 1887, Georg, f. 22. Maj 1882, Marie, f. 4. Maj 1884, Jean, f. 10. Juli 1886, Johannes, f. 30. April 1888 og Carla, f. 9. Jan. 1891, d. 20. Nvbr. 1889, men antog sig i Aaret 1893 en 12-aarig rar Pige, Anna, f. 7. Juni 1881, som tilhørende Hjemmet. Hun var Datter af forhenv. Kjøbmand Th. Hansen af Klintebjerg, hendes Moder var Søster til Carls Hustru og døde omtrent paa den Tid.

Da Carl havde solgt Gartneriet i Haraldsgade, anvendte han tre Aar paa sin ældste Broder, da denne var noget

Hans Chrestian Petersens Børn, Aar 1876.

Hans Chr. Petersen, 20 Aar. Marie Petersen, 13 Aar. Carl Petersen, 26 Aar.
Georg Petersen, 31 Aar. Fanny Petersen, 15 Aar.

svag paa den Tid, og det lykkedes ham at fuldføre Salget og Bebyggelsen af Bjelkes Allé, som tilhørte Broderen.

Paa den Tid havde Carl sammen med en Ven oprettet en Søndagsskole i Nordvestkvarteret, og her fik han at se og lærte at kende, hvilken Nød saa mange Smaabørn vare i, og hvor haardt de trængte til Hjælp. Han fik saaledes i 1883 oprettet Børnehjemmet »Bethlehem« Bjelkes Allé 34—36 et Hjem med Plads for c. 50 Børn fra særlig ulykkelige Forhold. I 1895 fik han oprettet »Herberg for Hjemløse« i Dronningens Tvergade 54, med Plads til ca. 200 forkomne ulykkelige Mænd, hvor disse kunde faa meget billig Nattely og Føde. I 1898 var han Medstifter af »Kristelig Forening til offentlig og tiltalte og straffede Børns Redning«.

I 10 Aar, fra 1886 til 1896, rejste han trindt om i Danmark og holdt Foredrag om fattige og hjemløse Børns Ret til at faa en kristelig og menneskelig Opdragelse saa disse kunde blive gode Samfundsborgere og ikke blive en Byrde for Samfundet, og med Guds Naade blive lykkelige Mennesker her og hisset i Evigheden.

I Aaret 1890 begyndte han Udgivelsen af et kristeligt Blad »Samaritanen«, som havde til Opgave at tale Børnehjemssagen og andre Kærlighedsgjæringer. Dette Blad fik en temmelig stor Læsekreds trindt om i Danmark. I Kjøbenhavn blev det særlig holdt af den velstaaende Klasse.

Den 3die Søn Hans Chrestian, f. 16. Novbr. 1855, overtog Barndomshjemmet, Raadmandsmarken Nr. 9, nu kaldet Hejmdalsgade 39. Da han blev født til Verden, sagde hans Moder Marie til sin Mand, at dette Barn lignede ham saa bestemt, saa hun kunde ønske, han maatte blive sin Faders Efterfølger i deres Gerning, og dette gik ogsaa i Opfyldelse, da han jo fik Hjemmet overdraget, men indrettede det

lille Landeri til et Handelsgartneri. Da han voxede til, blev han sin Faders udtrykte Billede baade i sit ydre og indre Liv, dog blev han noget højere end Faderen. Han overtog Hjemmet i Aaret 1881, og ved sin store Energi og Virkelyst ser man faa Aar efter et veldrevet Handelsgartneri. I den Tid, Forældre og Søn vare sammen i Barndomshjemmet, var der et rosværdigt Forhold mellem disse.

I Aaret 1882 den 2. Maj giftede han sig med en Gaardmandsdatter, Marie Kam, født 2. April 1858, fra Naarup paa Fyn. — Nu flyttede Forældrene hen paa Nørrebrogade Nr. 52, og det skal siges, i Resten af Forældrenes Leveaar var han en sjælden god og opofrende Søn mod disse. Han havde en Søn, f. 6. Decbr. 1885, som bar Navnet Chrestian Kam Petersen.

Den ældste Datter Fanny, født 21. Juni 1861, blev gift 17 Aar gammel d. 11. Maj 1879 med Gartner Niels Jensen Møllegaard, f. 8. Juli 1850, fra Fyen. Han var en dygtig Gartner og havde et Handelsgartneri paa Tagensvej 21. Af Børn havde de 4, nemlig Chrestian, f. 10. Marts 1886, Einer, f. 18. Juni 1888, Ebba, f. 11. Maj 1892 og Fanny, f. 2. Jan. 1899.

Den yngste Datter Marie født 21. Maj 1863, blev gift 19 Aar gammel i Oktober 1883 med Kommunelærer Fritz Nehm, som ogsaa var en flink og dygtig Mand i sit Fag. De havde 5 Børn nemlig: Fanny, Valborg, Gudrun, Siegvold og Frede-Paul.

I Aaret 1883 flyttede Hans Chrestian Petersen som før omtalt hen paa Nørrebrogade Nr. 52, og her boede han med sin kjære Hustru Marie i 12 Aar. Paa dette Sted havde de den store Glæde at kunne holde deres Guld- bryllup den 26. Januar 1895. De havde været forlovet i

Hans Chrestian Petersen, 80 Aar, 1897.

Marie Petersen, 77 Aar, 1897.

8 Aar, altsaa havde de den Dag kjendt hinanden i 58 Aar. De fik dog Lov at leve lidt sammen endnu, skjønt Hans Petersen var meget svag. De flyttede nu hen paa Nørrebrogade 66 A, og her levede de i ca. 4 Aar.

De sidste 2 à 3 Aar, Hans Petersen levede, kunde han ikke gaa uden ved Hjælp af 2 Stokke, og Svagheden tog til. Han blev sengeliggende, dog uden haarde Lidelser. Da han havde ligget i ca. 3 Maaneder, gik Mælet fra ham. Da dette var sket, kom Carl op til ham, ligesom alle Børn og Børnebørn daglig kom til ham. Carl spurgte nu sin gamle kjære Fader flere Gange, om han kjendte ham, og om han maatte bede med ham; man kunde se, at den gamle Mand, som laa med brystne Øjne, havde en Kamp med sig selv, for at give en Mening til kjende. Pludselig udbryder Hans Petersen: »Ja! jeg kjender Dig. Gud være mig naadig.« Carl lagde sine Hænder paa sin gamle kjære Faders Hoved og bad en Bøn samt »Fader vor.« »Gud vær mig naadig« blev de sidste Ord Hans Petersen kom til at udtale paa denne Jord, men dette var ogsaa velsignede og dejlige Ord at gaa ind i Evigheden med. Dagen efter den 18. Januar 1898 sov han stille og rolig ind. Han var født den 29. Juli 1817 og blev saaledes 80½ Aar. Hans Petersens Minde være velsignet, han var en trofast Husbond, en inderlig kjærlig Mand og sine Børns hengivne Fader, som ofrede alt i sit Liv for Hustru og Børn. Men størst blandt Minderne er dette: Han vejledede sine Børn til Gud og lærte dem at bede, særlig den Bøn han selv havde sat højest i Verden »Fader vor«.

Nu stod hans Hustru, den kjære Marie, alene tilbage. I det store Savn var hun dog taknemmelig for at have levet saa mange Aar sammen med sin Hans Chrestian. Skjønt hun ikke var lidende af nogen Sygdom, tog

Kræfterne dog bestandig af, og hun blev noget tunghør. I den Anledning fik hendes Børn Nøgle til Døren, hvis hun ikke kunde høre Klokken, naar den ringede, for hun vilde nemlig ikke have nogen kvindelig Hjælp hos sig. Under hendes Mands lange Sygeleje havde hun selv passet og plejet ham, og hun mente, at saa længe hun havde nogenlunde Helbred, vilde hun selv gjøre sin Gjerning. Ganske ene var hun dog ikke, idet hendes ældste Søn, som boede i Hobarts i Tasmanien, havde sendt en af sine Sønner her til Danmark for at faa en Uddannelse, og Harald, dengang omtr. 19 Aar, boede saaledes hos sin Bedstemoder. — De første Dage i Marts 1899 maatte hun gaa til Sengs for ikke mere at komme op. Det var Mæthed, hun led af, og saa var Appetiten gaaet bort. Den anden Dag havde hun selv Følelsen af, at hendes sidste Time nærmede sig, og nu havde hun det Ønske, at hendes Søn Carl maatte være hos hende om Natten, og den Del af Dagen, som hans Tid tillod ham at være hos sin gamle kjære Moder. — Dette Ønske opfyldte Carl med Glæde, fordi der i mange Aar havde været en Afstand mellem ham og Moderen i aandelig Henseende. Nu havde Carl det Haab at samles med sin gamle Moder i Bøn til Herren vor Gud. Det viste sig ogsaa, at det var Kristi Kjærlighed som til Slut kom til at knytte Moder og Søn inderlig sammen. Aften og Morgen, naar Moder og Søn bad sammen i Jesu Navn til deres himmelske Fader, blev en dejlig Stund for dem begge. Den Salme, som den gamle Moder særlig var glad for, var: »Bliv hos os, Mester, Dagen hælder. Saa bad i Emaus de to.« Denne Salme maatte Carl daglig læse for hende. Nu henrandt 6 Uger, dog uden Lidelser, men Trætheden var taget saa meget til, at den gamle Moder nu maatte

bæres fra Seng til Chaiselong og omvendt for at finde Hvile. Carl og Christian har sagt, at det var med en vidunderlig Følelse at bære deres gamle kjære Moder paa deres Arme, hun som engang havde baaret dem paa sine Arme, da de vare smaa Børn. Den 2. April var det Paaskedag. Da Carl om Formiddagen kom hen til Sengen holdende Bibel og Salmebog i sin Haand, ytrede Moderen: »Jeg er saa træt, mit Legeme er saa svagt, saa jeg beder Dig ikke at tale om Jesu haarde Lidelser. Jeg ved, det er Paaskedag, og jeg tror, Jesus ogsaa har lidt for mig, men jeg kan i min Svaghed ikke taale at tænke paa, hvad Jesus har lidt paa Korset. Moder og Søn havde nu en velsignet Stund sammen, med Lov, Tak og Pris til Gud Fader i Himmelen for hans store Naade, Barmhertighed og Miskundhed. Samme Dags Eftermiddag udbryder Moderen: »Carl! jeg har i mange Aar gjort Dig Uret; men herinde«, idet hun med Haanden peger paa sit Bryst, »har jeg tænkt, han har dog Ret i, hvad han siger.« Den 3. April var den gamle Moder, som sædvanlig aandsfrisk, men om Aftenen blev det sidste Gang, hun foldede sine Hænder til Bøn i Forening med Carl. Efter Bønnen bad Moderen sin Søn hjælpe sig at komme til at ligge paa den ene Side, og som sædvanlig, da hun laa, som hun ønskede det, kom den ene Haand op under hendes Kind, en Vane hun havde haft i mange Aar. Moder og Carl, Christian og Hustru, som var til Stede, ønskede med hinanden en velsignet Nat, og Moderen sov sødeligt ind. Næste Morgen Kl. 4 laa hun, som hun var falden i Søvn, med Haanden under Kinden, men var død. Hun fik, Gud være lovet og priset derfor, en dejlig Indgang til Evigheden; og hendes Børn har det faste Haab, at begge deres Forældre fandt den Fred, som overgaar al Forstand,

og at de nu ere mødtes i Salighedens Hjem. Herren vor Gud til Ære. Hun blev 78 $\frac{1}{2}$ Aar gammel.

Hans Chrestian Petersen og Hustru jordedes paa Assistents Kirkegaard i Kjøbenhavn. Deres Begravelsesplads ligger noget tilhøjre fra Midtergangen, nærmest Indgangen til Kirkegaarden, som ligger lige ved Nørrebros Runddel. Paa Gravstenen staar skreven: »Her under hviler 6 smaa Børn og deres Fader Jordbruger og Gartner Hans Chrestian Petersen. Raadmandsmarken. Født den 29. Juli 1817, død den 18. Januar 1898, og deres Moder Marie Petersen født Olsen, født den 24. Septbr. 1820, død den 4. April 1899.

Blandt de Ønsker, den gamle Moder havde paa sit Dødsleje var det, at naar hun var død, skulde hendes Sønner Carl og Christian rejse til Slimminge og Kværkeby Kirkegaard, hvor hendes Moder, Svigermoder, Broder og Svoger laa begravede, og der lægge nogle Palmekranser paa Gravene. Paa Kransenes Baand skulde staa: »Kjærligt Minde fra Marie Petersen«. Ligeledes ønskede hun at ligge i Ligkisten, hendes sidste Sovested her paa Jorden, ikke som Lig, men som hun plejede at ligge i sin Seng, paa den ene Side, med Haanden under Kinden, med et Vattæppe over sig. Disse Ønsker bleve opfyldte.

Hans Chrestian Petersens og Hustru Maries Minde være velsignet.

Frederikke Petersen.
47 Aar.

1903.

Carl Petersen.
54 Aar.

Afdøde Dronning Louise.
Børnehjemmet »Bethlehem«s Protektrice fra 1885 til sin Død.

Dronning Louise.
Børnehjemmet »Bethlehem«s Protektrice.

Børnehjemmet „Bethlehem“ med Børn, Plejemøder og Forstanderen Carl Petersen. Aar 1900.

MINDESKRIFT

i Anledning af

Børnehjemmet „Bethlehem“s

25aarige Bestaaen.

1882—1907.

KØBENHAVN.

Nørrebros Bogtrykkeri (Kr. Eriksen), København N.

1907.

Børnehjemmet »Bethlehem« med Børn, Plejemoder og Bestyrelse.

I Aaret 1880 var jeg 30 Aar gammel. Jeg begyndte da en Søndagsskole i et privat Asyllokale paa Hjørnet af Nordvestvej og Kapelvej, i det saakaldte Rabarberland, som dengang langt mere end nu var en af Byens fattigste Dele.

Herved fik jeg som ingen Sinde før et Indblik i, hvor megen Nød og Savn Masser af fattige, hjemløse og ulykkeligtstillede Børn maatte lide. De Børn, som var mest udsatte for at blive opdragne under fortvivlede og usunde Forhold i Elendighedens Boliger, var saadanne, som var fødte uden for Ægteskab. Masser af Børn bleve opdragne i mørke Hjem, hvor man daarlig kunde aande for ilde Lugt og Snavs, og hvor den aandelige Luft var fuld af Eder og Forbandelser og anden usømmelig Tale, altsammen nedbrydende for Børnenes baade legemlige og aandelige Udvikling. Det stod mig nu klart, at fattige, hjemløse Børn i vort Land trængte lige saa meget til legemlig Føde og Klæder som til aandelig Næring og Kærlighed, og at de havde Ret til begge Dele. Deres Sult erfarede jeg, ikke alene ved at mødes med de mange gulgustne Ansigter, men ogsaa ved at give Børnene Hvedetvebakker, som mange af dem ligefrem slugte af Sult.

Den Tanke opstod da hos mig, om det ikke var muligt at faa vakt en Stømning i det danske Folk over for hjemløse og ulykkelige Børns Sag.

Dette tænkte jeg mig opnaaet ved at faa dannet en

Forening til Værn for saadanne Børn i Danmark, og gennem denne at faa udsendt Foredragsholdere.

De Mænd, jeg fremsatte min Plan for, mente imidlertid, at min Plan spændte for vidt og var derfor uigennemførlig. Derimod var man stemt for, at jeg tog personlig fat for at arbejde hen til at faa oprettet et Børnehjem, hvori man kunde optage Børn, der var fødte uden for Ægteskab, og andre ulykkeligstillede hjemløse Børn.

Jeg tog imod dette Raad, men kunde dog ikke lægge min Tanke til Side om at faa dannet en Forening til Værn for hjemløse Børn i Danmark.

Det stod for mig, at hjemløse Børns Sag maatte og skulde frem. Jeg satte en Bekendtgørelse i et daværende kristeligt Dagblad, „Fædrelandet“, og indbød Venner af hjemløse Børn til et Møde, som blev afholdt i en privat Skole i Aagade.

Da jeg ikke selv saa mig i Stand til at forelægge Børnenes Sag mundtlig, nedskrev jeg mine Tanker og bad saa Redaktøren af „Kristeligt Børneblad“, Hr. Axel V. Jacobsen, om han vilde fremsætte disse Tanker ved Mødet.

Der var kommet omtrent 35 Mennesker til Stede. Paa Mødet blev der valgt en Bestyrelse, som vilde være med til at rejse et Hjem for hjemløse Børn. Denne Bestyrelse blev efter faa Møder opløst, da det viste sig, at den var blevet sammensat af saa helt ulige Kræfter, at dens Medlemmer næppe kunde komme til at arbejde sundt sammen.

Kort Tid derefter henvendte jeg mig igen til Redaktør Axel V. Jacobsen om Sagen, og han udtalte, at han meget gerne vilde hjælpe mig Sagen i Gang, skønt hans Tid var umaadelig optaget. Han foreslog, at vi skulde danne en Bestyrelse af vor Bekendtskabskreds. En saadan fik vi dannet, og den kom til at bestaa af:

Børnenes Legeplads.

Kommunelærer H. J. Christiansen.
Bogtrykker Kr. Eriksen.
Trætøjshandler C. Hansen.
Trykkeriejer Axel Holm.
Fabrikant N. Jensen.
Redaktør Axel V. Jacobsen.
Frugt- og Grønthandler N. Nielsen.
Particulier Carl Petersen. (Nu Redaktør af „Samaritanen“.)
Overbanemester H. V. Sevaldsen.

Den 8. December 1882 stiftede denne Bestyrelse „Kristelig Forening for Børnehjemmet Bethlehem“, som fik følgende Grundbestemmelser:

GRUNDBESTEMMELSER

for

„Kristelig Forening for Børnehjemmet
„Bethlehem“.“

1. Foreningens Opgave er at tilvejebringe Hjem for forældreløse eller særlig ulykkeligstillede Børn, Hjem, hvor de kan opdrages i sand kristelig Aand, og hvorfra de, naar de træder ud i Livet, kan støttes med Raad og Daad.
2. Mest skikket til at komme i Betragtning ved Optagelsen er det Barn, der trues ikke alene af legemlig Nød, men som tillige er udsat for den største Fare i moralsk Henseende.
3. Børn, fødte udenfor Ægteskab, antages fortrinsvis, naar der er Haab om, at baade Barn og Moder kan reddes. — For at Hjemmet imidlertid ikke skal blive en Støtte for Letsindigheden og Usædeligheden, antages intet uægte Barn uden et lille maanedligt Vederlag, om end

dette, hvor stor Nød er til Stede, kan nedsættes eller fuldstændigt bortfalde.

4. Under de behørigte Iagttagelser af de under Punkt 3 givne Regler er det Maalet, at disse Hjem skal, om de maatte få Velsignelse dertil og den fornødne Støtte af Børnevenner, erstatte Udlandets Hittebørnshjem.
5. Ved Optagelsen tages intet Hensyn til Anbefalinger, medens Oplysninger om Ansøgerens Nød og øvrige Forhold er kærkomne. Bestyrelsen anstiller iøvrigt selv grundige Undersøgelser om Forholdene.
6. Bestyrelsen i Foreningen er permanent og supplerer sig selv; den repræsenterer Foreningen i enhver Henseende i alle Forhold over for Tredjemand og er i et og alt berettiget til at optræde og handle paa Foreningens Vegne.

Min første Tanke om, at der burde holdes Foredragsholdere til at tale ulykkeligstillede Børns Sag, blev gemt, men ikke glemt.

Da Foreningen var uden Midler, tilbød jeg min Medbestyrelse at gøre Udlæg til Grund og Bygning samt at tage sidste Prioritet i Ejendommen, og lade samme indestaa saa længe Foreningen maatte ønske det.

Man købte da af Banemester Christian Larsen en Grund i Bjelkes Allé, og Grundstensnedlæggelsen fandt Sted i Foraaet 1883. Den Dag fik Sagen mange Venner. Banemester C. Larsen døde ved Gentoftelykken, men havde før sin Død testamenteret Børnehjemmet sin Fortjeneste ved Grundsølget — et smukt Træk.

Et af Bestyrelsesmedlemmerne og Hustru, som her ikke ønsker sig nævnt, gav et større Beløb til Bygningen, da den var fuldført, og udstyrede Hjemmet fra Kælder til Kvist med komplet Indbo, deri indbefattet Senge til 33 Børn. Den

Spise- og Opholdsstue.

9. Decbr. 1883 indviedes Hjemmet af Sognepræsten, nuværende Stiftprovst Dr. teol. R. Volff, og det fik Navnet „Bethlehem“.

Den 14. Decbr. aabnedes Hjemmet med 12 Dreng. Kort Tid efter optoges 3 Piger, men det viste sig, at Dreng og Piger i alle Aldere fra mørke Hjem ikke kunde opdrages sammen, og saa blev „Bethlehem“ et Hjem alene for Dreng. Den ene af Smaapigerne forblev dog paa Hjemmet, til hun var konfirmeret.

Til Plejemoder var antaget Fru Christine Kryger, tidligere Sygeplejerske.

Inden et Aar var omme, husede Hjemmet 33 Børn.

De skolepligtige Børn kom i Kommuneskolen, hvilken ogsaa sidenhen er blevet benyttet.

At Børnehjemmet temmelig hurtig fik Venner, havde Redaktør Axel V. Jacobsen stor Andel i. Han er Fader til Søndagsskolesagen i Danmark og Udgiver af „Kristeligt Børneblad“, og han havde en stor Vennekreds. Skønt Søndagsskolen optog hans Arbejdskraft og Kærlighed, skaffede han sig dog nogen Tid til Raadighed for Børnehjemmet „Bethlehem“s Fremgang i det første Aar efter at „Bethlehem“ var stiftet.

Gennem hans Børneblad fik „Bethlehem“ mange Venner. Ved hans sidste Indsamling blandt „Kristeligt Børneblad“s Venner indkom 2837 Kroner i milde Gaver, som særlig satte Børnehjemmet i Stand til at aabne 2den Afdeling.

For Hr. Redaktør Axel V. Jacobsens nidkære Virksomhed for „Bethlehem“s Fremgang skal her lyde en hjertelig Tak.

Den 7. Juni 1885 indviedes 2den Afdeling under stor Tilslutning fra Børnehjemmets Venner. Sognepræst Dr. teol. R. Volff holdt ligeledes ved denne Lejlighed Indvielsestalen, og nu afdøde Lærer H. J. Christiansen gav en kort Redegørelse for Hjemmets Tilblivelse og Virk-

somhed. Sluttelig talte nuværende Sjællands Biskop Dr. phil. & teol. Skat Rørdam.

Hjemmet aabnedes samme Dag med 15 Børn, hvoraf 8 fra 1ste Afdeling. Hvert Hjem skulde herefter afgive Plads for 25 Børn. Til Plejemoder for 2den Afdeling var antaget Frøken Johanne Engberg.

Aaret efter havde vi paa begge Afdelingerne 43 Børn, og Tallet gik hurtig op til 53.

Omtrent paa denne Tid ønskede Fru Kryger at fra-træde sin Gerning som Plejemoder, for at gaa tilbage til Sygepleje-Virksomheden. For den Tid, hun var paa „Bethlehem“, har vi kun at bringe hende en hjertelig Tak for hendes Virksomhed.

Bestyrelsen blev nu enig om at lade Hjemmets tvende Afdelinger blive til een under Plejemoderen Frk. Johanne Engberg, som nu fik en Medhjælperinde, og jeg lovede at være Hjemmets Husfader.

Det havde været meget svære Dage. Vi havde mange Børn at forsørge og kun meget smaa Midler til Raadighed, saa der foruden Ansaret ogsaa stadig hvilede et økonomisk Tryk over Gerningen.

Jeg mindes, at en Dag først i December 1884 kom en ung Mand ved Navn Chr. Christensen, som senere blev Præst i Australien, nu bosiddende i Gentofte, ind til mig. Han havde besøgt Børnehjemmet, og der erfaret, at man manglede dagligt Brød og levede paa Laan. Han udtalte, at den kære Gud ikke kastede Frøet i Reden til Fuglene, men at Fuglene selv maatte flyve ud og hente Frøet. Han raadede mig til at gaa fra Dør til Dør og bede om dagligt Brød til Børnene, han tilbød ogsaa sit eget Arbejde nogle Dage. Dette faldt mig noget tungt for Brystet, men da han mærkede det, udrød han: „Jeg begynder i Morgen, hvis De vil tillade det.“ Jeg takkede ham, og den næste Dag gik jeg ogsaa ud, fra Dør til Dør.

Plejemoser, Frøken Johanne Engbergs Dagligstue.

Fra Klokken 10 Formiddag til Klokken 4 Efterm. havde jeg faaet 7 Kroner, var træt og gik nu hjem. Ingen Sinde før havde jeg følt saa meget for de fattige som den Dag paa Hjemvejen. Det var, som om jeg havde prøvet lidt af de Kaar, de mange fattige levede under, naar de manglede Brød til deres Børn. Da jeg kom hjem, var det med Tak til Gud, fordi jeg dog ikke var gaaet forgæves. Næste Dag fik jeg 70 Kroner; det gav Mod. I Løbet af faa Dage havde Christensen og jeg indsamlet over 700 Kr. Hvor vi lovede og prisede Gud, fordi han havde velsignet vor Gang fra Dør til Dør, og vi takkede i vort Indre de mange kære Mennesker, som saa redebøn havde rakt Haanden ud med Hjælp til vore mange kære Børn paa „Bethlehem“.

Nu kunde vi betale vore Renter i Terminen og dog have lidt Penge til Julen, som stod for Døren.

Fire Dage før Jul sammenkaldte Chr. Christensen og jeg alle Børnene og Plejëmødre til en Takkefest til den kære Gud, Almagts Herre, som saa rigelig havde velsignet os med sine milde Gaver, og bad Gud velsigne alle Giverne.

Efter Takkefesten foreslog jeg Børnene, at naar de nu kom op i deres smaa lune Senge, saa skulde de folde deres smaa Hænder og bede den kære Gud om en Julegave, saa vilde han sikkert give hver af dem en Gave. Endvidere udtalte jeg, at de Penge, vi havde, skulde benyttes til Mad, og at der var lovet os et Juletræ, men endnu manglede vi Gaverne.

Sikkert har Børnene bedt Gud om en Julegave; for da Juleaften oprandt, var der sendt Julegaver fra mange Venner, saa hvert Barn kunde faa 3 Gaver.

Det blev en overvældende glædelig Jul; for de milde Gaver strømmede ind, som det var en Flod. Ja, hvor fik vi uendelig meget at sige Gud og Mennesker Tak for. Da Nytaar oprandt, havde vi ikke alene betalt vore Termins-penge, men ogsaa vor løse Gæld paa mange Hundrede Kro-

ner; og dog havde vi over 2000 Kroner i Kassen til dagligt Brød til det ny Aar.

Hr. Chr. Christensen sendes herved en Hilsen fra „Bethlehem“ med Tak for svundne Dage.

Det kunde maaske se dristig ud, at vi saa hurtig aabnede 2den Afdeling, uden at have tilstrækkelige Midler til Raadighed. Men vi havde en Troshelt i vor Midte i Bestyrelsen; det var min kære, trofaste og mangeaarige Ven, nu afdøde Bogtrykker Kr. Eriksen.

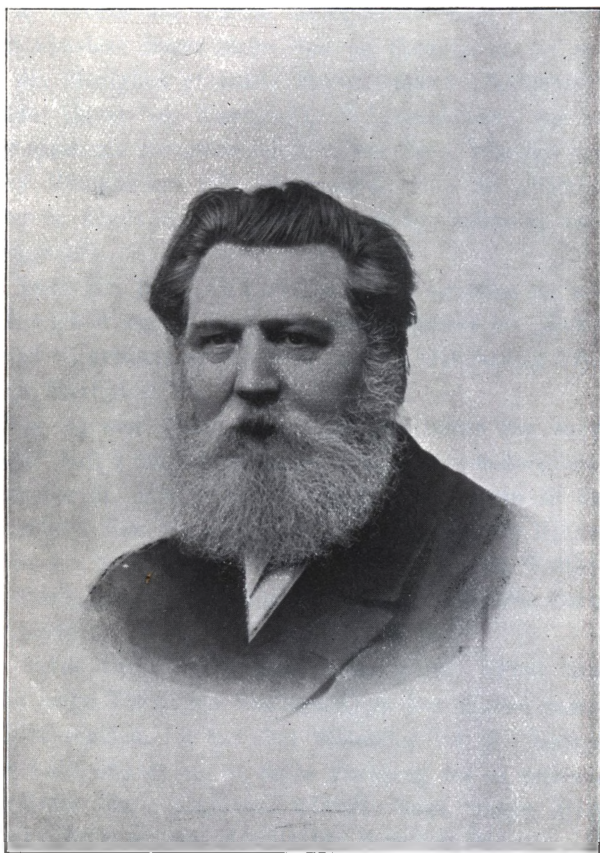
Jeg erindrer mange, mange Gange, at naar der fra Begyndelsen eller senere hen i Tiden var Tale om, at vi ikke øvnede at hjælpe flere Børn eller at udvide Hjemmet til 2 Afdelinger eller lignende, saa udtalte Eriksen bestandig: „Vi kan saa rolig gøre det; Gud er Hjælperen.“ Hans inderlige, enfoldige Tro paa, at Herren var Hjælperen, naar vi i Tillid kunde lægge vort Liv og vor Sag i hans Haand, har ofte forøget min Tro paa min Herre og Gud og givet mig fuld Tillid til, at Gud er vor Fader, som vil give sine Børn alt, hvad der kan bringe dem Glæde og Velsignelse.

Kr. Eriksen var de fattige og nødlidendes fuldtro Ven og forøvrigt en Ideernes Mand. Han var saaledes Stifter af „St. Peders Gæstehjem“, Medstifter af „Herberg for Hjemløse“ og af „Kristelig Forening for vildfarende Børns Redning“. Og hans gode Ideer kom ofte Børnehjemmet „Bethlehem“ til gode. — Hans Minde være velsignet!

Kr. Eriksens Søn, Joh. Kr. Eriksen, er Medlem af Bethlehem's Bestyrelse.

Vor Tillid til Guds Hjælp blev heller ikke skuffet, da vi aabnede Hjemmets 2den Afdeling, saa Børneantallet paa begge Afdelingerne meget hurtig voksede til 53.

I de mange Aar er ialt optaget 200 Børn paa „Bethlehem“, hvoraf de 53 er mindreaarige og har Ophold paa Hjemmet, og 147 Børn er altsaa udgaaede fra Hjemmet efter Konfirmationen. 27 Børn har Bethlehem ladet opdrage hos Slægtninge, og 16 Børn paa andre Børnehjem.

Bogtrykker Kr. Eriksen.

Nuværende Sjællands Biskop, Dr. phil. & teol. Skat Rørdam var dengang Sognepræst i Helligaands Sogn. Han viste de hjemløse Børns Sag stor Kærlighed; han holdt Foredrag i sin, maaske den største Menighedsforening i København, om hjemløse Børns store Nød og Elendighed, og anbefalede sin Menighed at støtte Børnehjemmet „Bethlehem“ med milde Gaver og Kærlighed, da „Bethlehem“ var et Hjem for saadanne forkomne og hjemløse Børn, som det var de kristne Menigheders Pligt at hjælpe. Her fik „Bethlehem“ atter en Kreds af Venner, hvoraf mange endnu er aarlige Bidragydere.

Den kære Hr. Biskop Skat Rørdam og hans nu adspredte Menighed sendes herved en venlig Hilsen fra „Bethlehem“ med en dybtfølt og hjertelig Tak for mangeaarig Trofasthed og Kærlighed.

En Ven og stor Hjælper har hjemløse Børns Sag samt „Bethlehem“ haft i min afdøde gode Ven, Bestyrelsesmedlem, Kommunalærer H. J. Christiansen. Han hørte til de stille i Landet. Han var en inderlig kær Mand, hvis Hjerte slog varmt for at afhjælpe alt, hvad der hed Nød, Fattigdom og Elendighed; men særlig laa de smaa hjemløse Børn ham paa Sinde.

Han havde Ordet og Pennen i sin Magt. Skønt han kun havde ringe Tid til sin Raadighed, da han maatte passe sin Lærervirksomhed, fik han dog bestandig Tid til i mange Aar, hvor Lejlighed gaves, at holde Foredrag for at fremme hjemløse Børns Sag. Ligeledes udøvede hans mange dybe og gribende Digte en stor Mission for Børnenes Sag.

Han var tillige Medstifter af „Herberg for Hjemløse“.

Nogle af hans mange Digte gengives længere hegne i dette Skrift. Hans Minde være velsignet.

H. J. Christiansens Søn, Rolf Christiansen, er nu Medlem af Bethlehems Bestyrelse.

Pastor A. E. Meinert.

I Aaret 1886 var jeg baade Kasserer og Leder af Gerningen, men jeg fik en alvorlig Sygdom og blev uarbejdsdygtig en lang Tid. Min Medbestyrelse henvendte sig til Vinhandler Peter Jørgensen, Nørrebrogade 37, om han vilde overtage Kasserervirksomheden, samt om han, naar Kassen blev tom, da vilde gøre nødvendigt Udlæg til dagligt Brød til „Bethlehem“s Børn, da der kun var et ringe Beløb i Kassen. Dette Ønske blev strax opfyldt, og det

var Vinhandler Peter Jørgensen en virkelig Glæde at overtage Kassererposten, naar der var Trang til hans Hjælp. Her bringes ham en sand Tak for svundne Dage. Her er udført et stort og fortjenstfuldt Arbejde, da de milde Gaver i det store Tal indkommer fra 10 Øre til 1 Kr., og denne Gerning tillige giver en stor Correspondance.

Vor kære afdøde Dronning Louise, som i mange Aar tog Børnehjemmet „Bethlehem“ under sin Beskyttelse, har haft sin store Betydning for Hjemmets Udvikling og Fremgang. Hendes Minde være velsignet!

Af aandelig Hjælp, der er ydet „Bethlehem“, kan nævnes, at Præsterne A. E. Meinert, afdøde A. Herskind samt Carl Petersen, som for Tiden virker paa Børnehjemmet, hver i mange Aar har holdt

Pastor Karl Petersen.

Kommunelærer H. J. Christiansen.

Pastor A. Herskind.

et ugentlig oplysende Foredrag som har været til stor Gavn og Glæde for Børnenes Udvikling. For denne opofrende Gerning bringes her en dybfølt og hjertelig Tak.

Pastor Herskinds Minde være velsignet!

Som Læge tilbød nuværende Professor O. E. le Sage de Fontenay, R. D. M., sig da Børnehjemmet blev stiftet, at føre Tilsyn med Hjemmets Beboere, saa vel de voksne som Børnene. Det er mange, mange

Aar Professoren saaledes har været Læge paa „Bethlehem“ og Børnenes og Plejemoderens trofaste Ven. Dag saa vel som Nat, naar der trængtes til Lægehjælp, har Professoren mødt lige saa villigt, som det var et velhavende Hjem, der kaldte ham.

Foruden den store ydede Lægehjælp har Professoren i Aaret 1902 skænket 5000 Kr. til et Legat til „Bethlehem“ samt i Anledning af dets Jubilæum 500 Kr.

Her bringes Professoren en hjertelig og dybtfølt Tak, saa vel for Gaven som for hans store Opofrelse og udøvede Kærlighedsgerning mod „Bethlehem“s Børn i de mange Aar.

Lige fra den Tid Børnehjemmet „Bethlehem“ begyndte sin Virksomhed, er der næsten daglig kommet en eller flere ulykkelige Mødre med Forespørgsel om at faa deres Børn optagne paa Hjemmet, og naar de erfarede, at alle Pladser var optagne, blev jeg ofte Vidne til, at en fortvivlet Mo-

der forlod mig grædende. Det var meget svært kun at kunne trøste, ikke at kunne hjælpe.

I 1884 fandt jeg en trofast Ven i min Genbo, en 70-aarig, forhenværende Skolebestyrer Wethje; han var en kristen Mand med stor Livserfaring paa Børneverdenens Omraade. Han blev i de første Aar en meget værdifuld Støtte for mig med Raad og Daad i min Opdragergerning blandt „Bethlehem“s Børn, ligesom han blev meget for mig selv i min egen aandelige Udvikling.

En Dag kom en ung Pige ind paa mit Kontor; min gamle Ven Wethje var hos mig. Den unge Pige søgte Hjem til sit lille Barn, da hendes Kæreste havde forladt hende og var rejst til Udlandet. Hun havde Plads hos et Herskab og vilde saa nødig være Fabrikspige eller gaa paa Rengøringsarbejde for at kunne ernære sin Søn. Efter at jeg havde trøstet hende, men maattet meddele hende, at alle Pladser var optagne paa „Bethlehem“, gik hun taarekvalt bort; hendes Haab var blevet skuffet.

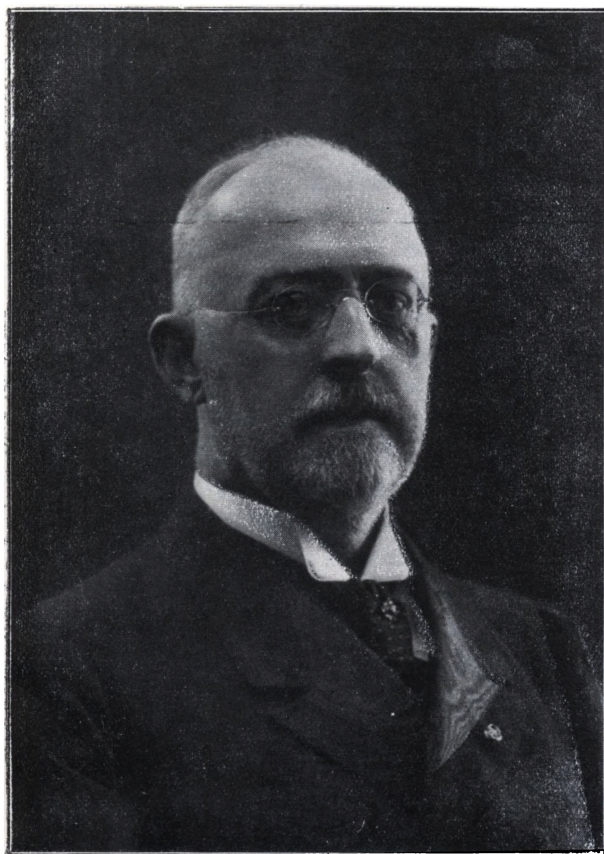
„Stakkels Pige,“ udbrød jeg til Wethje.

Hertil svarede min gamle Ven: „De bør hjælpe alle ulykkelige Mennesker, som henvender sig til Dem, hvad enten der er Plads paa Hjemmet eller ej. Der kan være mange Maader at hjælpe paa. De skal bede Gud, om han vil være Hjælperen, og om De maa blive hans Redskab. Gør De det, saa vil De finde Udveje, hvor De nu mindst aner det, og hvorved de ulykkelige kan rækkes en hjælpende Haand.“

Den dybe Sandhed af den gamle kære Wethjes Mund greb mig, og jeg fulgte hans Raad.

Efter den Tid tror jeg ikke at have afvist noget Menneske, som med Grund burde hjælpes med sit Barn, men har talt og forhandlet med dem om at søge anden Hjælp, og dette er ogsaa i mangfoldige Tilfælde lykkedes.

I Aarenes Løb har jeg haft den store Glæde at anvise

Professor O. E. le Sage de Fontenay. R. D. M.

Plejer i Danmark til over 1700 Børn, hvoraf mange er blevne adopterede af barnløse Familier. Til denne Side af Gerningen fik jeg en stor Hjælp, da jeg i Aaret 1890 begyndte Udgivelsen af mit Blad „Samaritanen“, og fra den Tid kom der især Flugt i Virksomheden, da jeg nu kom i nærmere Forbindelse med Folk fra By og Land.

Min kære gamle Ven Wethje skal her mindes med Tak for Raad og Daad. Han blev over 90 Aar, og hans Støv hviler paa Farum Kirkegaard.

Da jeg fik Tanken om, at alle ulykkelige og hjemløse Børn i Danmark burde hjælpes, tænkte jeg, som før omtalt, at dette maatte ske ved at oplyse det danske Folk om ulykkeligstillede og forkomne Børns Nød samt om Pligten til at hjælpe disse. Men dette udviklede sig altsaa til, at Børnehjemmet Bethlehem blev stiftet. Nu skulde jeg være Medhjælper i Børneopdragelsens Tjeneste for hjemløse, ulykkeligstillede Børn.

Jeg følte kun ringe Tillid til mine Evner, men jeg havde en god Vilje og havde Kærlighed til Børn.

Den Hjælp, jeg i saa høj Grad trængte til som Husfader paa „Bethlehem“, fik jeg i vor udmærkede Plejemoder Frøken Johanne Engberg, som nu har været Plejemoder paa „Bethlehem“ i omtrent 23 Aar. Hun havde ikke alene stor Kærlighed til at være i en Moders Sted, men der var tillige givet hende naturlige Evner til at opdrage hjemløse Drengbørn. Hendes store Styrke har altid ligget i hendes umaadelige Kærlighed til Børn. Hun kunde ikke betragte Børnene som Plejebørn, nej, det var hendes egne Børn. Gud havde betroet hende dem; hun vilde være deres Moder.

Som det gaar i et Familiehjem, hvor Moderen er Børnenes egentlige Opdrager, men hvor Faderen dog træder hjælpende til, saaledes er det ogsaa gaaet paa „Bethlehem“. Frk. Johanne Engberg har taget de daglige Smaabryderier

med Børnene, og kun naar der har været større Forseelser, har hun haft min Hjælp. Hun har opdraget Børnene mere med Kærlighed end med Strenghed, og naar en Dreng havde forset sig gentagne Gange, og hun talte med ham om, hvilken Ulykke det kunde blive for ham selv, naar han ikke vilde være en god Dreng, da det saa vilde gaa ham galt som voksen Mand, saa er det ofte hændt, at hun har givet sig til at græde af Sorg over Drengen. Dette har Drengene ikke kunnet staa for, fordi de har følt, at deres Plejemoder elskede dem. — Saa kunde de udbryde: „Moder, Du maa ikke sørge, jeg vil blive en god Dreng, og et godt Menneske, naar jeg bliver stor.“

Da jeg nedskrev ovennævnte, kom en af „Bethlehem“s voksne Plejesønner ind paa mit Kontor. Da jeg havde oplæst for ham, hvad jeg havde skrevet om hans Plejemoder, græd han og udtalte: „Moder har ogsaa engang grædt af Sorg over, at jeg havde lavet nogle slemme Streger. Men da hendes Taarer ikke rørte mig, faldt hun paa Knæ og bad Gud hjælpe mig til at blive en god Dreng samt bad om Evner og Kærlighed til at være en sand og god Moder for mig. Dette kunde jeg ikke staa for.“

Resultatet af hendes Opdragergerning af de 141 Børn, som er udgaaede fra „Bethlehem“ i de mange Aar, viser i den store Helhed, at „Bethlehem“s Plejesønner er udmærkede unge Mænd, der kun gør deres Plejemoder og Barn-domshjem Ære. — Den allerbedste Løn, Frk. Johanne Engberg faar af sine Plejesønner for sin store Opofrelse og al sin Kærlighed, er det, at de store alle elsker hende, som det kunde være deres kødelige Moder, og er flittige og ordentlige unge Mænd. Mange er gode Familieforsørgere, og deres Børn kalder Frk. Johanne Engberg for Bestemoder.

En Plejesøn, Henrik B., der var Sadelmagersvend, kom for en Del Aar siden hjem fra Jylland og var alvorlig

Foredrags-, Gymnastik- og Festsal.

syg. Han bad sin Plejemoder om, at han maatte forblive paa „Bethlehem“, og om hun vilde passe ham, da han saa nødig vilde dø paa et Hospital uden hende. Hans Ønske blev opfyldt. Den sidste Nat han levede, udbød Henrik, at inden han døde, vilde han sige hende, at hun var det Meneske, han var kommet til at elske højest her paa Jorden, og han bragte hende sin Tak. — Hen paa Morgenstunden døde han. — Det var et dejligt Vidnesbyrd at faa fra en døendes Læber.

Om hendes Opofrelse og Kærlighed til Børnene og deres store Kærlighed til hende vidner den Masse Breve, hun i Aarenes Løb har modtaget fra Plejesønnerne, baade fra Danmark og fra Udlandet.

Det hedder i Brevene: „Min kære Moder, min egen kære Moder!“ Og saa udtales som Regel Længselen efter hende og efter Barndomshjemmet. Særlig kommer Tanken om Julen stærkt frem i deres Breve. Mindet lever om det store Juletræ, straalende i al sin Pragt, Talen om Frelseren Jesus Kristus, Julesalmerne til hans Ære, og ikke at forglemme det Øjeblik, da de kom hen til Julebordet og modtog Gaverne, som fyldte dem med Jubel og Glæde.

Ligeledes har Sangen og Musikken givet mange af dem lyse Minder. Siden Aaret 1886 har „Bethlehem“ haft sit Drengeorkester, der spiller paa Horn og Fløjte og slaar paa Tromme.

Her bringes Missionær Georg Krebs en hjertelig Tak, fordi han uden Vederlag i mange Aar underviste Børnene i Musik. Ligeledes bringes tidligere Frk. Thyra Eriksen, nu Fru Mortensen, en hjertelig Tak for i mange Aar, ligeledes uden Vederlag, at have undervist Børnene i Sang.

Af anden Undervisning i Hjemmet kan nævnes, at Børnene har haft Sløjd med Kniv, Gymnastik og Stopning.

Frøken Johanne Engberg har i mange Aar haft en tro-

Frk. Karen Jespersen,
Medhjælperinde.

fast Medhjælperinde i en vestjysk Pige fra Herning-Egnen, Frk. Karen Jespersen. Hun har Forstaaelse af sin Opgave og er ogsaa afholdt af Børnene. Hun fortjener ogsaa enhjertelig Tak for hendes nidkære Virksomhed.

Hjemmets tidligere, mangeaarige Medhjælperinde, Frk. Frederikke Sørensen, sendes her en Tak for svundne Dage. Hun forlod „Bethlehem“ for at overtage en selvstændig Stilling.

I sin Helhed har „Bethlehem“s Kokke- og Stuepiger været paa Hjemmet, nogle i faa Aar, flere i mange Aar, og enkelte har faaet Præmie for lang og tro Tjeneste. Alle sendes de her en venlig Hilsen fra „Bethlehem“ med Tak for hvad de har været i deres Gerning og for Børnene.

„Bethlehem“s første Kokkepige var en velhavende ældre Gaardmandsdatter, som de første Aar tog denne Gerning op ulønnet. Hun hed Maren Olsen, var i St. Stefans Sogn bedst kendt under Navnet Tante Maren, særlig i de meget fattige Hjem, hvor Sygdom og Nød var til Huse; dem besøgte hun for at lindre Nøden og pleje de syge. Hendes sidste Kræfter viede hun „Bethlehem“. Da hun forlod sin Gerning paa Grund af Svaghed, skænkede hun „Bethlehem“ 500 Kroner. Hun var af de stille i Landet, men havde stor Kærlighed til sin lidende Næste. Hun døde omtrent 2 Aar efter at hun forlod „Bethlehem“. Hendes Minde være vel-signet!

Ministeriet sendes her en hjertelig Tak for i en lang Aarrække at have tilstillet aarlig 75 Friпас til de dan-

Køkkenet.

ske Statsbaner. Hjemmet har derved haft stor Hjælp ved Udsendelsen af Børn i Plejer, Lære eller til andre Børnehjem.

Da „Bethlehem“ bestandig har været fuldt optaget, har der af og til været Børn, som absolut maatte hjælpes paa anden Maade, og her bringes da en hjertelig Tak til de Børnehjemsforstandere paa Landet, som har modtaget „Bethlehem“s Børn i Pleje. Saaledes sendes en Tak til Forstander Carl Christensen, Christianshvide Børnehjem i Ordrup. Forstander Peter Rasmussen og Hustru, Brakker Børnehjem, Graven St. Forstander Hans Hansen, Raagelunds Børnehjem, Marslev St. Forstander Frydensberg, Tisvilde ved Helsing. Forstanderinde Jensine Petersen, Firgaarde Børnehjem, Ry St. Forstander Rasmussen, Ollerup ved Svendborg.

„Bethlehem“s voksne Plejesønstter i København har dannet en Forening, der kaldes „Broderbaandet“. Foreningens Opgave er at støtte dens Medlemmer med Raad og Daad, at søge at holde dem oppe paa Lyssiden af Livet, at Medlemmerne i det hele taget maa være til Nytte og Gavn for hinanden. Foreningen har sit eget Medlemsblad, som udgaar hver 3dje Maaned og særlig udøver sin Nytte for de udenbys boende Plejebødre. Foreningen har en Lejlighed i Fredensborggade 1 paa Nørrebro, hvor man har Samlingslokale og modtager tilrejsende Plejebødre fra Provinsen og Landet som Gæster, selv om disse ikke er i Foreningen. For at kunne holde Samlingslokale understøttes Foreningen med et lille aarligt Bidrag fra „Bethlehem“. Husfaderen er „Bethlehem“s Plejesøn, Bogtrykker Gustav Jensen, gift med „Bethlehem“s Plejedatter Serine, født Jensen. De unge Ægtefolk har som forhenværende Børnehjemsbørn god Forstaaelse af deres Opgave og Gerning, og de bringes her en hjertelig Tak for deres nidkære Arbejde for deres Plejebødre.

Murermester S. Schougaard.

serne og paa Landet i dets Kredsindsamlere, som hver har sin Kreds af Hjemmets Venner, der giver sine milde Gaver.

Hjemmet har endvidere en trofast Vennekreds blandt mit Blad „Samaritanen“s Abonnenter, som regelmæssig i mange Aar har sendt deres milde Gaver til Julen. Mange af disse Venner har ved Testamente betænkt „Bethlehem“ efter deres Død med et større Beløb eller et Legat, som straks eller senere kommer Hjemmet til gode. Deres Minde være velsignet!

Mange Venner af „Bethlehem“ har jevnlig sendt Bidrag, og mange har paa anden Maade vist Børnehjemmet deres Kærlighed ved Arbejde og Opofrelse, eller ved at give Gaver in natura.

I Aaret 1897 samlede Murermester Søren Schougaard, Murermester L. Wilhelmsen

Maatte Guds Velsignelse hvile over alle „Bethlehem“s voksne Sønner, saavel de unge, ugifte som de gifte med Familie!

Alle de kære Plejesønner sendes her en venlig Hilsen fra deres Barndomshjem „Bethlehem“.

Børnehjemmet „Bethlehem“ har haft 25 lykkelige Aar.

Det har haft en trofast Vennekreds i dets aarlige Bidragydere i København, og en trofast Vennekreds i Provin-

Murermester L. Wilhelmsen.

Et Soveværelse.

Malermester Ludvig Dyrberg. 15000 Kr.

og Malermester Ludvig Dyrberg, en til Dels Haandværker-vennekreds med omtr. 50 Medlemmer om „Bethlehem“. Disse Mænd lod opføre en Bygning paa 19 Gange 10 Alen, med Kælder og Stueetage, og skænkede den som Gave til Børnehjemmet. Samtidig lod disse gode Mænd den ældre Bygning reparere, indsatte flere ny Kakkellovne og Komfur m. m. Alt i alt kan den Gave sættes til

Murermester Søren Schougaard udførte alt Murerarbejdet med Tillæg af Materialier paa egen Regning og forærede et muret Vandbasin med Kampstensdække til et Springvand i Haven.

Murermester L. Wilhelmsen udførte alt Murerarbejdet paa egen Regning paa de ældre Bygninger m. m.

Malermester Ludvig Dyrberg udførte alt Malerarbejdet paa egen Regning paa den ny Bygning, og her bør nævnes et meget smukt udført Loft i Salen.

I den ovennævnte 19 Gange 10 Alens Bygning findes nu Hjemmets Foredrags-, Gymnastik- og Festsal, og der holdes her et aarligt Udsalg af milde Gaver til Fordel for „Bethlehem“s Børn. — Denne Vennekreds sendes en dybtfølt Tak.

Vognmand og Entreprenør Søren Petersen bringes her en hjertelig Tak for ydet gratis Vognmandskørsel samt for i mange Aar at have stillet sin Landauer til Raadighed for „Bethlehem“s Konfirmander, hvilket har været Børnene til en stor Glæde.

Af stor Betydning har den Hjælp været, som Enkefru Anna Bentzen og Frøken Amalie Fjeldsø i mange

Aar har ydet ved „Bethlehem“s Udsalg. Her sendes en hjertelig Tak til disse to Damer, og til alle Damerne, som i Aarenes Løb har støttet Udsalget med deres Hjælp, samt til de mange kære Mennesker, som har ydet Gaver eller været Købere. En hjertelig Tak sendes Billedhugger L. P. Jørgensen for de mange Terrakotta-Figurer, han aarlig har givet som Gevinster til „Bethlehem“s Lotteri, som sættes i Gang ved Udsalget.

Mange kære Mennesker, som ifølge Testamente har betænkt „Bethlehem“ med Legater, er det en Glæde her med Tak at mindes, og deres Navn og Gaver er følgende:

1886.	Fru Marie Schwirche	500,00
	Birthe Pedersdatter af Lille Næstved	1000,00
	Jomfru Maren Olsen	500,00
	Fru Emilie Frels, født Brøndum	5500,00
1890.	Frk. Emilie Jørgensen	* 2664,00
	Guldsmed Malling	2082,00
1892.	Kammerherreinde Nina van Deurs	* 4000,00
	Naalemager Hjorth	2500,00
1894.	Fhv. Manufakturhdr. Emanuel Schmidt	* 16000,00
1895.	Gaardejer Niels Peter Møller af Stenlille	2000,00
1897.	Fhv. Konditor Grandjean	500,00
1898.	Frk. Jacobine Møller	11405,00
1899.	Enkefru Ane Sofie Frølich	5200,00
	Toldforvalter Launing	100,00
	Banemester Larsen	1693,00
	Enkepastorinde Rasmussen	800,00
1900.	Fru Olsen Getreuer	2500,00
1901.	Detailhandlerske Maren Petersen af Gyllinge	150,00
	Ugift Anna Marie Jørgensen af Fangel, Thorup	500,00
	Frk. Bertha Caroline Catrine Christensen	2000,00

* Af disse Legater kommer Renterne foreløbig ikke, »Bethlehem« til gode.

»Bethlehem«s Musikkorps

1902.	Enkefru Johanne Marie Frederikke Christensen, født Rasmussen	300,00
	Frk. Betzy Friedenburg	2669,00
1903.	Fhv. Møbelhandler Jens Albrechtsen	10726,00
	samme	* 5550,00
	Konferentsraad J. P. le Sage de Fontenay og	
	Hustru, f. Rottvits, Mindelegat	5000,00
	Oberstinde von Frost	* 500,00
1904.	Enke Else Christensdatter af Tømmerby, Vester Hanherred	946,00
1905.	Enke Kirstine Petersen af Thybjerglille	25,00
	Bogholder F. Jacobsen af Aarhus	500,00
	Enkefru Sofie Wilhelmine Thomsen, født Petersen	2655,00
	Margrethe Rebekka Elisabeth Hansen f. Faust	500,00
1906.	Fru Ane Marie Christine Lillelund f. Petersen	500,00
	Frk. Jenny Rohnstrøm	750,00
	Frk. Christiane Marie Caroline Lions	960,00
	Assistent Frederik Knippel	3057,00
1907.	Husejer i Varpeløv Jens Nielsen	200,00

Alle „Bethlehem“s trofaste og kære Venner, som her er nævnt, samt alle, som paa andre Maader i de mange Aar har støttet Hjemmet, sendes her Bestyrelsens inderligste og dybtfølte Tak for saavel den mindste Velvilje og Gave som for den største Hjælp.

Gud velsigne alle Børnehjemmet „Bethlehem“s Venner og lønne dem for al udvist Opofrelse og Kærlighed!

Legatstifternes Minde være velsignet!

Det tør siges, at Guds Naade og Velsignelse har hvilet over Børnehjemmet „Bethlehem“ i de forløbne 25 Aar, hans Kærlighed mod sine Menneskebørn er altid større, end vi fortjener det.

Vidunderligt, men sandt er det, at selv om det kan siges, at „Bethlehem“ i de forløbne Tider havde svære Dage, saa var det dog velsignede Dage, fordi vi, som dengang stod for Gerningen, følte, at Almagts Herre, som er Menneskenes Fader, hørte vore Bønner.

„Bethlehem“ har, siden det blev stiftet, faaet den Hjælp, som var nødvendig til Børnenes Underhold og Opdragelse og til Hjemmets Opretholdelse.

Herren vor Gud til Ære!

—o—

Mine Medstiftere og min Medbestyrelse af Børnehjemmet „Bethlehem“ delte min første Tanke med mig om ved Foredrag at oplyse det danske Folk, under hvilke fortvivlede Forhold Masser af hjemløse Børn blev opdragne og levede, idet et stort Tal af dem blev opdraget ene til at befolke vore Tugthuse og Tvangsarbejdsanstalter eller blev viljeløse Løsgængere, som ikke vilde arbejde, og som maatte blive en Byrde for dem selv, en Kræftskade for deres Omgivelser og en stor Udgift for Samfundet.

Oplyse det danske Folk om, hvilke Rettigheder de hjemløse Børn har i en kristen Befolkning.

Oplyse om, hvilke Pligter den kristne Menighed samt alle Mennesker, som er komne paa Lyssiden af Livet, havde til at hjælpe Samfundets mange Stedbørn til at blive opdragne under kristne og gode menneskelige Forhold.

Oplyse om de Børn, som var fødte uden for Ægteskab, som var mest udsatte for at blive opdragne i Pestens og Elendighedens Huler, da Mødrene som Regel kun kunde give en ringe Plejeløn, særlig hvor Faderen var forsvunden, og hvor Mødrene var ene om Forsørgelsen af deres Barn.

Oplyse om, at Masser af Kommunerne i Danmark gav

En Del af »Bethlehem«s voksne Plejesønner med deres Plejemoder, Frk. Johanne Engberg.

for lidt Plejeløn for de Børn, de havde under deres Forsorg, da de blev opdragne i meget daarlige Hjem, og at der derved ofte blev spekuleret i disse Børns Arbejdsevne, som i umaadelig mange Tilfælde blev misbrugt, saa mange Børn allerede ved Konfirmationsalderen havde et ødelagt Legeme af overanstrengende Arbejde m. m.

Paa en vidunderlig Maade blev jeg selv hjemløse Børns Talsmand. Jeg mente ikke at have Evner til at kunne holde Foredrag, og nu afdøde Bestyrelsesmedlem, Lærer H. J. Christiansen havde som før omtalt heri København al Tid været den, som maatte tage Ordet, naar det var fra en Talerstol.

En nu afdød lille Sypige Sophie Jørgensen fra Skovlunde skal her mindes med Tak. Hun kom en Dag ind til mig med en Indsamling af milde Gaver til „Bethlehem“ og udtalte, at nu maatte hun standse med at indsamle til Hjemmet, da Folk paa Landet derude blev trætte, hvis de ikke kunde faa mere at vide om „Bethlehem“s Opgaver, end hun kunde fortælle. Hun udtalte, at Læreren derude havde lovet hende, at jeg maatte laane Skolelokalet til et Møde førstkommende Søndag, hvis jeg saa vilde tage derud og tale hjemløse Børns Sag.

Det faldt mig svært for Brystet, men jeg tænkte dog over det, og sagde endelig, at jeg vilde skrive mit Foredrag og læse det op, saa at dersom alt gik vel, vilde jeg komme paa Søndag. Sophie ytrede, at Folk skulde der nok komme, da hun vilde tillyse Mødet.

Søndag den 6. September 1887 mødte jeg i Skovlunde Skole, og Lokalet var overfyldt af Folk. Efter at en Salme var sunget, bad jeg Forsamlingen om, at jeg maatte oplæse mit Foredrag, da jeg ikke var Taler. Oplæsningen varede et godt Kvarter, og skønt jeg fra først af stod ved Siden af Katederet, endte det med, at jeg — jeg ved ikke hvorledes det gik til — stod oppe paa Katederet og for-

talte mundtlig meget mere om Sagen, end jeg havde i min skrevne Tale.

Efter Mødet kom en Mand fra Nabosognet hen til mig og bad mig om at komme over til hans Sogn og holde et Møde om denne gode Sag, da fattig Mands Barn, som var i Pleje der, blev behandlet meget ilde. Jeg lovede at komme. Da han bød mig Godnat, gav han mig 10 Kroner til „Bethlehem“s Børn.

Denne Dag blev for mig en stor Mindedag. Isen var brudt, og nu stod det for mig, at hvis Gud vilde have det, vilde jeg gerne selv være de ulykkelige Børns Talsmand, men Gud maatte vise mig det, og hvis det ikke var hans Vilje, da maatte han lade mig grundig gaa i Stykker i mit næste Foredrag. Det næste Møde gik meget godt, og efter at jeg havde afholdt nogle flere, bestemte jeg mig til at fortsætte, og holdt saa hvert Aar en Del Møder, indtil Aaret 1896, da Oprettelsen af „Herberg for Hjemløse“ i Dronningens Tværgade 54, fordrede mit Arbejde og min Tid.

De omtrent 10 Aar jeg rejste og holdt Foredrag, var skønne Aar, da jeg lærte det danske Folk at kende som et varmtførende og opofrende Folk, der gerne vilde hjælpe, hvor der var Nød til Stede, og her bringes de mange kære Mennesker, som modtog mig og viste hjemløse Børns Sag Interesse og Kærlighed, en hjertelig Hilsen med oprigtig Tak for svundne Dage.

Fra de Aaringer jeg holdt Foredrag, skal her mindes med Tak Missionær H. G. Krebs, som holdt nogle Møder i Aaret 1889.

Nuværende Sognepræst Anders Jensen, Slemminge ved Saksøbing, rejste og holdt Møder i Novbr. og Decbr. i Aaret 1890.

Lærer og Forstander Carl Christensen i Ordrup deltog af og til i mine Møder de første Aaringer, ligesom

Bankfuldmægtig Kommunalærer Bogtrykker Frk. Johanne Vinhandler Sæbefabrikant Redaktør, Forstander
Oluf Nielsen. Rolf Christiansen. Joh. Kr. Eriksen. Engberg. Peter Jørgensen. Carl Petersen (un. Carl Petersen.

han nogle enkelte Gange rejste alene ud og holdt nogle Møder for „Bethlehem“s Sag.

Efter at jeg sluttede med at holde Foredrag først i Aaret 1896, mente Bestyrelsen for „Bethlehem“ at burde fortsætte denne Agitation for „Bethlehem“ og hjemløse Børns Sag.

Man var saa heldig at faa Lærer J. P. Olsen som Foredragsholder fra 1ste Juni 1896 til 1ste Novbr. 1897, og nuværende Sognepræst Hans N. Jensen, Byrum paa Læsø, fra 1ste Maj 1899 til 10. Oktober 1905.

Sognepræst Hans N. Jensen,
Byrum, Læsø.

Ialt har Pastor Hans N. Jensen afholdt 1237 Møder for hjemløse Børns Sag rundt omkring i Landets forskellige Egne. Den elskværdige, nu afdøde Biskop Frederik Nielsen sagde til Pastor Hans N. Jensen, da han var bleven Sognepræst i Byrum paa Læsø, at han med sin store Menneskekundskab og sine indhøstede Erfaringer i hans lange Rejseliv burde have været anbragt paa en mere udsat Post end paa den afsides liggende Ø Læsø.

Alle disse kære Mænd sendes her en hjertelig Tak for deres nidkære Virksomhed for ulykkeligstillede og hjemløse Børns Sag.

Omtalte Lærer og Forstander Carl Christensen var Førstelærer ved Ordrup Latinskole og var en stor Børnven. Han overværede et Møde, jeg afholdt den 15. Januar 1888 i Skolebestyrer Jacobsens Realskole i Ordrup. Efter Mødet udtalte Carl Christensen, at han ønskede at samle Bidrag til „Bethlehem“. Dette udviklede sig til som før omtalt, at han deltog af og til i mine Møder m. m.

Der gik ikke lang Tid, før Carl Christensen havde eget Børnehjem og forlod sin Lærervirksomhed for at ofre sig for de hjemløse Børns Sag.

Det førte til, at Carl Christensen og afdøde Forfatter og Forstander L. Buddé tog den samme Sag op, saaledes at disse to Mænd især søgte at paavirke Myndighederne og Lovgivningsmagten, medens jeg vedblivende arbejdede paa et bredere Grundlag.

Yderligere fik hjemløse Børns Sag Fremgang ved at jeg med flere stiftede Herberg for Hjemløse i Dr. Tværgade 54 i Aaret 1896. Her traf jeg sammen med den unge Præst ved Mathæus Kirken og Fængselspræst A. S. H. Nissen, nu Sognepræst i Næsby ved Sorø, som jævnlig holdt Gudstjeneste for de hjemløse.

Pastor Nissen udtalte en Dag til mig, at en af hans tungeste Gerninger var at tale til 10 à 14 Aars Børn, som afsonede deres Straf i Fængselet, og han meddelte mig, at der aarlig sad Hundreder af Børn i Danmarks Fængsler. Han udtalte videre, at disse Børns Sag burde jeg tage mig af, da de burde opdrages og ikke straffes med Fængsel.

Jeg vidste, at Børn blev straffet med Ris og Fængsel, men at der var saa stor Nød i Børneverdenen paa dette Omraade, anede jeg ikke. Jeg udtalte, at jeg vilde tage disse ulykkelige Børns Sag op, men jeg vilde have den unge Præst med i dette Arbejde, da min Tid var umaadelig optaget, og særlig da jeg i Pastor Nissens Arbejde for de hjemløse Mænd i Herberg for Hjemløse havde erfaret, at han var en meget behjertet Mand og varmtfølende for de ulykkelige i Samfundet.

Pastor Nissen mente straks, at han ikke kunde være med i yderligere Arbejde af Hensyn til sin Præstegerning, hvor hans Tid ogsaa var godt optaget.

Dog efter gentagne Forhandlinger blev Pastor Nissen

og jeg alligevel enige om i Forening at tage denne alvorlige Sag op.

Vi med flere fik i Septbr. 1898 stiftet „Kristelig Forening for offentlig tiltalte og straffede Børns Redning“, hvilket Navn dog senere blev forandret til „Kristelig Forening for vildfarende Børns Redning“.

700 ædle Mænd og enkelte Kvinder i vort Land sluttede sig straks til Sagen.

Man fik dannet 19 Udvalg trindt om i Danmark med hver sin Formand. Disse Formænd dannede senere, i Forening med Bestyrelsen i København, Hovedbestyrelsen. Denne valgte igen et Forretningsudvalg, som havde Sæde i København.

Denne Forening slog det store Hovedslag for alle ulykkeligstilte og hjemløse Børn ved dens ihærdige Arbejde for Sagen. Den fik straks Myndighederne med sig, og Lovgivningsmagten bevilgede det første Aar 25000 Kroner til Opførelsen af et Redningshjem paa Ourø for saadanne Børn, og man fik hurtig beskyttende Love for alle hjemløse og ulykkeligstilte Børn.

Nu kan enhver, som finder Børn, der lever under usunde og fortvivlede Forhold, anmelde disse til det stedlige Værgeraad, som saa i Følge Loven skal undersøge samme og tage sig af Sagen. Altsaa, Staten fører gennem Værgeraadene Tilsyn med alle hjemløse Børn. Staten har bevilget 50,000 Kroner aarlig til hjemløse Børns Opdragelse, som Værgeraadene mener skal hjælpes. En Sum, som langt fra er tilstrækkelig til de Børn, som absolut skal hjælpes ind under gode Forhold. Staten bygger nu 2 Børnehjem, et ved Horsens til 50 Dreng, og et ved Svendborg til 30 Piger. Selv om disse to Hjem kommer til at give et godt Opholdssted for 80 Børn, er det kun en Draabe mod hvad der tiltrænges af Hjem for hjemløse Børn; men man maa være

umaadelig taknemmelig for at Lovgivningsmagten har be-
gyndt at træde hjælpende til.

Altsaa, det maa siges, at den private Godgørenhed er
lige saa nødvendig nu, som tidligere. Det er gaaet op for
den danske Befolkning, at der er langt flere ulykkelige hjem-
løse Børn, der bør og skal hjælpes ind i lyse Forhold, end
man anede.

De fleste danske Børnehjem lever under trange Kaar
og kan langt fra modtage det store Antal hjemløse Børn,
dels af Mangel paa Plads, dels af Mangel paa Midler. Altsaa,
Børnehjemmene trænger nu mere end nogen Sinde til Støtte
og til Kærlighed. Vi trænger til mange flere Børnehjem, og
til Masser af gode Familiehjem, som vil modtage ulykkelige
og forkomne Børn til Opdragelse.

At hjemløse Børns Sag i Aarenes Løb, som her omtalt,
har haft Fremgang og naaet en videre Udvikling, er en
stor Glæde for den nu store Børnevennekreds i Danmark
og ikke mindst for Børnehjemmet „Bethlehem“, som har
været med til at arbejde for deres Sag og givet Stødet til
denne Bevægelses sidste store Resultater.

Herren vor Gud tilkommer al Æren.

CARL PETERSEN.

Bestyrelsen for Børnehjemmet „Bethlehem“
Aar 1907.

Rolf Christiansen,
Lærer,
Kongelysvej. Gentofte.

Peter Jørgensen,
Vinhandler, Kasserer,
Nørrebrogade 37, N.

Carl Petersen,
Redaktør af »Samaritanen«,
Formand,
Kontor: Bjelkes Allé 34, L.

Joh. Kr. Eriksen,
Bogtrykker,
Prins Jørgensgade 5.

Oluf Nielsen,
Bankfuldmægtig,
Emilievej 10, Charlottenlund.

Carl Petersen, jun.,
Sæbefabrikant,
Peter Ibsensvej. L.

SANGE

tilegnede

BØRNEHJEMMET „BETHLEHEM“.

Af H. J. Christiansen.

—o—o—

Tone: Til vor lille Gerning ud.

Du, som har en aaben Barm
For din Næstes Kvide,
Bliver du ej hjertevarm,
Naar de smaa maa lide,
De, som selv ej er i Stand
Skæbnens Slag at bøje,
De, som ikkun græde kan,
Naar de ondt maa døje?

Der, hvor Fattigdom og Nød,
Scrger Sindet kue,
Der, hvor Lykken længst er død,
Redning ej at skue,
Der, hvor under Klageraab
Glædens Lyd forstummer,
Hjertet for hvert bristet Haab
Bitterhed kun rummer.

Under saa ublide Kaar
Kærligheden visner,
Kulden alt i Barneaar
Hjertet gennemisner,
Naar for Livets Himmelsol
Isen bort ej svinder,
Og fra Kristi Kongestol
Naaden mildt udrinder.

Luk da ej dit Hjerte til
For de smaa, som lide!
Hjælpen dobbelt være vil,
Kommer den i Tide,
Hjælp at drage dem af Nød,
Lad dit Hjerte røre,
Hjælp os — som vor Herre bød —
Smaa til ham at føre.

Naar du lader Stakler smaa
Kærlighed fornemme,
Da vil Smilet frem du faa,
Fryd i Barnestemme;
Lidt et Barn kan gøre glad,
Saa dets Øjne tindre;
Glæden i Guds Englestad
Bliver ikke mindre!

Tone: Jeg vil din Pris udsjunge

O du, hvem Gud har givet
Et godt og kærligt Hjem,
Har skærmet tro i Livet
Og ført i Naade frem,
Du, som er trygt i Havn
Blandt alle dine kære,
Som dig paa Hænder bære,
Du prise Herrens Navn!

Thi der sig Lykken breder,
Hvor Kærligheden bor
Og ømt om kære freder,
Der paa hverandre tror.
Og selv om Sorg og Savn
End sligt et Hjem kan gæste,
De der dog Bo ej fæste,
Det er en Fredens Havn.

Men tænk paa dem, der ikke
Har slig en Lykkens Havn,
Men i hvis mørke Blikke
Sig spejler Sorg og Savn,
Tænk paa de stakkels smaa,
Som Nød og Sorg maa lide
Og ej af Glæde vide,
Paa trange Veje gaa.

Naar du da Gud vil prise
For Hjemmets trygge Fred,
Vil dig taknemlig vise,
Da øv Barmhjertighed
Mod de forladte smaa;
Hjælp dem, at de maa finde
Et Ly mod alle Vinde,
Et Hjem de kært kan faa.

Og tænk: naar Verdens Dommer
Paa hin den store Dag
I Herligheden kommer
At dømme hver en Sag,
Da vil han tale saa:
„Som viist mod mig skal være,
Hvad gjort er mig til Ære
Mod disse Brødre smaa!“

Tone: Kærlighed fra Gud.
Herre, Naadens Gud,
Ræk du Haanden ud,
Styrk hver Vilje, som er svag!
Øg de Evner smaa,
At vi trofast maa
Røgte de forladtes Sag?

Aand i Sjælen ind,
Smelt de haarde Sind,
Tænd os Kærlighedens Glød!
Lød du vore Fjed,
At i Ydmyghed
Vi maa lindre Næstens Nød!

Og naar selv vi ej
Kunne finde Vej,
Send os Lys fra Himlen ned.
Du algode Gud,
Os ej støde ud,
Du, som selv er Kærlighed.

Børnehjemmet „Bethlehem“s Bestyrelse og
Plejemoder i Aaret 1909.

BERETNING

fra

Herberg for Hjemløse

Dronningens Tvergade 54.

Fra 1. November 1908—31. Oktober 1909.

Kjøbenhavn.

Kr. Eriksens Bogtrk., Prins Jørgensg. 5.

1909.

Herbergets Spisesal.

En Moders Raab.

*H*vor færdes mit Barn i denne Nat,
Vildfaren i Verdens Larm?
En Gang som mit Hjertets dyre Skat
Han hvilede ved min Barm.

∴ O, hvor er mit Barn i Nat? ∴
Mit Barn kom i Hu,
At jeg elsker endnu!
O, Hvor er mit Barn i Nat?

Saa ren og uskyldig før han var,
Han sad paa sin Moders Skød,
Hans Hjærte var sandt, hans Pande klar
Før Hjemmet Farvel han bød.
O! hvor er mit Barn osv.

Ak, fik blot atter se Dig nu,
Uskyldig og from og god,
Thi sorrigfuld er mit Sind, min Hu,
Alt siden Du mig forlod.
O, hvor er mit Barn osv.

*Ak, mødte jeg Dig paa Syndens Sti,
Hvor Skøgen har Dør paa Klem,
Jeg skulde dig bede, trygle fri,
Og lede som Barn dig hjem.
O, hvor er mit Barn osv.*

*Søg op. hver en kristen Sjæl paa Jord
Det Barn, som har mig forladt,
Og siig, at endnu hans gamle Mo'r
Har Sorg for sit Hjertes Skat?
O! hvor er mit Barn i Nat?
O! Herre, o tag det fat!
Og hvisk til det, Du,
At jeg elsker endnu!
O! hvor er mit Barn i Nat?*

(Efter Sankeys Sange).

Grundbestemmelser for „HERBERG FOR HJEMLØSE“

af 19de Februar 1895
Dronningens Tvergade 54.

—o—

1

Herbergets Formaal er at forskaffe de fattigste og de mest forkomne Mænd, som der dog er Mulighed for paa denne Maade at hjælpe frem, et billigt og ordentligt Logi- og Spisehus, hvor de ikke er udsatte for de Fristelser, der ellers møder dem paa saadanne Steder, samt et kristeligt Hjem, hvor de midlertidig kunne søge Tilflugt under deres Forsøg paa at kunne skaffe sig Arbejde, hvorhos Herbergets Bestyrelse efter Evne skal søge at hjælpe dem hermed, og da navnlig til at faa Arbejde paa Landet.

2

Som Regel skal der ydes et billigt Vederlag for Kost og Logi paa Herberget, og kun undtagelsesvis kan denne Regel fraviges overfor Personer, der er aldeles ude af Stand til at yde saadant Vederlag, og dog giver grundet Haab om at kunne støttes og fremhjelpes ved et kortere Ophold paa Hjemmet.

3

Der holdes Morgen- og Aftenandagt i Hjemmet, men det henstilles til Gæsterne, om de vil deltage deri eller ikke. Man skal ved kristelig Omgængelighed stræbe efter, at der kan komme til at raade en god Aand og Tone i Hjemmet.

4

Spiritus maa ingensinde under nogen som helst Form forhandles, medbringes eller nydes i Herberget.

5

Herberget ledes og repræsenteres af en ulønnet Bestyrelse, bestaaende af mindst 5 Medlemmer, der skulle henhøre til den danske Folkekirke. Den første Bestyrelse vælges af den Komité, der er traadt sammen til Indsamling af Bidrag til Herbergets Oprettelse, medens Bestyrelsen senere supplerer sig selv. Bestyrelsen vedtager selv sin Forretningsgang.

6

Saafrømt Herberget maatte ophæves, skal dets Midler tilfalde en eller flere velgørende Institutioner i København med saa vidt muligt lignende Formaal.

—o—o—o—

Til Oplysning om Virksomheden paa „Herberg for Hjemløse“.

En Redegørelse fra
J. Carlsen, Dr. med.

—0—

Man støder saa jævnligt i de senere Aar i en Del af den københavnske Presse paa skarpe Angreb paa „Herberg for Hjemløse“, der snart skildres som et Tilflugtssted for Vagabonder og Drankere, der gør Nabolaget til et usikkert Opholdssted for andre og hindrer Færdslen paa Fortovene i Nærheden, snart som et Raahedens og Inhumanitetens Arnested, hvor Gæsterne mishandles af bølleagtige Opsynsmænd, hvor man haardhjertet paa et bestemt Klokkeslet lukker Porten i for Næsen af de for sent kommende Gæster, som i deres Pjalter overlades til Nattekulden. Man, d. v. s.: Kvarterets Beboere, navnlig Grundejere, holder Møder og protesterer mod „Herbergets“ Eksistens netop i deres Kvarter, man ansøger Politidirektøren om kraftig Indskriden mod det fra „Herberget“ udgaaende Uvæsen, man raa-ber højt op om det forkerte i at anvende Godgørenhed og Mildhed overfor det Bundfald af Samfundet, som søger til „Herberget“ og som rettest burde sendes til en Tvangsarbejdsanstalt o. s. v. o. s. v.

Som det saa ofte gaar i vort offentlige Liv, der jo, maalt med Historiens Maalestok, endnu befinder sig paa det barnlige Trin af Udviklingen, er de højest lydende Klager ikke altid de bedst funderede, særligt naar de forbindes med Varetagelsen af personlige Interesser, og hyppigt ser man overfladiske og forhastede Domme, Mangel paa Indsigt i de faktiske Forhold og

Uforstand overfor Løsningen af sociale Spørgsmaal volde samfundsnyttige Institutioner stor Skade og foraarsage Personer, der lønnede og ulønnede er knyttede til disse og er sig bevidst at handle uegennyttigt og samvittighedsfuldt, en haard Krænkelse.

Det Felttog, som er rejst mod „Herberg for Hjemløse“ rammes i det væsentlige af ovenstaaende Bemærkninger og da Ff., der i en Aarrække har været knyttet til „Herberget“ som lønnet Læge og som saadan har erhvervet sig nøje Indsigt i denne Institutions Forhold, har følt sin Retfærdighedsfølelse saaret ved Angrebene paa „Herberget“ og nu paa Grund af Bortflytning og Fratræden fra denne Stilling er frit stillet, tillader han sig herved at fremsætte en lille Redegørelse, som vil fortjene Opmærksomhed hos alle rettænkende Læsere og delvis mulig ogsaa kan være vejledende for Dommen om andre Omraader af Godgørenheden.

En Institution, en Sag maa aldrig bedømmes ved ensidigt at fremdrage de Misbrug, der klæber ved den, den Skade, den medfører. Denne Regel, der er selvfølgelig og gylden, glemmes altfor tidt, saa ofte, at alle gode Borgere med Længsel ser hen til den Tid, da den staar uudslettelig indskreven i Hjernen paa Børnene, inden de forlader Skolen, ved Siden af enkelte andre gyldne Regler, som den kommende Slægt synes at faa stærk Brug for (f. Eks.: vælg ingen til Folkerepræsentant, uden du er overbevist om, at han sætter Fædrelandets Vel over sine egne Interesser, sæt ikke dine Sparepenge i Banker, men i statskontrollerede Sparekasser). Herberg for Hjemløse har den Mission 1) at yde Samaritanerhjælp til Samfundets Bærme, d. v. s.: yde dem for den mindst mulige Betaling Husly og Føde, saaledes at Samfundets Udskud ikke behøver at ty til de mange Logihuse, hvor de trækkes endnu længere ned i Dyndet bl. a. ved at fristes til Drik; 2) at opsøge de faa blandt Gæsterne, som endnu kan løftes op til at blive nyttige Medlemmer af Samfundet og støtte dem i Kampen for Tilværelsen. I begge disse Formaal har „Herberget“ sin ubestridelige Eksistensberettigelse. En saadan Institution bør findes i København ligesom den findes overalt i de store Byer i Udlandet, ja her ogsaa i mange mindre Byer, som ligger paa „de farende Sven-des“ Hovedfærseveje. Man kan ordne sig med de hjemløse Proletarer paa forskellig Vis: man kan for én eller faa Dage ganske gratis give dem Husly og Føde, man kan som paa „Frelsens Hærs Arbejdsstuer“ og paa „Arbejdshjemmet“ tvinge de arbejdsføre til Arbejde som Vederlag for Hjælpen, men man kan ogsaa som „Herberget“ komme dem i Møde, der er i Stand

til at yde en ringe Betaling, og forhindre, at de maa ty til et af de mange Logihuse, hvor Opholdet baade i hygiejnisk og moralsk Henseende har en nedbrydende Virkning. Det er et Gode, at der findes et Sted som „Herberget“, og man maa ikke oversé, at der ved Siden af den Bærme og det Udskud, som søger til „Herberget“, findes en Klasse Gæster, ganske vist i Mindretal, bestaaende af hyresøgende Søfolk, hæderlige og afholdende Arbejdsløse, gamle, opslidte Stakler, for hvem Adgangen til „Herberget“ har endnu større moralsk Betydning end for de andre.

Men indser man, at „Herberget“ har sin Eksistensberettigelse og er en samfundsnyttig Institution, maa man ogsaa finde sig i de Ulemper, som flyder af dets Virksomhed, og hver den, som nærer Medfølelse med dem, der er gaadede til Bunds i Kampen for Tilværelsen og hører, at det lykkes aarlig blandt de mange Vrag at finde c. 50 unge Mænd, som kan anbringes ved Landarbejde ude i Provinserne, vil og bør kunne finde sig i en Del Ulemper. Den, der én Gang har overværet et Besøg paa „Herberget“ af en ung Mand, der nu, tilfreds og glad ved Tilværelsen, efter Aars Forløb opsøger „Herberget“ for at takke for den hjælpende Haand, der i sin Tid trak ham op af Dynedet; han glemmer ikke at bære over med en ung Lazaron, som i Nærheden af „Herberget“ løber ham paa Ærmet eller antaster ham for at bede om Penge; maaske er den unge Mand paa Vej til den reddende Havn.

Det er forstaaeligt, at Beboerne i „Herberget“s umiddelbare Nærhed paa flere Maader føler sig generede af Naboskabet og helst ønsker at faa Institutionen flyttet, men efter Ff.' personlige Kendskab til Forholdene er disse dog langtfra saa fortvivlede, som de skildres, og det klæder ilde at kræve sin egen Frigørelse for Ulemper, naar Følgen vil blive den, at Beboerne i andre Bydele kommer til at bære dem. „Herberget“ skal jo ligge et Sted; det er nu en Gang, ikke ved et Tilfælde men af særligt Hensyn til Kvarterets mange Logihuse, kommen til at ligge i Dron. Tværgade. En Flytning til en anden Bydel vil antagelig blive mødt med de samme egennyttige Protester som nu udsendes fra Dron. Tværgade. Naar der fra Grundejerne i „Herberget“s Omgivelser klages saa stærkt over det store pekuniære Tab, deres Ejendomme kommer til at lide i den Anledning, undres man over, at de ikke slaar sig sammen og køber „Herberget“ ud; men da der saavidt Ff. bekendt ikke nogensinde har været gjort Forsøg i denne Retning, maa man nærmest antage, at Klagerne over de omtalte Ulemper er betydelig overdrevede.

Gaar man videre i sin Undersøgelse af de mulige Ulemper, som klæber ved „Herberget“, vil det jo være let, straks at pege

paa den Misbrug af Virksomheden, som ligger i, at arbejdskraftige, men dovne Mænd ved et lille dagligt, oftest sammentigget Beløb til Brug paa „Herberget“ er i Stand til at vedligeholde en Drivertilværelse, som egentlig burde afløses af et Ophold paa en Tvangsarbejdsanstalt. Strengt taget maa man skille denne Klasse Gæster i 2 Grupper: 1) de, som ikke tigge, men tilvejebringer deres daglige Indtægter ved ærligt Arbejde; de er tilfredse, naar de har nok til at klare Opholdet paa „Herberget“, og om dem er der i et frit Land, hvor en Mand maa have Lov til at føre en Lazarons Tilværelse, hvis det lyster ham, ikke andet at sige, end at de faar ufortjent Andel i den Godgørenhed, som gør at „Herberget“ kan sætte sine Priser for Føde og Natteleje saa langt ned, som det gør; 2) de som tigge og derved krænker den gældende Lovgivning. For disse burde „Herberget“s Døre selvfølgelig være lukkede, hvis det var „Herberget“ muligt at skelne dem fra de andre, hvad det selvfølgelig ikke er og aldrig kan blive. Forøvrigt er den her skete Klassificering kun af ringe praktisk Værd, thi det er givet, at den allerstørste Del af Mændene i begge Grupper, men ikke alle, den ene Dag hører til Gruppe 1, den anden Dag til Gruppe 2; dertil kommer, at de allerfleste, men ikke alle, er Alkoholister.

Vi er nu i Stand til nøjere at sammenstille den Gavn og Skade, som følger med „Herberget“s Virksomhed: Paa den ene Side uomtvistelig Gavn for den foran omtalte bedre Del af dets Publikum (udslidte Gamle, hæderlige Arbejdssøgende, temporært fattige Søfolk o. l.), ubestridelig Gavn for den øvrige større Del af Gæsterne derved, at den under Opholdet holdes borte fra Fristelser, som findes i andre Logihuse, derved at der bydes den „forbederlige“ Del en Chance for at komme i Vejret, derved at der aarlig lykkes at redde en Del af dem, der er gaaet helt til Bunds — paa den anden Side Skade ved at lette en Mængde i Reglen forfaldne Mennesker en fortsat Drivertilværelse, og muligvis Skade, naar den religiøse Paavirkning, som ikke bør undværes i disse Forhold, overdrives, hvortil der er Fristelse.

Denne Afvejning af Gavn og Skade, Brug og Misbrug maa for enhver, der er inde i Forholdene, føre til det Resultat, at den Skade, der gøres, er ringe overfor den Gavn, der øves, og at det altsaa samfundsmæssigt set vilde være en Ulykke, en stor Uretfærdighed at lukke „Herberget“ af Frivillig til den Skade, som sker. Misbrug maa ikke udelukke Brug. Forøvrigt vilde Gennemførelsen af visse Samfundsforanstaltninger til Bekæmpelsen af Alkoholismen, som antagelig kommer i en nær Fremtid, bidrage overordentlig meget til at formindske

Antallet af de til „Herberget“ strømmende forfaldne Gæster og dermed til at forringe den moralske Skade, der flyder af Misbrug af „Herberget“.

Der er endvidere en Side af „Herberget“s Virksomhed, som let for en overfladisk Betragtning og naar Uheld indtræder, kan kaste et uheldigt Skær over Virksomheden paa „Herberget“. Det er givet, at „Herberget“ maa have visse bestemte Regler for Husordenen, saadanne som, at ingen Gæster maa møde berusede, at spirituøse Drikke ikke maa medtages, at enhver, der søger Natteløje først maa renses ved et Bad, og at „Herberget“ lukkes paa et bestemt Klokkeslet. Disse Regler maa strængt overholdes; det bydes først og fremmest af Hensyn til Tilstanden paa selve „Herberget“, men ogsaa af Hensyn til den opdragende Betydning, der kan ligge i deres Gennemførelse. Al Godgørelighed trykker ned og medfører for Giveren den Forpligtelse at løfte op ved alle de Midler, der staa til Raadighed. Ved Siden af den direkte Redningsvirksomhed, som sætter sin Frugt i den førnævnte Anbringelse af unge Mænd paa Landet, efter Raad, Formaninger og religiøs Paavirkning, sætter „Herberget“ en indirekte Redningsvirksomhed bestaaende i at vænne Gæsterne til Orden og Regelmæssighed. Det opdragende Element i saadanne Ordensregler har overfor det store Kontingent af løsgaaende, ubunden Frihed elskende Dagdrivere en Betydning, som ikke maa undervurderes; gennem den nødtvungne Respekt for disse Regler naar vedkommende Individ maaske et lille Skridt frem i Bekæmpelsen af sine Tilbøjeligheder, i Styrkelsen af den svage Villie, som kan efterfølges af andre og større Skridt. Lad os fremdrage den Regel, at Porten til „Herberget“ lukkes præcis Kl. 10¹/₂ og at den, der kommer efter dette Klokkeslet, maa finde sig i at blive udenfor, selv om han har betalt sit Natteløje. Det kan skære En i Hjertet at se unge, pjaltede Mennesker staa udenfor i Natteskulden og forgæves hamre paa den haarde, ubarmhjertige Port. Men den Styrke som her kommer til at gaa ud over den enkelte, vil blive til Gavn for mange flere, og man maa derfor hårde sit følsomme Hjerte, som Faderen gør det, naar han tugter sit Barn, og sige: „der er ingen Vej uden om.“ Man skal naturligvis sørge for, at en saadan afvist Stakkel ikke omkommer paa Gaden af Kulde og Sult, og det søger Samfundet for gennem Politiet, men den Mand, som sidder paa Værtshuset og véd, hvad der venter ham, hvis han kommer for sent, han fortjener ingen Medynk, han maa gaa frysende om for om muligt at lære at passe bedre paa næste Gang. De andre Regler maa selvfølgelig overholdes lige saa strængt.

Den berusede maa vises tilbage, den, der nægter at tage Badet, maa vises udenfor ligesom den, der gør Uro og Optøjer. Men naar nu, og det hænder meget ofte, den udviste nægter at gaa, da er det Opsynets Pligt med Magt at sætte ham paa Porten. Den Ret har antagelig hver Husvært, naar en uvedkommende ikke vil fjerne sig fra hans Enemærker med det gode og den tvungne Bortfjernelse kan ske, uden at den bortviste forulempes. Det sker da, som man let kan tænke sig, af og til, at den udviste sætter sig til Modværge og brydes med Opsynet, i Drukkenskab falder og kommer til Skade. Ildesindede Kammerater, som overværer et saadant Oprin, iler da ofte sporenstregs til Smaabladene og serverer en urigtig Fremstilling med Vold og Blod og raa Opsynsmænd. Ff. der i en Aarrække har lært at vurdere den Humanitetsfølelse og Overbærenhed med de mange sørgelige Menneskevrag, der ty'r til „Herberget“s Hjælp, som man møder hos „Herberget“s nuværende dygtige Bestyrer, benytter med Glæde Lejligheden til at oplyse Offentligheden om den gode Aand, som hersker i Ledelsen af „Herberget“ og føler sig overbevist om, at den i det hele og store ogsaa giver sig til Kende hos Opsynsmændene, hvilket Vidnesbyrd man sikkert ogsaa vil kunne faa bekræftet paa vedkommende Politistation, hvor man ogsaa sidder inde med nøje Kendskab til Forholdene paa „Herberget“.

De ofte haarrejsende Skildringer af Oprin paa „Herberget“, som af og til dukker op i den sensationssøgende Presse, bør ikke tages for gode Varer af det læsende Publikum, som søger Sandhed. Man skulde ikke tro, det var nødvendigt at udsende en saadan Advarsel, men Erfaringen viser jo, at Krøniker, som gentages atter og atter, dog tilsidst selv hos den mere skeptiske Del af Publikum sætter Frugt i en vag Tro paa, at der dog maa være noget i Vejen med Behandlingen af Gæsterne paa „Herberget“ („der hænger altid noget ved“).

En Bivirksomhed i „Herberget“, som man ikke bør lade upaaaagtet, skøndt den falder noget udenfor „Herberget“s egentlige Formaal, er den at levere god og billig Mød ud af Huset til Kvarterets Fattige. Denne Virksomhed er glædeligvis i stadig Stigen. Dette peger hen paa det store Gode det vilde være, om Københavns Magistrat vilde optage Tanken om Oprettelsen af Folkekøkkener i alle Fattigkvarterer, d. v. s. Steder, hvor Fattigfolk kan afhente varm Mød for saa lav en Betaling som Dækning af alle Udgifter (incl. en passende Rente af den anvendte Kapital) gør det muligt at fastsætte.

Det er en saare vanskelig og lidet taknemmelig Opgave at lede „Herberg for Hjemløse“ — paa den ene Side et utak-

nemmeligt, ofte ildesindet og bundfordærvet Stampublikum, som daglig foraarsager talrige Ærgrelser og Bryderier og overfor hvilket man hvert Øjeblik maa stille sig paa Krigsfod, paa den anden Side det store, uforstaaende Publikum, som ikke aner, hvor tung og byrdefuld en Samaritanergerning der øves bag „Herberget“s graa Mure, men er mest tilbøjelig til at lytte efter de bagvaskende Historier. Der saas en stor Sæd, men der høstes kun lidet Udbytte ud over det, der ligger i Bevidstheden om at have gjort sin Skyldighed. Maatte disse Linier være en opmuntrende Hilsen fra en lille, men forstaaende Kreds.

— o — o —

Herberg for Hjemløse.

—0—

I dette Aar har Herberget begyndt det 13de Aar af sin Virksomhed i Hovedstaden.

Herberg for Hjemløses Opgave er at modarbejde de Logihuse, som er demoraliserende.

Vi har følt ved Guds Naade, at Herberg for Hjemløse ikke alene er et Tilflugtssted for forkomne Medmennesker, som mærker et Tryk i legemlig Henseende, over det der bydes dem i mange Logihuse, men tillige er et Hjem, hvor der vises Vej til Freden, som kun findes ved at søge Frelsen i Jesus Kristus, som er Vejen og Sandheden. Et veed vi, at naar Ordet lyder derinde i Herberget, er der i sin Helhed stor Ærbødighed derfor, der er Stilhed. Vi veed af Erfaring, at mangt et Menneske, som er Tilhører, er kommen og ytret: „Er der endnu Haab for mig?“ saa er det saa dejligt og skønt, at Svaret altid kan lyde, der er Haab. Gud Herren vil ingen Synders aandelige Død, han vil, at alle Mennesker skal arve den Salighed som Jesus taler om, han har beredt sine. Dette er et dejligt Haab for os og alle de kære Mennesker, som virker med os i denne velsignede Gerning. — Naar Sæden saas i Menneskehjernerne, saa er det ikke os, som skal give Væksten, men Almagts Gud i Jesus Kristus. Han veed hvor svært det er for Mennesker, som er kommen paa Skyggesiden af Livet, at komme ind paa Lyssiden. Derfor har han sagt til saa mange, som virker for at fremme Guds Rige: „Kast dit Brød paa Vandet, og du skal finde det længe efter.“ — Vi som arbejder har saaledes ikke Ret til at forlange at se Frugten straks, men rolig vente til Herrens Time kommer, som er stærk nok til at givo den Vækst, som har Kraften i sig til Salighed. Gud være

lovet, at det er saaledes, men Faderen i Himmelen lader os dog føle, at Arbejdet der udøves ikke er forgæves. Dette er sikkert nødvendig for os, som arbejder. Faar vi ikke et lille Vink fra oven, tror jeg, at vi med vor ringe Kærlighed vilde blive trætte og opgive det Maal vi har sat os, hvis ikke Kærlighedens Konge, som er vor Gud, og som er Livskraften i alt som rører sig, vilde lade os erfare, at han kender os som sine Børn, og vil i Fremtiden give os Naade til at virke blandt vore faldne Brødre.

Den dybtfaldne Mand, som vil ud af sin Elendighed, bør søge Herberg for Hjemløse. Men kun den Mand, som vil hjælpes, kan komme ind paa Lyssiden af Livet.

Men al Ære og Lovprisning i vor Gerning tilkommer Herren vor Gud. Hans Miskundhed varer i Evindelighed. Dette er vor Kraft og Haab. Uden ham kunne vi intet gøre.

CARL PETERSEN.

Maatte der lyde en Advarselsrøst til vore Landarbejdere, om ikke at ty til Hovedstaden med alle dens Tillokkelser, som ikke alle har en ægte Farve, men kun forblinder Øjet, saa Mennesket farer vild, og i umaadelig mange Tilfælde bliver et Vrag i Samfundet.

Paa Herberg for Hjemløse maa Gæsterne betale Logi og Spise, men Prisen er sat saa lav, saa de inddirekte modtager en Gave i hvad de nyder. Nattely koster 16 Øre, Middagspise bestaaende af 2 Retter kraftig Mad koster 20 Øre, en Rundtenom Smørrebrød 4 Øre, Kaffe eller The 4 Øre, varm Aftensmad 12 Øre, belagt Smørrebrød 4 Øre, $\frac{1}{2}$ Pot kogt Mælk 4 Øre. Derimod er Benyttelsen af Bade- og Desinfektionsanstalten gratis; dette medfører en ikke ganske ringe Udgift for Herberget.

Siden Herbergets Oprettelse den 7. Februar 1896 har det givet ca. en Million Nattelogier. — I det forløbne Aar, regnet fra 1. November 1908 til 31. Oktober 1909 har det givet ca. 63,000 Nattelogier.

Ca. 40 Mænd ere skaffede Pladser paa Landet, og de ere ekviperede med de nødvendige manglende Gangklæder og til dels forsynede med Rejsepenge.

I Aaret fra 1. November 1908 til 31. Oktober 1909 er udleveret fra Herbergets Køkken:

ca. 78,000 Portioner varm Mad,
ca. 70,000 Kopper Kaffe og The,
50,000 Skaa'ne varm Mælk,

foruden Masser af Smørrebrød og Fedtebrød, som intet Tal haves paa.

Til Middag spise mange Mænd, som ikke bo paa Herberget. og det har været os en Glæde at se, at disse fattige Mænd, som kun har en ringe Fortjeneste, og hvis Kræfter ikke tillade noget strængt Arbejde, som Regel møde rene i deres Paaklædning.

En hjertelig Tak sendes til alle, som have sendt Pengegaver til Herberget, det være stort eller smaat, samt til dem, som have sendt aflagte Gangklæder, Skjorter m. m. til Julen. Dette, at vore fattige Gæster kan faa en ren Skjorte og et Par Strømper Juleaften, foruden gratis Flæskesteg og Rødkaal, bliver modtaget med Taknemmelighed, **og vi bede vore Venner om ikke at glemme Herberget i denne Vinter med deres aflagte Gangklæder og Skjorter til Juleaften.**

Arbejdsgivere paa Landet opfordres om godhedsfuldt at tilskrive Herberg for Hjemløse, naar de skulle bruge Arbejdere.

Af større Gaver har Herberget i Aar modtaget:

Den Raben-Levetzauske Fond 200 Kr., og fra Kriminal- og Politiretten 200 Kr. Enkefru Caroline Marie Schnakenborgs Legat 3000 Kr. Rentier F. P. Ejsing har tilsagt Herberget et Legat paa 2000 Kr.

For de mange Aar, Dr. med. J. Carlsen har fungeret som Læge for Herberget, indtil han nu fraflytter Kvarteret, bringes en hjertelig Tak.

Foreningen af 1. December takkes, fordi den saa trofast atter i Aar har betænkt Herbergets Gæster med et Parti Skjorter og Strømper.

Hr. Læge M. J. Lund bringes en hjertelig Tak for ydet Hjælp i det forløbne Aar.

Ligeledes bringes en hjertelig Tak til Fabrikant Brünicke,

Extrakt af Regnskab for Herberg for Hjemløse

Indtægt:	Kr.	Øre
Kassebeholdning 1/11 1908	1728	60
Aarlige Bidrag	1662	
Enkelte Bidrag	1585	73
Herbergets Bøsser	142	35
Kriminal- og Politiretten	200	
Det Raben-Levetzauske Fond	200	
Renter af Panteobligationen Kr. 5000	300	
Renter	63	09
Salg af Sove- og Spisebilletter	28824	12
Smaaandtægter	66	71
Summa...	34772	60

Herbergets Status den

Formue:	Kr.	Øre
Ejendommen, Dr. Tværgade 54	95000	
Inventar	31500	
Prioritets-Obligation	5000	
Fornævnte Driftskapital	6455	97
Summa...	137955	97

Ovenstaaende af Kassereren aflagte Regnskab er af os revideret

Adolf Schreiber,
Fabrikant.

fra 1. November 1908 til 1. November 1909.

Udgift:	Kr.	Øre
Økonomien	11026	36
Lønninger	8075	60
Brændsel	1089	90
Belysning	797	78
Renholdelse	274	83
Tøjvask	229	56
Bogtrykarb., Avertissem., Correspond. etc. .	473	44
Læge og Medicin	91	50
Rejseudgifter	56	96
Inventar, Vedligeholdelse	1973	77
Senge	133	04
Smaaudgifter	142	13
Gaver Juleaften	379	46
Skatter, Afgifter	847	30
Renter af Prioritetslaan	2725	
Saldo at overføre til næste Aar (Driftskapital)	6455	97
Summa...	34772	60

1. November 1909.

Gæld:	Kr.	Øre
Prioriteter i Ejendom. Dr. Tværg. 54.	65000	
Saldo, Herberget ejer	72955	97
Summa...	137955	97

Kr. Eriksen,
Bogtrykker,
Herbergets Kasserer.

er befundet rigtigt. Kassebeholdningen fandtes at være til Stede.

S. E. Jensen,
Læge, Kommunalæger.

Brev fra en af Herbergets tidligere Gæster, som er i Amerika.

—o—

Bell Ville, $\frac{9}{5}$ 1909.

Hr. Bestyrer N. Aagaard!

Da jeg nu med Guds Hjælp er naaet her over, vil jeg straks lade Dem et Par Ord vide, at jeg har det godt, og har Plads paa Landet, og tjener c. 65 Kroner om Maanedens og Kosten; her er meget Arbejde herovre, og enhver som vil arbejde kan tjene Penge her. De 3 Uldtrøjer som De gav mig, har gjort og gør glimrende Nytte. Ja, jeg har nu en Stilling, arbejder hver Dag og er her agtet og respekteret af mine Medmennesker; hvilken Forskel paa denne velsignelsesrige Tilværelse og saa det Liv i København; maatte dog nogle rive sig løs fra Logishusene og Beværtningerne og begynde et andet Liv. Det er svært, ved jeg; for mig har jo Gud og gode Mennesker virket, saa det gaar saa let. Lad alle paa Hjemmet vide hvorledes det er gaaet mig, maaske en eller anden vilde prøve at naa ligesaa vidt. Og saa til Slut en hjertelig Tak for Deres Hjælp. De kan i al Fald opføre mig paa Listen over dem, hvorpaa Hjælpen ikke var spildt. Gud være med Dem og Deres smukke Gerning.

Deres taknemmelige

Pioner K. Læssøe Suhr,
Adr.: Signor Eduardo Deorient,
Estantia de la Constancia,
Bell Ville,
Roence Cordoba.
Argentina.

P. S. Hilsen til Kontroløren (Jørgensen).

—o—o—o—

Aarlige Bidrag.

Enkefru Achen 20,00, Læge Abrahamson 2,00, Admiral Albech 4,00, Redaktør Carl Aller 5,00, Urtekræmmer Andersen 10,00, Enkefru Signe Andersen 10,00, Ingeniør C. Andersen 5,00, Cand. phil. Andersen 1,00, Enkefru Aggersborg 1,00, Handelsagent Abraham 2,00, Modehandler Th. Andersen 2,00, Fru Benthine Andresen 1,00, Fhv. Møller Andersen 2,00, Overretsassessor Andræ 10,00, Etatsraad Andersen 20,00, Urtekræmmer Andersen 10,00, Kontrollør August, Hørholm, 2,00, Enkefru Aubertin, Charlottenlund, 5,00, Boelsmand Andersen, Grevinge, 1,00, Apoteker Andreasen, Køge, 10,00.

Fuldmægtig Bache 4,00, Kammerherre Bache 10,00, Overretssagfører Bang 10,00, Fabrikant Anton Berg 2,00, Enkefru M. Berg 1,00, Enkefru Jenny Bergmann 2,00, Oberstløjtnant Bjerring 2,00, Apoteker Born 5,00, Frøken L. Brandt 1,00, Admiral Bruun 10,00, Pantelaaner Brøndum 2,00, Enkefru M. A. Busch 10,00, Enkefru Burmann Becher 2,00, Frøken Bülow 5,00, Professorinde N. Bøgh 5,00, Frøken Agnes M. Bau 2,00, Sadelmager Bonfils 2,00, Kammerherreinde Benzon 2,00, Hattemager A. F. Bodecker 3,00, Grosserer Ferd. Bernth 10,00, Enkefru Brorson 4,00, Forretningsfører Blauenfeldt 4,00, Direktør A. Broberg 2,00, Grosserer P. Berendsen 4,00, Premierløjtnant Bastrup 2,00, Rentier C. Bønnelycke 5,00, Revisor Chr. Bayer 4,00, Konventualinde Frk. Bræstrup, Støvringgaard, 2,00, Konventualinde Frk. Blacke, Støvringgaard, 1,00, Lærer Blichfeldt, Taastrup, 1,00, Fru H. Bering, Taarbæk, 2,00.

Frøken Castenschiold 5,00, Frk. Illa Christensen 2,00, Grosserer Christiansen 2,00, Enkefru Christensen 2,00, Etatsraadinde Crone 2,00, Fhv. Landmand Christoffersen 1,00, Fhv. Possementmager Christiansen 2,00, Premierløjtnant Clausen, Nyborg, 2,00, Frøken Sophie Christensen 2,00.

Højesteretssagfører Dietrichson 10,00, Rentier Draminsky 4,00, Fhv. Vinhandler Dreyer 5,00, Malermester F. Dich 2,00, Enkefru Dirrichsen 10,00, Læge H. Diemer 2,00, Dirchinck Holmfeldt 2,00, Overretssagfører David 2,00, Frk. Frederikke Dahlberg, Rønde, 1,00.

Frøken M. Enevoldsen 4,00, Frøken Engelhardt 4,00, Hovedkasserer Ewald 2,00, Fru Dagmar Ewald 2,00, Bankassistent Ewald 2,00, Ingeniør C. Engelhardt 2,00, Skorstensfejer Eriksen 2,00, Enkefru B. Ewald, Lundeborg, 1,00, Enkefru H. Eriksen, Vordingborg, 10,00.

Skomager Fagerstrøm 1,00, Fru Othilia Farsbølle 2,00, Cand. theol. P. Fenger 2,00, Grosserer H. Filtenborg 2,00, Professor de Fontenay 10,00, Skolebestyrerinde Frk. Friis 1,00, Justitsraad E. Friis 5,00, Grosserer Chr. Funder 5,00, Frøken Fallesen 1,00, Enkefru Frede-

riksen 4,00, Frøken Forsberg 2,00, Ingeniør S. Funck 4,00, Konventualinde Frøken Feddersen, Støvringgaard, 1,00, Konventualinde Frk. Funch, Støvringgaard, 1,00, Pastor Fjord, Glamsbjerg, 10,00.

Fabrikant L. C. Glad 10,00, Garvemester Ed. Glud 10,00, Højesteretsassessor Grüner 5,00, Baronesse Guldencrone 1,00, Ritmester Gotshalk 4,00, Professor H. Goldschmidt 2,00, Handelsfuldmægtig Grabow 6,00, Fru Carl Ginderup, Christiansholm, 10,00, Fabrikmester Gnudtzmann, Hørsholm, 2,00.

Enkefru B. Hagen 2,00, Frøken Alvilda Hagen 2,00, Højesteretsadvokat Halkier 10,00, Høker Peter Hansen 2,00, Bogholder Hansen 10,00, Enkefru Josephine Hansen 2,00, Grosserer Joh. O. Hansen 5,00, Oberst G. F. K. Harhoff 5,00, Fotograf Joh. Hauerslev 4,00, Brødr. Henze 10,00, Slagtermester Henrichsen 4,00, Enkefru Heymann 1,00, Frk. Hansen, Lyngby, 1,00, Grosserer J. P. Hoffmann 2,00, Ingeniør Hoffman Bang 5,00, Enkefru Hanna Holm 10,00, Enkefru H. A. Holm 5,00, Grosserer Joh. M. Holm 20,00, Professor P. E. Holm 10,00, Pastorinde Holm 1,00, Etatsraad J. P. Holten 5,00, Frøken Marie C. Holck 2,00, Enkefru O. Hintze 10,00, Glarmester Ole Hansen 2,00, Frk. Amanda Witt Hansen 2,00, Fru C. Haureberg 5,00, Grosserer Emil Hjorth 2,00, Stolefabrikant Hansen 10,00, Provst Hammershaimb 4,00, Uhrmager Ludv. Hansen 5,00, Cand. jur. Henr. Hansen 6,00, Læge Hamburger 2,00, Frøknerne Hyllested 2,00, Trafikinspektør Haack 1,00, Rentier Haugsted 10,00, Grosserer G. Harder 5,00, Consulinde Hansen 5,00, Frk. Harpøth & Fru Schrøder 5,00, Skiltefabrikant E. Hansen 10,00, Fru Johanne Harder 3,00, Hammersholt 10,00, Konventualinde Frk. Hammechen, Støvringgaard, 2,00, Frøknerne C. & Y. Høegh, Esrom, 10,00, Fru H. Hansen, Nexø, 2,00, Gaardbestyrer Karl Hansen, Tølløse, 1,00.

Fuldmægtig Ivertsen 4,00, Enkefru Iversen 2,00, Grosserer A. C. Illum 10,00.

Handelsagent Jacobsen 2,00, Conditor Jansen 2,00, Murermester A. C. Jensen 5,00, Frøken Jensen 1,00, Kancelliraad Jespersen 4,00, Malermester Johansen 5,00, Fabrikant Johansen 3,00, Brygmester Jungersen 2,00, Vinhandler Peter Jørgensen 10,00, Frøken Jungersen 1,00, Pastor emer. O. H. Jensen 1,00, Cigarfabrikant N. Jensen 1,00, Klokker Th. Jeppesen 2,00, Husejer L. A. Jensen 2,00, Detailhandler N. P. Jensen 4,00, Grosserer S. C. Jensen 2,00, Sagfører Georg Johnsen 4,00, Bagermester O. Jensen 1,00, Frøken Ida Juul 8,00, Gaardbestyrer J. P. Jensen, Sneglerup, 1,00, Frk. Juul, Karens Minde, 4,00, Sognepræst Jørgensen, Randers, 2,00, Fhv. Porcellænshandler F. Johansen, Lyngby, 1,00.

Murermester Kayser 2,00, Konferentsraad Knudsen 4,00, Graver Rud. Koch 4,00, Oberstløjtnant Kohl 1,00, Enkefru Anna Krabbe 2,00, Grosserer Joh. Kreh 10,00, Enkefru Kragh Meyer 1,00, Murermester Carl Kehler 10,00, Husejerinde Kristiansen 1,00, Kaptajn S. W. Koføed 10,00, Enkefru Koch 5,00, Enkefru S. M. Krarup 10,00, Professor Kaarsberg 5,00, Enkefru E. G. Kornerup 1,50, Departementschef Krieger 2,00, Frøknerne Kiels 5,00, Pastor emer. Krarup 2,00, Ingeniør Krarup 2,00, Læge Kruse 2,00, Etatsraadinde Kjellerup, Had-sund, 10,00, Pastor Kjær, Skjoldborg, 2,00, Enkefru Provstinde T. G. F. Kiær, Gentofte, 2,00.

Frøken A. Larsen 10,00, Overretssagfører Lassen 2,00, Vexelmægler Ernst Larsen 10,00, Fru Entreprenør Larsen 10,00, Entreprenør H. L. V. Larsen 2,00, Fhv. Skibsfører J. P. Larsen 2,00, Prof. Dr. jur. Lassen 5,00, Tømrermester Lauridsen 1,00, Kredsinspektør Luny 2,00, Grosserer Lemvig Müller 10,00, Inspektør Levinsen 1,00, Direktør Alfred Levy 20,00, Snedkermester Lindberg 4,00, Købmand Lindeburg 2,00, Kasserer C. F. Lohmann 1,00, Fru M. Lunn 2,00, Isenkræmmer H. Lyders 2,00, Grosserer Vald. Lønholt 4,00, Blomsterhandler Langhoff 2,00, Oberstløjtnant Collin-Lundh 4,00, Frøken N. K. Levinsen 5,00, Skræddermester N. Larsen 2,00, Frk. Rosa Latzer 2,00, Tømrermester F. Larsen 10,00, Colonialhandler Lerche 5,00, Lærerinde Frk. C. Lund 2,00, Ingeniør P. Larsen 10,00, Kunstmaler K. Larsen 1,00, Frøken A. H. Lund 4,00, Direktør Løvengren 1,00, Fhv. Viceinspektør Lemmich 2,00, Frugthandler Lorentzen 2,00, Frøken Mary Lauritzen 10,00, Børre Lorentzen & Co. 4,00, Frk. Camilla Lund 3,00, Dr. Larsen, Hadsten, 4,00, Frk. R. Lund, Thureby 2,00.

Pastor Meinert 4,00, Frk. Marie Michelsen 1,00, Urtekræmmer Munck 2,00, Partikulier J. P. Møller 2,00, Apoteker O. H. Müller 10,00, Fru Louise Madsen 2,00, Grosserer C. Madsen 10,00, Grosserer S. Madsen 5,00, Enkefru S. Mourier 1,00, Sanglærer Sixtus Miskow 2,00, Protokolfører Münnich 1,00, Grosserer Neergaard Meyer 10,00, Frk. Vilh. Madsen 2,00, Assistent Michelsen 4,00, Materialist Mende 24,00, Stamhusbesidder Møller, Otterup, 5,00, Bankfuldmægtig E. Mortensen, Lyngby, 4,00.

Sukkermester Nahnsen 1,00, Partikulier F. Nahnsen 2,00, Professor Nebelong 2,00, Bogholder Neuhausen 3,00, Enkefru A. Nielsen 5,00, Grosserer L. P. D. Nielsen 5,00, Pantelaaner Nielsen 2,00, Exam. jur. L. Nielsen 5,00, Fabrikant N. Nordholm 10,00, Bankdirektør Nielsen 5,00, Grosserer N. P. Nielsen 5,00, Manufakturhandler A. Nielsen 2,00, Skorstensfejermester Nybo 1,00, Partikulier P. Nielsen 1,00, Vinhandler H. Nielsen 2,00, Grosserer Holger Nielsen 5,00, Assistent Frk. M. Nielsen 2,00, Exam. jur. H. P. Nyeland 8,00, Grosserer Nebelong, Vanløse, 4,00, Professor Z. Nielsen, Charlottenlund, 5,00, Toldforvalter Nielsen, Odense, 2,00, Bøsemager Nielsen, Nyborg, 1,00, Maskinfabrikant Anton Nielsen, Allingaabro, 2,00.

Etatsraad C. A. Olesen 10,00, Professorinde H. Olrik 5,00, Tobaksfabrikant Fr. Olsen 2,00, Grosserer Ludv. Olsen 3,00, Skibsfører Olsen 5,00, Dr. Carl Ortmann 5,00, Frøken Fanny Otto 2,00, Kunstmaler Overgaard 5,00, Sejlmager Aug. Olsen 1,00, Murermester E. C. Olsen 2,00, Smedemester Olsen, Allingaabro, 1,00, Gaardejer Ole Olsen, Ishøj, 2,00.

Fuldmægtig J. Pandrup 2,00, Fru A. Pandrup 2,00, Frisør L. Peelmann 5,00, Etatsraadinde Peters 2,00, Instrumentmager Petersen 2,00, Grosserer Svend Petersen 2,00, Fhv. Høker Hans Petersen 2,00, Detailhandler Jens Petersen 0,50, Professor, Dr. phil. Petersen 1,00, Justitsraad R. Petersen 2,00, Fabrikant R. Petersen 5,00, Cigarfabrikant Poulsen 5,00, Hofboghandler Prior 5,00, Rentrice Frkn. Prytz 1,00, Captajn Phødenphant 1,00, Telegrafist J. P. Poulsen 10,00, Konferentsraad Petersen 10,00, Overintendant Pallis 1,00, Captajn Petersen 6,00, Enkefru Emilie Plum 10,00, Fhv. Brandfuldmægtig Porst 2,00, Enkefru H. Philip 4,00, Bogtrykker Petersen 2,00, Assessor pharm. Apoteker Piper 10,00, Manufakturhandler Pamperin 5,00, Isenkræmmer

N. Palner 1,00, Gaardmand N. Petersen, Sneglerup, 1,00, Ferdinand Petersen, Blidstrup, 1,00, Pastor Prytz, Vig, 2,00.

Pastor Qvistgaard, Rorup, 2,00.

Fru Intendant Rasmussen 2,00, Urtekræmmer Rasmussen 1,00, Fhv. Skibsfører Rasmussen 5,00, Højesteretsassessor Repholtz 10,00, Enkefru Fritz Reyman 5,00, Frøken U. v. Rosen 4,00, Overretssagfører K. Rostrup 2,00, Biskop Skat Rørdam 10,00, Brænderibestyrelse Rasmussen 2,00, Lehmsøve Reventlow 10,00, Dr. phil. E. von d. Recke 1,00, Sognepræst Rindom 2,00, Dr. med. Læge Rehling 2,00, Fhv. Stationsforstander Rambusch 2,00, Fhv. Skibsfører Rasmussen 4,00, Capitajn Rahn 6,00, Pastor Richter, Dalbyover, 2,00, W. Rønne Lotz, Mariebjerg pr. Nakskov, 25,00.

Professor Saaby 5,00, Detailhandler Schjær 2,00, Frøken Schmiege-
low 2,00, Expeditionssekretær Smidt 1,00, Vinhandler D. F. Schnack
10,00, Tømremester A. H. Sell 1,00, Homøopatisk Læge Siemsen 10,00,
Fru Petra Slomann 1,00, Grosserer Strande 10,00, Grosserer Otto Su-
enson 2,00, Pantelaaner E. Sørensen 2,00, Fuldmægtig Sørensen 2,00,
Frøken Petrea Solohub 2,00, Bogholder Smith 2,00, Cand. theol. Skib-
sted 8,00, Malermester Berh. Schrøder 5,00, Grosserer Ed. Samuel 5,00,
Enkefru Sievertsen 2,00, Assistenthusforv. Schönberg 3,00, Gartner
Schmidt 2,00, Frøken Sørensen 2,00, Cand. polyt. Ole Svendsen 2,00,
Fru Dr. Starup 1,00, Uhrmager Schwartz 4,00, Frøken Stenstrup, Støv-
ringgaard, 1,00, Købmand S. Sørensen, Allingaabro, 2,00, Skibsfører
N. P. Svendsen, Gilleleie, 2,00, Proprietær Henry Smith, Nybølle-
gaard, 4,00.

Grosserer Jul. Tafdrup 5,00, Fabrikejer A. C. Tafdrup 5,00, Skræ-
dermester C. Tafdrup 5,00, Adjunkt J. P. B. Thrige 2,00, Grosserer
W. Truelsen 2,00, Grosserer V. T. Thostrup 10,00, Frøken T. Tide-
mann 4,00, Assistent Transé 1,00, Pantelaaner Torkildsen 2,00, Læ-
rerinde Frøken Trolle 2,00, Konventualinde Frøken Tetens, Støvring-
gaard, 2,00, Oberst Toussieng, Hørsholm, 5,00, Farvehandler H. H.
Thorhønsen, Svendborg, 3,00.

Ingeniør L. H. Ursin 5,00, Enkefru Ulrich 1,00, Assistent A. Ul-
rich 1,00, Frk. Uner, Voldstrup, 2,00.

Enkefru S. Vermehren 5,00, Prokurist Vollmond 2,00, Gross. N.
Vold 10,00, Grosserer C. Verdich 2,00, Forvalter Voxlev 2,00, Cand.
jur. Valjenbek 2,00.

Enkefru Vilh. Walløe 2,00, Viceadmiral Wandel 4,00, Litograf
Wiborg 10,00, Skoleinspektør Wiggers 4,00, Søster Victoria 2,00,
Grosserer L. C. Wildau 2,00, Direktør Carl Will 5,00, Fuldmægtig C.
Willer 2,00, Baronesse Wedel Jarlsberg 3,00, Direktør C. Winsløv
5,00, Købmand Peter Wandel 1,00, Manufakturhandler V. Wolff 1,00,
Frøken Marie Walløe 4,00, Overretssagfører Werner 10,00, Fru Inge-
borg Wamberg 1,00, Plejemoder, Frøken Weusmann, Breining, 2,00,
Lærerinde, Frøken C. Winther, Køge, 3,00.

Frøken C. Zachariae 1,00, Kammerherre Zepelin 5,00, Driftsins-
pektør Zimmermann 1,00.

Handelsgartner Ørsted 1,00.

Enkelte Bidrag.

Nybeck, Holstebro, 6,30, Fru Scharling 10,00, Sognepræst Bronson, Vindinge, 10,00, Pastor Schaarup, Obbekjær Præstegaard, 5,00. S., Fredensborg, 1,00, I. Jacobsen 5,00, Direktør Blad 5,00. P. L. Jørgensen 20,00, Fru Gregersen 2,00, Lærer Blichfeldt, Ishøj pr. Taastrup, 5,00, W. R. Tidemann, Holbæk, 10,00, Fru L. Borch Stege 3,50, Læge Rossén, Bjerringbro, 8,00, Enkefru Lützhøft 2,00 Frkn. Mønster 2,00, Fru C. Harboe 4,00, C. Kipp 5,00, F. V. Peulicke, Glostrup, 4,00, P. A. Andresen, Nordby 5,00, Bechmann, Akkerup, 40,00, Enkefru F. Baagøe, Snekkersten, 20,00, „Vort Land“ 2,00, L. S., Fredensborg, 2,00, Frk. Borup 5,00, A. F. T. 5,00, Fru Piper 5,00, F. K. Lund, Faaborg, 1,00, pens. Lærer P. J. Petersen, Nykøbing M., 2,00, Fru Agnes Dahl, 4,00, Fru Marie & C. Wagner, Vejle, 2,00, Etatsraadinde C. Nissen 5,00, Lærer H. Schmidt og Børn, Kjellerup, 4,50, N. Jørgensen, Horslunde, 2,00, Frk. J. Aagaard 5,00, Fru Emilie Dietrichsen 40,00, Frk. M. Clausen 2,00, Ida Marchmann 10,00, N. Chr. Larsen, Kværndrup, 5,00, Frkn. Emma Bentzen 5,00, Jens Jensen, Hornum, Braaskov, 10,00, Marie Knudsen, Tudse, Holbæk 2,00, Karen Søndergaard, Sjørring, 5,00, Købmand K. Mikkelsen, Brændstrup, 2,00, J. Jespersen, Østermarie 5,00, Else Hjørdes, Hedehusene, 2,00, Sognepræst Lauritz Hofgaard, Taars, Saksøbing, 5,00, Fru Jani Standy, Dragør, 2,00, H. H. Thorbensen, Svendborg, 3,00, Ved Frk. Engberg 10,00, Ungkarl Søren Sørensen, Højelse, Skanderborg, ved Missionær Rasmussen, 50,00, Niels Andersen, Wamdrup, 5,00, For en Frimærkesamling 15,00, Hans P. Smith, Sønder Næraa 1,25, H. H. Thorbensen, Svendborg, 3,00.

Bidrag, indkomne paa selve Herberget.

F. P. Eising 10,00, S. C. 2,00, Mrk. „G“ 3,00, Fru Piper 5,00, Mrk. R. J. T., Californien, ved „Politiken“ 10,00, Etatsraadinde Ruben 30,00, Th. P. 5,00, V. H. 2,00, M. N. 2,00, M., Til Julen 10,00, S. J., Tøj og 10,00, Margrethe Christiansen 1,00, Fru Stafeldt, Charlottenlund, Tøj og 5,00, Hærens Munderingsdepots Personale 15,00, Læge A. & Hustru 5,00, Frkn. Trine Knudsen, Tøj og 5,00, G. 2,00, P. Fischer, Asnæs, Tøj og 2,00, Visse 2,00, Emma og Agnes 3,00, Til Jul, L. S. 10,00, O. Nielsen, Hellerup, 4,00, F. og A., 1 Pakke Strømper m. m. og 1,00, Ved Politiken, A. B. 4,00, Fra Poul og Elisabeth, Tøj og 1,00, Martha 1,00, F. Christensen 2,00, Uden Mærke 5,00, Fru Math. Kromann, Tøj og 1,00, Ved Politiken, M. E. 1,75, P. H. 4,00, W. S. 2,00, Frk. Møller, 1 Pakke Tøj og 2,00, En Sygeplejerske paa Garnisonssygehuset 4,00, J. M. 5,00, 6 Skjorter, 6 Par Sokker og Blade, Louise R. Hansen, samt 2,00, F. H. 3,00, Fru A. Huson, Skjorte og 2,00, Eg. 2,00, J. N. 4,00, Tømrermester H. P. Nielsen 10,00, Gudrun 2,00, Frøken Schmidt 10,00, Mrk. „Sehlarensbekker“ 4,00, Fru Jespersen, Søholt, Thisted, 2,00, S. 2,00, Albeck 1,00, C. K. M. S. 2,00, Ved Indsamling paa Berlingske Tidendes Contor 142,00, Agnes 1,50, Fr. Nielsen 3,00, Kaktus 13,00, A. D. 5,00, Fru Schjuls 8,00, G. H. 2,00, F. Schneider 5,00, Bødker Møller, Hornsyld, 2,50, M. G. 3,00, Bryggerknægt Hans Frederiksen 2,00, Oberst Toussing, Charlottenlund, Tøj og 5,00, Fru Thrige, Tøj og 1,00, M. L. 2,00, Fru Fischer, Tøj og 2,00, Ved Indsamling paa „Vort Land's Contor“ 130,00, Ved Politiken, „Trigge“ 2,00, 3 Kr. 1 Øre, 3,00, Uden Mærke 2,00, Karen J. 5,00, Hjælpeforeningen, Brejning, Børkop, ved

Else Petersen, 5,00, Inspektrice Frk. Lystrup, Brejning, Børkop, 2,00
Isenkræmmer H. de Ebbesen 5,00, Otto G. Møller 5,00, Clausen 2,00,
M. N. 3,00, Ved Indsamling paa Nationaltidendes Contor 330,50, F.
E. Sørensen 2,00, H. T. 2,00, C. L. 2,00, Hr. Buck 3,00 A. J. 5,00,
Uden Navn 0,50, Foreningen „Hesteskoen“ ved Berg, 50,00, Hans Mad-
sen og Søster, Hammer, 2,00, Pastor V. M. Nielsen 5,00, Sigurd 2,00
Politiinspektør Scheplern-Larsen 2,50, Ved Indsamling paa National-
tidendes Contor 9,00, Barber Langvad 1,00, Ved Indsamling paa Ber-
lingske Tidendes Contor 27,00, Fru Emilie Lind 3,00, Rich. Jensen
3,00, Til Herbergets Jul, indsamlet ved Thyra Hermann: Enkefru Holm
10,00, Kammerherreinde Cederfeldt de Simonsen 5,00, Sygeplejerske L.
L. 1,00, Enkefru Pedersen 1,00, Frk. Rasmussen 1,00, Mægler Schyde
2,00, Johannes Schøits 3,00, Grosserer Simonsen 5,00, Jakobsen, Sværte-
gade, 5,00, Fru Monrad 1,00, F. H. 3,00, M. L. 2,00, Familien Hoff-
mann 1,00, Grosserer Peder Heering 5,00, Uden Mærke 1,00, Pro-
fessor Exner 3,00, Uden Mærke 1,00. — Fru Krarup, Kartoffler og
2,00, Etatsraad Ferslew eftergivet Annoncer 14,76, Dagbladet „Poli-
tiken“ eftergivet Annoncer 11,37, Dagbladet „Vort Land“ eftergivet
Annoncer 4,80, Fru C. Thrige (Aarsbidrag) 1,00, Frøken M. Gottlieb
10,00, Ved Indsamling paa Nationaltidendes Contor 22,00, Grosserer V.
T. Thostrup 20,00, Grethe 5,00, Søster C. H. 2,00, Ved Aftenbladet,
mrkt. Gevinst 4,00, Proprietær Jensen, Dyrbygaard 1,00.

Bidrag i Klæder o. i indkomne paa Herberget.

Ingeniør Angelo 1 Pakke Tøj. S. H. 2 Par Strømper. J. B. 1
Par Strømper. Fru Clement 20 Par Strømper. Fru Mørck, Bergens-
gade, 1 Pakke Tøj. Frk. Hermann, Tolbodgade, 6 Par Strømper. For-
standerinde Karen Nielsen, Aarhus, Skjorter og Strømper. Cancelliraad
Schwartz, Bløgdamsvej, 1 Pakke Tøj. Frk. A. og J. Vahl 2 Skjorter.
R. Lauritsen 1 Pakke Tøj. Frk. Kryger og Katrine Jensen, Fredens-
borg, 4 Par Strømper. Til Juleaften 1 Pakke Strømper. Fru Jørgen-
sen 1 Pakke Strømper. Frk. Th. Hejberg 5 Par Strømper. Forenin-
gen af 1ste December 28 Par Strømper. Pastor Vidner 20 Par Strøm-
per. Fru Knudsen, Glostrup, 2 Skjorter og 2 Par Strømper. Hr.
Green 1 Frakke. Hr. Knudsen 1 Pakke Tøj. Fru Engelsted Tøj og
0,50 til Tobak. Sergent Ejler Tøj. Husejer Jørgensen, Gadstrup, 1
Pakke Tøj. Arkitekt Rasmussen Tøj. J. B. Schwartz Tøj. Fru Christ-
ensen 3 Par Strømper. Fru A. Møller 1 Pakke Tøj. Skræddermester
Petersen Tøj. Bjørnsen Tøj. Christoffersen 1 Pakke Tøj. Konsul-
inde Mørch 5 Par Fodtøj. Justitsraadinde J. Hansen, Hillerød, Tøj.
Fru Olsen Sokker. Enkefru Schrøder, Nyborg, 6 Par Strømper. Re-
daktør Maalø 3 Par Støvler. Fru Myhre Børnetøj m. m. Fru Hansen,
Klampenborg, 4 Skjorter og 5 Par Strømper. Enkefru Klitgaard 2
Par Strømper. F. Hansen, Svendborg, Fodtøj. Fru Hørsholm 2 Skjor-
ter. Fru Gjerulff, Gentofte, 2 Pakker Undertøj. G. Petersen Gang-
klæder og Fodtøj. Jens Chr. Jensen, Holbæk, 1 Pakke Tøj. Frk. H.
Prytz, Espesgårde, Strømper og Blade. Fru Mejer 1 Pakke Skjorter.
Fabrikant Poulsen 1 Pakke Tøj. Rønne Tøj. Enkefru Olsen 1 Pakke
Tøj. Holst 1 Pakke Tøj. Enkefru Lipke 1 Pakke Tøj. Frk. Holm
3 Skjorter. Købmand Mauritsen, Stenmagle, 1 Pakke Tøj. Fru Frand-
sen, Bøgeskovgaard, Strømper. H. M. Strømper. Til de Fattige, 2
Par Strømper. Fru Mathiesen, Reerslev, Skjorter og Strømper. Uden
Mærke Skjorter og Strømper. A. L. og E. R. Skjorter og Strøm-

per. Lindbjerg 2 Skjorter og 7 Par Strømper. K. F. Mægaard 1 Pakke Tøj. Kontorchef Petersen Skjorter og Strømper. Frk. Liljedahl 1 Pakke Tøj. Kontorchef Hansen Gangklæder m. m. Højesteretssagfører Dietrichson Gangklæder og Skjorter m. m. Fru Engelberg Gangklæder og Undertøj. Gaardejer Jensen, Havrebjerg, Skjorter og Strømper. Anna Mejer, Holbæk, Strømper og Muffediser. Fru Mikkelsen 1 Pakke Tøj. Fru L. Klug, Odense, 1 Pakke Tøj. 2 Pakker Skjorter og Strømper mrkt. Fru H. Fru Larsen 6 Skjorter. Knudsen Gangklæder. C. Rubov 3 Skjorter, Uldtrøjer og Strømper. Grosserer Stilling, Vedbæk, 23 Skjorter, 2 Klædninger m. m. Fru Fischer 5 Par Strømper og Skjorter. C. og T. V. 3 Par Strømper og Skjorter. Henry Knudsen, Vordingborg, 1 Pakke af forskelligt Indhold, Tøj m. m. S. Jørgensens Enke, Gadstrup, Skjorter og Strømper. Fra og ved A. Hjorteborg, Rudkøbing, 5 Skjorter. A. Stegvillov, Gl. Kongevej, Gangklæder og Undertøj. Frk. J. Hendler Strømper. A. M. Siggaard Andersen Skjorter og Strømper. Gaardejer Rasmus Andersen, Næsby, 1 Pakke Strømper. 1 Td. Juleøl. Fru Kirstine Thomsen. Fotograf Hauerslev 25 Pd. Riis. Frk. E. Hansen 1 Oksesteg. Melhandler Jensen 1 Kasse Kiks. Slagtermester Bekker 25 Pd. Beuf. Brøndshøj Bryggeri 1 Td. Juleøl. Brød fra forskellige Bagermestre, fra: V. Olsen, Marstrand, C. V. Petersen, Lichtenberg, C. Chr. Nielsen, E. Schnorre, Hjorth, Lorentzens Eftfl., Lund, Caspersen, H. P. Christensen 1 Pakke The. Fisk fra Fiskehandler Eriksen, fra Fru Petersen. Frikadeller fra Fru Lykkeberg. Fru Lind, Hammer Præstegaard, 1 Pakke Tøj. Grosserer Asmussen, Hellerup, Tøj. Lindahl Gangklæder og Undertøj. Chr. Hansen Gangklæder og Fodtøj. Kommune læge Larsen Undertøj. Nissen 1 Vinterfrakke. Hr. Lassen 1 Overfrakke. Larsen 1 Overfrakke. M. Skou Uldtøj. Snedkermester Jensen, Gangklæder. Valeur Kopper m. m. Captajn Rambusch Gangklæder m. m. Borch Gangklæder. Fru Løgstør 1 Klædning. Braag 1 Pakke Tøj. Jørgensen Gangklæder. Fru Thrige 3 Par Strømper. Fru Grosserer Petersen Skjorter og Uldtøj. Humletofte Planteskole 1 Pakke Tøj. Carl Larsen, Korsør, 1 Overfrakke. Dr. Siemsen 1 Pakke Tøj. Poulsen 2 Overfrakker. Købmand Hoff Gangklæder. Fuldmægtig Larsen Undertøj og Gangklæder. Lerche, Alderstrøst, Tøj og Blade. Viceadmiral Uldall 1 Pakke Tøj. Ingeniør Uldall 1 Pakke Tøj. Frk. Jung, Slagelse, 1 Pakke Strømper. Konferentsraad Holm, Dr. Tværg., 1 Pakke Strømper. Ingeniør Larsen Tøj. Dansk Folkeforsikring Hovedtøj. Glashandler Renge Tøj. Mejeriet, Odensegade, 50 Potter Mælk. Carl Iversen Tøj. Viktualiehandler Olsen 2 Kasser røget Sild. H. D. Michelsen, Kolding, Bøger. Glarmester Petersen Gangklæder. Christensen 2 Klædninger m. m. J. P. Munck 1 Ulster. Jensen, Gangklæder. Fru Buhr 1 Pakke Tøj. Olsen 2 Frakker. E. Petersen 1 Pakke Tøj. Fru Hansen, Svendborg, Fodtøj. Steinche Tøj m. m. Frørup Tøj. Andersen 1 Pakke Undertøj. Frk. B. Jakobsen 3 Par Strømper. Urtekræmmer Aagesen Blommer, The og Gangklæder. Dohnsen Tøj. Ellermann, Korsør, 1 Pakke Tøj. Ingeniør Hansen, Tøj.

Herbergets Køkken.

Liste over Bidrag til „Herberg for Hjemløse“.

Navn og Bopæl	Bidrag	
	Aarlig	En Gang for alle

Modtageren af denne Liste bedes ikke blot selv at paategne den som Bidragyder, men anmodes tillige venligst om at formaa Andre, der maatte have Interesse for Herberget, til at paategne samme.

Paategnede Lister bedes afrejne og tilsendte et af Bestyrelsens Medlemmer eller Husfaderen i Herberget, Diakon Aagaard, Dronningens Tvergade 54, Kjøbenhavn K.

Herberg for Hjemløse, Dronningens Tvergade 54.

Da de stakkels Mennesker kom til Herberget vare de forkomne, ulykkelige og Viljekraften var slappet; Drengen var forældreløs og uden Vennehaand.

Efter at have været Gæster en Tid paa Herberget, rejse de nu i Plads som nette Arbejdere, paavirkede af Guds Kærlighedsaand og med fornyet Viljekraft til Selverhverv og det Gode.

**Oplysning om Virksomheden
„Herberg for Hjemløse“.**

**En Redegørelse fra
J. Carlsen, Dr. med.**

Til Oplysning om Virksomheden paa „Herberg for Hjemløse“.

En Redegørelse fra
J. Carlsen, Dr. med.

—o—

Man støder saa jævnligt i de senere Aar i en Del af den københavnske Presse paa skarpe Angreb paa „Herberg for Hjemløse“, der snart skildres som et Tilflugtssted for Vagabonder og Drankere, der gør Nabolaget til et usikkert Opholdssted for andre og hindrer Færdslen paa Fortovene i Nærheden, snart som et Raahedens og Inhumanitetens Arnested, hvor Gæsterne mishandles af bølleagtige Opsynsmænd, hvor man haardhjertet paa et bestemt Klokkeslet lukker Porten i for Næsen af de for sent kommende Gæster, som i defes Pjalter overlades til Nattekulden. Man, d. v. s.: Kvarterets Beboere, navnlig Grundejere, holder Møder og protesterer mod „Herbergets“ Eksistens netop i deres Kvarter, man ansøger Politidirektøren om kraftig Indskriden mod det fra „Herberget“ udgaaende Uvæsen, man raa-ber højt op om det forkerte i at anvende Godgørenhed og Mildhed overfor det Bundfald af Samfundet, som søger til „Herberget“ og som rettest burde sendes til en Tvangsarbejdsanstalt o. s. v. o. s. v.

Som det saa ofte gaar i vort offentlige Liv, der jo, maalt med Historiens Maalestok, endnu befinder sig paa det barnlige Trin af Udviklingen, er de højest lydende Klager ikke altid de bedst funderede, særligt naar de forbindes med Varetagelsen af personlige Interesser, og hyppigt ser man overfladiske og forhastede Domme, Mangel paa Indsigt i de faktiske Forhold og

Uforstand overfor Løsningen af sociale Spørgsmaal volde samfundsnyttige Institutioner stor Skade og foraarsage Personer, der lønnede og ulønnede er knyttede til disse og er sig bevidst at handle uegennyttigt og samvittighedsfuldt, en haard Krænkelse.

Det Felttog, som er rejst mod „Herberg for Hjemløse“ rammes i det væsentlige af ovenstaaende Bemærkninger og da Ff., der i en Aarrække har været knyttet til „Herberget“ som lønnet Læge og som saadan har erhvervet sig nøje Indsigt i denne Institutions Forhold, har følt sin Retfærdighedsfølelse saaret ved Angrebene paa „Herberget“ og nu paa Grund af Bortflytning og Fratræden fra denne Stilling er frit stillet, tillader han sig herved at fremsætte en lille Redegørelse, som vil fortjene Opmærksomhed hos alle rettænkende Læsere og delvis mulig ogsaa kan være vejledende for Dommen om andre Omraader af Godgørenheden.

En Institution, en Sag maa aldrig bedømmes ved ensidigt at fremdrage de Misbrug, der klæber ved den, den Skade, den medfører. Denne Regel, der er selvfølgelig og gylden, glemmes altfor tidt, saa ofte, at alle gode Borgere med Længsel ser hen til den Tid, da den staar uudslettelig indskreven i Hjernen paa Børnene, inden de forlader Skolen, ved Siden af enkelte andre gyldne Regler, som den kommende Slægt synes at faa stærk Brug for (f. Eks.: vælg ingen til Folkerepræsentant, uden du er overbevist om, at han sætter Fædrelandets Vel over sine egne Interesser, sæt ikke dine Sparepenge i Banker, men i statskontrollerede Sparekasser). Herberg for Hjemløse har den Mission 1) at yde Samaritanerhjælp til Samfundets Bærme, d. v. s.: yde dem for den mindst mulige Betaling Husly og Føde, saaledes at Samfundets Udskud ikke behøver at ty til de mange Logihuse, hvor de trækkes endnu længere ned i Dyndet bl. a. ved at fristes til Drik; 2) at opsøge de faa blandt Gæsterne, som endnu kan løftes op til at blive nyttige Medlemmer af Samfundet og støtte dem i Kampen for Tilværelsen. I begge disse Formaal har „Herberget“ sin ubestridelige Eksistensberettigelse. En saadan Institution bør findes i København ligesom den findes overalt i de store Byer i Udlandet, ja her ogsaa i mange mindre Byer, som ligger paa „de farende Svenes“ Hovedfærdselsveje. Man kan ordne sig med de hjemløse Proletarer paa forskellig Vis: man kan for én eller faa Dage ganske gratis give dem Husly og Føde, man kan som paa „Frelsens Hærs Arbejdsstuer“ og paa „Arbejdshjemmet“ tvinge de arbejdsføre til Arbejde som Vederlag for Hjælpen, men man kan ogsaa som „Herberget“ komme dem i Møde, der er i Stand

til at yde en ringe Betaling, og forhindre, at de maa ty til et af de mange Logihuse, hvor Opholdet baade i hygiejnisk og moralsk Henseende har en nedbrydende Virkning. Det er et Gode, at der findes et Sted som „Herberget“, og man maa ikke oversé, at der ved Siden af den Bærme og det Udskud, som søger til „Herberget“, findes en Klasse Gæster, ganske vist i Mindretal, bestaaende af hyresøgende Søfolk, hæderlige og afholdende Arbejdsløse, gamle, opslidte Stakler, for hvem Adgangen til „Herberget“ har endnu større moralsk Betydning end for de andre.

Men indser man, at „Herberget“ har sin Eksistensberettigelse og er en samfundsnyttig Institution, maa man ogsaa finde sig i de Ulemper, som flyder af dets Virksomhed, og hver den, som nærer Medfølelse med dem, der er gaaede til Bunds i Kampen for Tilværelsen og hører, at det lykkes aarlig blandt de mange Vrag at finde c. 50 unge Mænd, som kan anbringes ved Landarbejde ude i Provinserne, vil og bør kunne finde sig i en Del Ulemper. Den, der en Gang har overværet et Besøg paa „Herberget“ af en ung Mand, der nu, tilfreds og glad ved Tilværelsen, efter Aars Forløb opsøger „Herberget“ for at takke for den hjælpende Haand, der i sin Tid trak ham op af Dynedet; han glemmer ikke at bære over med en ung Lazaron, som i Nærheden af „Herberget“ løber ham paa Ærmet eller antaster ham for at bede om Penge; maaske er den unge Mand paa Vej til den reddende Havn.

Det er forstaaeligt, at Beboerne i „Herberget“s umiddelbare Nærhed paa flere Maader føler sig generede af Naboskabet og helst ønsker at faa Institutionen flyttet, men efter Ff.' personlige Kendskab til Forholdene er disse dog langtfra saa fortvivlede, som de skildres, og det klæder ilde at kræve sin egen Frigørelse for Ulemper, naar Følgen vil blive den, at Beboerne i andre Bydele kommer til at bære dem. „Herberget“ skal jo ligge et Sted; det er nu en Gang, ikke ved et Tilfælde men af særligt Hensyn til Kvarterets mange Logihuse, kommen til at ligge i Dron. Tværgade. En Flytning til en anden Bydel vil antagelig blive mødt med de samme egennyttige Protester som nu udsendes fra Dron. Tværgade. Naar der fra Grundejerne i „Herberget“s Omgivelser klages saa stærkt over det store pekuniære Tab, deres Ejendomme kommer til at lide i den Anledning, undres man over, at de ikke slaar sig sammen og køber „Herberget“ ud; men da der saavidt Ff. bekendt ikke nogensinde har været gjort Forsøg i denne Retning, maa man nærmest antage, at Klagerne over de omtalte Ulemper er betydelig overdrevne.

Gaar man videre i sin Undersøgelse af de mulige Ulemper, som klæber ved „Herberget“, vil det jo være let, straks at pege

paa den Misbrug af Virksomheden, som ligger i, at arbejdskraftige, men dovne Mænd ved et lille dagligt, oftest sammentigget Beløb til Brug paa „Herberget“ er i Stand til at vedligeholde en Drivertilværelse, som egentlig burde afløses af et Ophold paa en Tvangsarbejdsanstalt. Strengt taget maa man skille denne Klasse Gæster i 2 Grupper: 1) de, som ikke tigge, men tilvejebringer deres daglige Indtægter ved ærligt Arbejde; de er tilfredse, naar de har nok til at klare Opholdet paa „Herberget“, og om dem er der i et frit Land, hvor en Mand maa have Lov til at føre en Lazarus Tilværelse, hvis det lyster ham, ikke andet at sige, end at de faar ufortjent Andel i den Godgørenhed, som gør at „Herberget“ kan sætte sine Priser for Føde og Natteløje saa langt ned, som det gør; 2) de som tigge og derved krænker den gældende Lovgivning. For disse burde „Herberget“s Døre selvfølgelig være lukkede, hvis det var „Herberget“ muligt at skelne dem fra de andre, hvad det selvfølgelig ikke er og aldrig kan blive. Forøvrigt er den her skete Klassificering kun af ringe praktisk Værd, thi det er givet, at den allerstørste Del af Mændene i begge Grupper, men ikke alle, den ene Dag hører til Gruppe 1, den anden Dag til Gruppe 2; dertil kommer, at de allerfleste, men ikke alle, er Alkoholister.

Vi er nu i Stand til nøjere at sammenstille den Gavn og Skade, som følger med „Herberget“s Virksomhed: Paa den ene Side uomtvistelig Gavn for den foran omtalte bedre Del af dets Publikum (udslidte Gamle, hæderlige Arbejdssøgende, temporært fattige Søfolk o. l.), ubestridelig Gavn for den øvrige større Del af Gæsterne derved, at den under Opholdet holdes borte fra Fristelser, som findes i andre Logihuse, derved at der bydes den „forbederlige“ Del en Chance for at komme i Vejret, derved at der aarlig lykkes at redde en Del af dem, der er gaaet helt til Bunds — paa den anden Side Skade ved at lette en Mængde i Reglen forfaldne Mennesker en fortsat Drivertilværelse, og muligvis Skade, naar den religiøse Paavirkning, som ikke bør undværes i disse Forhold, overdrives, hvortil der er Fristelse.

Denne Afvejning af Gavn og Skade, Brug og Misbrug maa for enhver, der er inde i Forholdene, føre til det Resultat, at den Skade, der gøres, er ringe overfor den Gavn, der øves, og at det altsaa samfundsmæssigt set vilde være en Ulykke, en stor Uretfærdighed at lukke „Herberget“ af Hensyn til den Skade, som sker. Misbrug maa ikke udelukke Brug. Forøvrigt vilde Gennemførelsen af visse Samfundsforanstaltninger til Bekæmpelsen af Alkoholismen, som antagelig kommer i en nær Fremtid, bidrage overordentlig meget til at formindske

Antallet af de til „Herberget“ strømmende forfaldne Gæster og dermed til at forringe den moralske Skade, der flyder af Misbrug af „Herberget“.

Der er endvidere en Side af „Herberget“s Virksomhed, som let for en overfladisk Betragtning og naar Uheld indtræder, kan kaste et uheldigt Skær over Virksomheden paa „Herberget“. Det er givet, at „Herberget“ maa have visse bestemte Regler for Husordenen, saadanne som, at ingen Gæster maa møde berusede, at spirituøse Drikke ikke maa medtages, at enhver, der søger Nattelleje først maa renses ved et Bad, og at „Herberget“ lukkes paa et bestemt Klokkeslet. Disse Regler maa strængt overholdes; det bydes først og fremmest af Hensyn til Tilstanden paa selve „Herberget“, men ogsaa af Hensyn til den opdragende Betydning, der kan ligge i deres Gennemførelse. Al Godgørenhed trykker ned og medfører for Giveren den Forpligtelse at løfte op ved alle de Midler, der staar til Raadighed. Ved Siden af den direkte Redningsvirksomhed, som sætter sin Frugt i den føromtalte Anbringelse af unge Mænd paa Landet, efter Raad, Formaninger og religiøs Paavirkning, sætter „Herberget“ en indirekte Redningsvirksomhed bestaaende i at vænne Gæsterne til Orden og Regelmæssighed. Det opdragende Element i saadanne Ordensregler har overfor det store Kontingent af løsgaaende, ubunden Frihed elskende Dagdrivere en Betydning, som ikke maa undervurderes; gennem den nødtvungne Respekt for disse Regler naar vedkommende Individ maaske et lille Skridt frem i Bekæmpelsen af sine Tilbøjeligheder, i Styrkelsen af den svage Villie, som kan efterfølges af andre og større Skridt. Lad os fremdrage den Regel, at Porten til „Herberget“ lukkes præcis Kl. 10¹/₂ og at den, der kommer efter dette Klokkeslet, maa finde sig i at blive udenfor, selv om han har betalt sit Natteløgis. Det kan skære En i Hjertet at se unge, pjaltede Mennesker staa udenfor i Natteskulden og forgæves hamre paa den haarde, ubarmhertige Port. Men den Strenghed som her kommer til at gaa ud over den enkelte, vil blive til Gavn for mange flere, og man maa derfor hærde sit følsomme Hjerte, som Faderen gør det, naar han tugter sit Barn, og sige: „der er ingen Vej uden om.“ Man skal naturligvis sørge for, at en saadan afvist Stakkel ikke omkommer paa Gaden af Kulde og Sult, og det sørger Samfundet for gennem Politiet, men den Mand, som sidder paa Værtshuset og véd, hvad der venter ham, hvis han kommer for sent, han fortjener ingen Medynk, han maa gaa frysende om for om muligt at lære at passe bedre paa næste Gang. De andre Regler maa selvfølgelig overholdes lige saa strængt.

Den berusede maa vises tilbage, den, der nægter at tage Badet, maa vises udenfor ligesom den, der gør Uro og Optøjer. Men naar nu, og det hænder meget ofte, den udviste nægter at gaa, da er det Opsynets Pligt med Magt at sætte ham paa Porten. Den Ret har antagelig hver Husvært, naar en uvedkommende ikke vil fjerne sig fra hans Enemærker med det gode og den tvungne Bortfjernelse kan ske, uden at den bortviste forulempes. Det sker da, som man let kan tænke sig, af og til, at den udviste sætter sig til Modværg og brydes med Opsynet, i Drukkenskab falder og kommer til Skade. Ildesindede Kammerater, som overværer et saadant Optrin, iler da ofte sporenstregts til Smaabladene og serverer en urigtig Fremstilling med Vold og Blod og raa Opsynsmænd. Ff. der i en Aarrække har lært at vurdere den Humanitetsfølelse og Overbærenhed med de mange sørgelige Menneskevrage, der tyr til „Herberget“s Hjælp, som man møder hos „Herberget“s nuværende dygtige Bestyrer, benytter med Glæde Lejligheden til at oplyse Offentligheden om den gode Aand, som hersker i Ledelsen af „Herberget“ og føler sig overbevist om, at den i det hele og store ogsaa giver sig til Kende hos Opsynsmændene, hvilket Vidnesbyrd man sikkert ogsaa vil kunne faa bekræftet paa vedkommende Politistation, hvor man ogsaa sidder inde med nøje Kendskab til Forholdene paa „Herberget“.

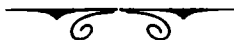
De ofte haarrejsende Skildringer af Optrin paa „Herberget“, som af og til dukker op i den sensationssøgende Presse, bør ikke tages for gode Varer af det læsende Publikum, som søger Sandhed. Man skulde ikke tro, det var nødvendigt at udsende en saadan Advarsel, men Erfaringen viser jo, at Krøniker, som gentages atter og atter, dog tilsidst selv hos den mere skeptiske Del af Publikum sætter Frugt i en vag Tro paa, at der dog maa være noget i Vejen med Behandlingen af Gæsterne paa „Herberget“ („der hænger altid noget ved“).

En Bivirksomhed i „Herberget“, som man ikke bør lade upaaagtet, skøndt den falder noget udenfor „Herberget“s egentlige Formaal, er den at levere god og billig Mad ud af Huset til Kvarterets Fattige. Denne Virksomhed er glædeligvis i stadig Stigen. Dette peger hen paa det store Gode det vilde være, om Københavns Magistrat vilde optage Tanken om Oprettelsen af Folkekøkkener i alle Fattigkvarterer, d. v. s. Steder, hvor Fattigfolk kan afhente varm Mad for saa lav en Betaling som Dækning af alle Udgifter (incl. en passende Rente af den anvendte Kapital) gør det muligt at fastsætte.

Det er en saare vanskelig og lidet taknemmelig Opgave at lede „Herberg for Hjemløse“ — paa den ene Side et utak-

nemmeligt, ofte ildesindet og bundfordærvet Stampublikum, som daglig forårsager talrige Ærgrelser og Bryderier og overfor hvilket man hvert Øjeblik maa stille sig paa Krigsfod, paa den anden Side det store, uforstaaende Publikum, som ikke aner, hvor tung og byrdefuld en Samaritanergerning der øves bag „Herberget“s graa Mure, men er mest tilbøjelig til at lytte efter de bagvaskende Historier. Der saas en stor Sæd, men der høstes kun lidet Udbytte ud over det, der ligger i Bevidstheden om at have gjort sin Skyldighed. Maatte disse Linier være en opmuntrende Hilsen fra en lille, men forstaaende Kreds.

1884

Kristelig Forening

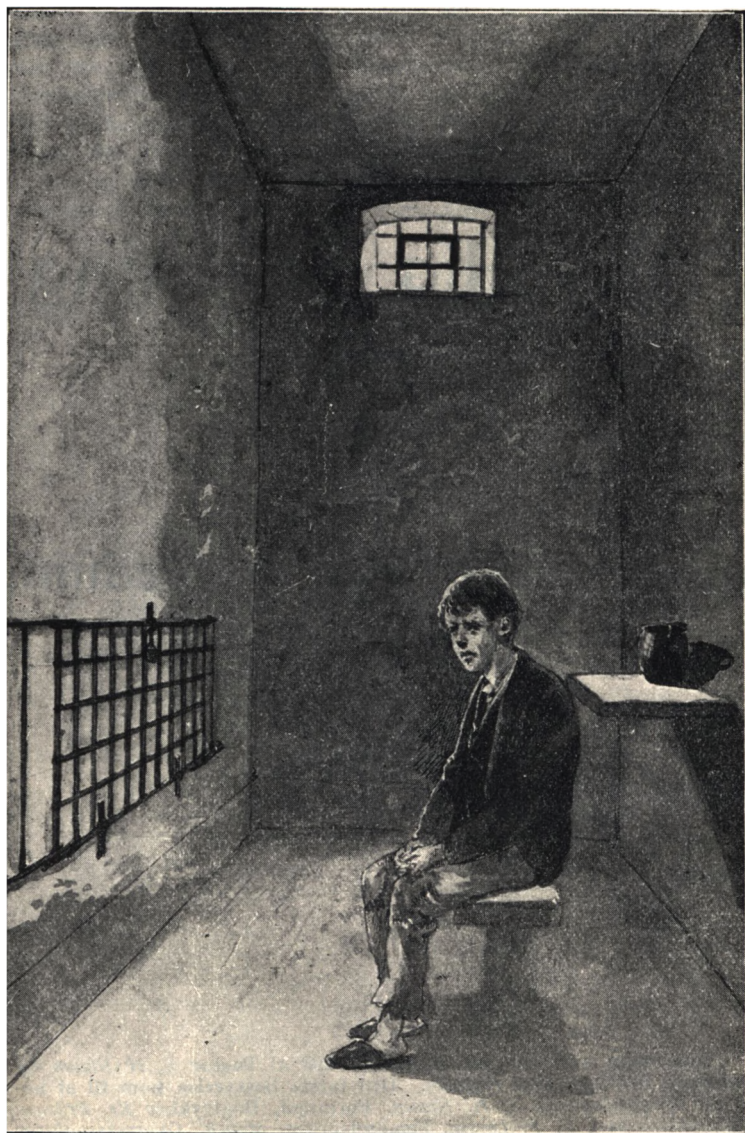
for

vildfarende Børns Redning

i Billeder.

Foreningen stiftedes 9de September 1898 af Pastor S. H. Nissen og Justitsraad, Redaktør Carl Petersen. Den første Bestyrelse kom til at bestaa af: Fængselspræst S. H. Nissen, Formand, Bogtrykker Kr. Eriksen, Højesteretsassessor E. F. Larsen, Fængselspræst Munch, Overretssagfører Meldrup, Kasserer, og Børnehjemsforstander, Redaktør Carl Petersen. Foreningens Sekretær blev Hr. M. Lind, og Kaptajn Pødenphant blev senere Regnskabsfører. — Antallet af antagne Børn indtil Marts 1910 er 1420.

Foreningens Kontor er Rosengaarden 12, København K. Tlf. Byen 3608.

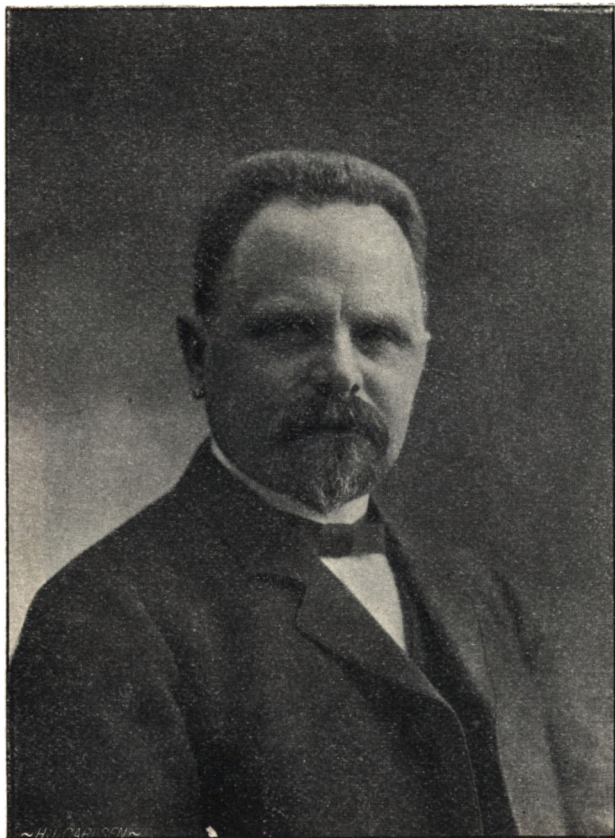

Børn i Fængsel 1898.

Det første Møde for Foreningens Bestyrelse og Repræsentanter paa Børnehjemmet „Betlehem“ 3. April 1900.

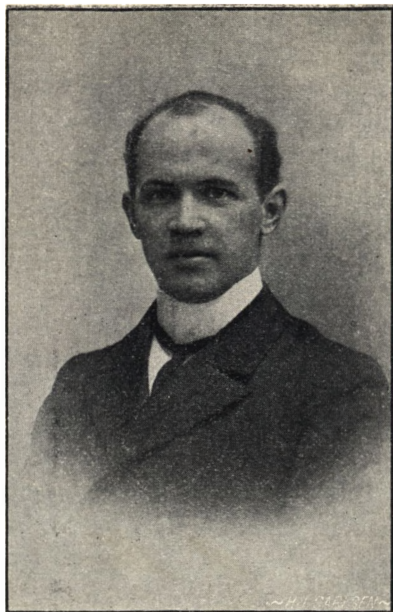
Amtmand Simoni, Thisted.	Pastor C. Christensen, Slagelse.	Lærer Christensen, Slagelse.	Pastor L. Glahn, Vejstrup.	Pastor Lichtenberg, Storehedinge.	Pastor N. P. Petersen, Mors.	Overlærer Michelsen, Aalborg.		
Pastor Møller, Langaa.	Pastor Knudsen, Falster.	Sagfører Dreyer, Slagelse.	Pastor F. Munck, Nakskov.	Overretssagf Møldrup, Kasserer.	Kapt. Pødenphant, Regnskabsfører.	Sekretær M Lind, Fængselsp. Munk, Vridsløse, Medlem af Bestyrelsen.		
Købmand Petersen, Aalborg.	Stiftamtmand Stemann, Ribe.	Kammerherre Lüttichau, Tjele.	Børnehjemsforst, Redaktør Carl Petersen, Medl. af Bestyrelsen.	Pastor S. H. Nissen, Formand i Bestyrelsen.	Højesteretsass. E. F. Larsen, Medl. af Best.	Bogtrykker Kr. Eriksen, Medl. af Best.	Provst Schaumburg, Jyderup.	Pastor Brun-Rasmussen, Hillerød.

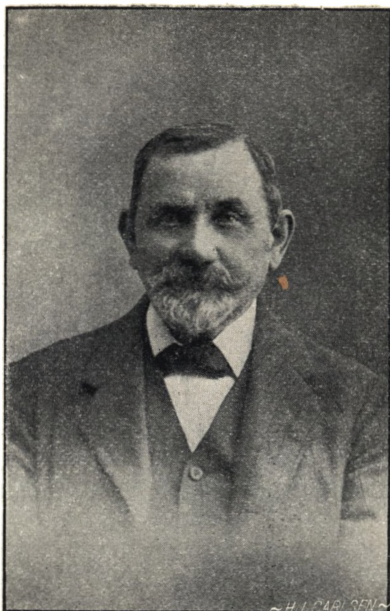
Forretningsudvalgets Formand, Professor N. A. Larsen.

Foreningens Formand, Sognepræst S. H. Nissen.

Forretningsfører, Overretssagfører Glarbo.

Kaptajn Pødenphant, Kasserer.

Sekretær Mads Lind.

Det nybyggede Ourø Optagelseshjem 1900. — Drengene anlægge Veje.

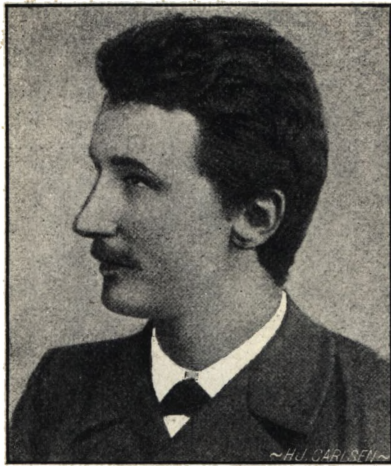
Indvielsen af Ourø Optagelseshjem 11. Juli 1901.

Festtalerne holdes ved Indvielsen af Ourø Optagelsehjem.

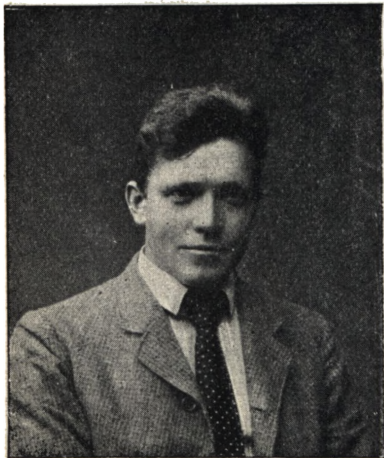
Forstander L Beck og Medhjælper Bonnevie med det første Hold Drengene.

Forstander Cand. theol. Ludvig Beck.

Ourø Optagelsehjems Mærke.

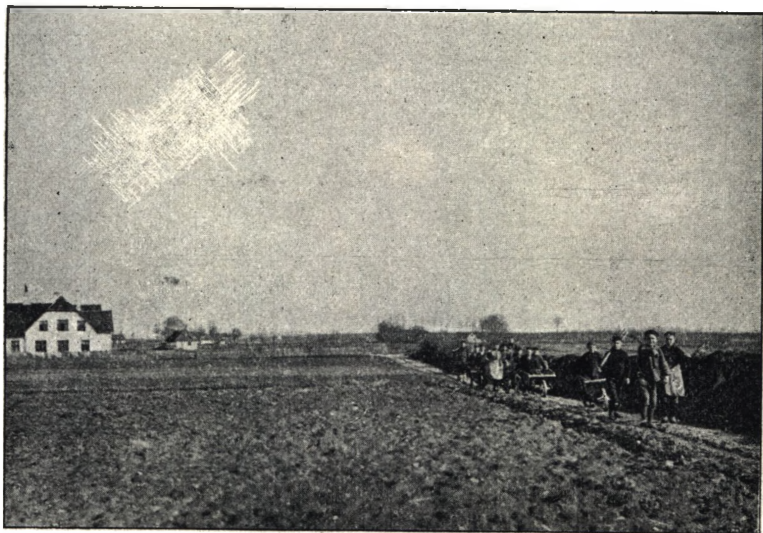
Forstander Bonnevie og Hustru.

Husfid paa Ourø Optagelseshjem.

Forstander Beck og Drengene paa et af Udhusenes Tage.

Ourø Dreng rykke ud til Markarbejde.

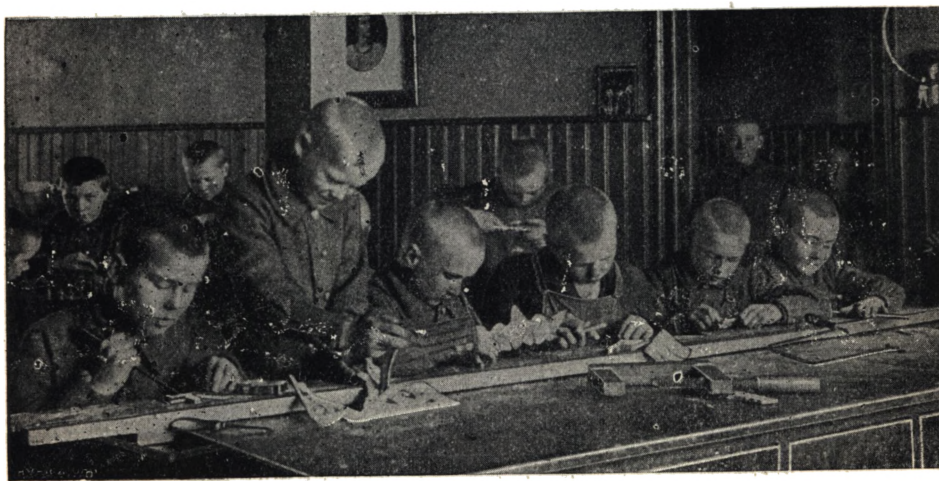

Oure Dreng ro over til Kongsøre.

Ourø Drengenes Skolehaver.

Husflid paa Ourø Optagelseshjem.

Ourø Optagelseshjems Udstilling
ved det 1ste skandinaviske Fællesmøde for Børnevenner 1905.

Sløjd paa Ourø Optagelseshjem.

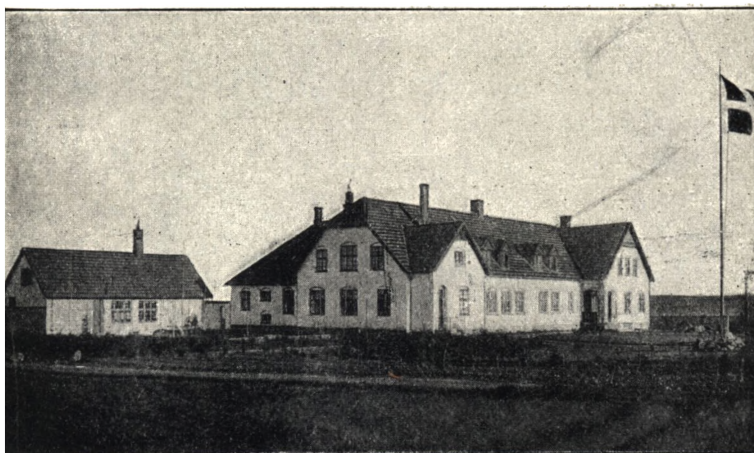
Skomagerværkstedet paa Ourø Optagelseshjem.

Tøjet repareres paa Ourø Optagelseshjem.

Ourø Drenge opstillet til Udmarsch.

Ourø Optagelseshjem med Jyderup Huset 1908.

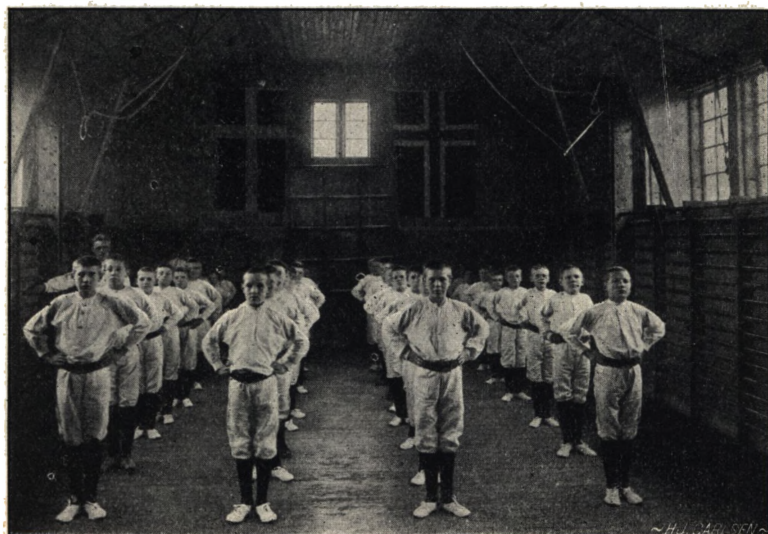

Ourø Optagelseshjems Gaard og Legeplads

Det nye Gymnastikhus.

Det nye Køretøj.

Jyderup Huset.

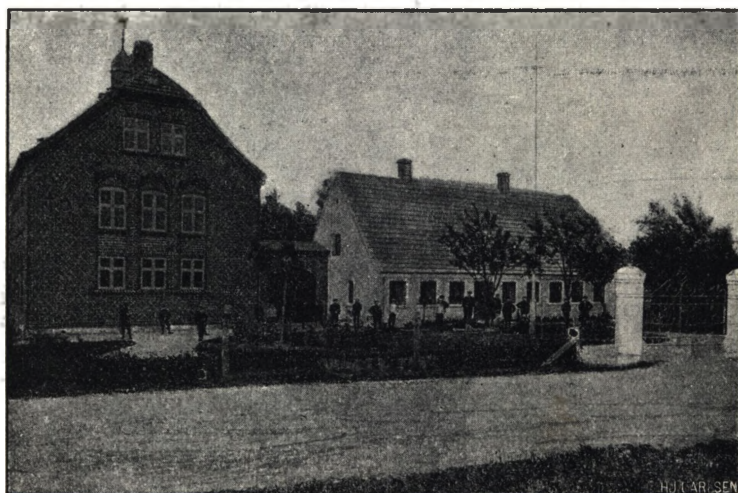
Ourø Drengene til Gymnastik i den nye Gymnastiksal.

Indvielsen af Ærø Optagelsehjem 25 September 1901,

Ærø Optagelseshjem restaureret. — Drengene marschere ud.

Ærø Optagelseshjem indviet 3. Oktober 1907 efter den store Udvidelse.

Ærø Drengene parat til Udmarsch.

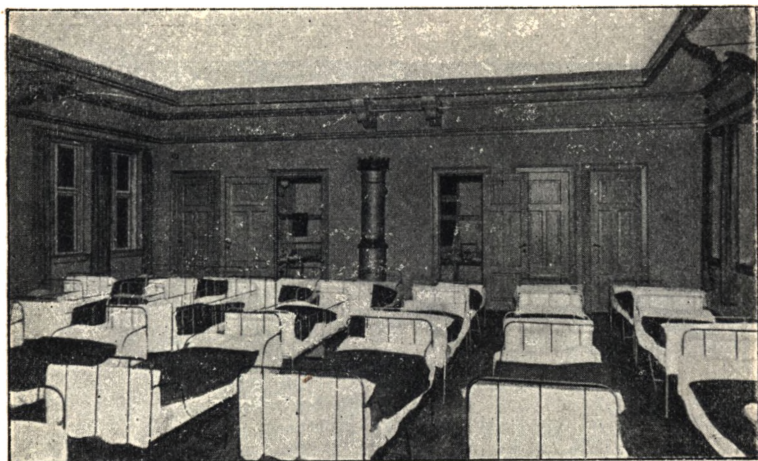
Ærø Drengene i Lejr i Hjemmets Telt.

Ærø Drengenes Landgang paa „Maanen“.

Forstander Blomberg og Hustru.

Ærø Optagelseshjems Sovesal.

Ærø Optagelseshjems Skolegaard.

Ærø Optagelseshjems Skolestue.

Husflid paa Ærø Optagelseshjem.

Ærø Optagelseshjems Drenges med deres Geder.

Optagelsehjemmet paa Lindevej 10.

Forstander Christensen og Hustru.

Interiør fra Optagelseshjemmet paa Lindevej.

Krocketpladsen paa Lindevejs Optagelseshjem.

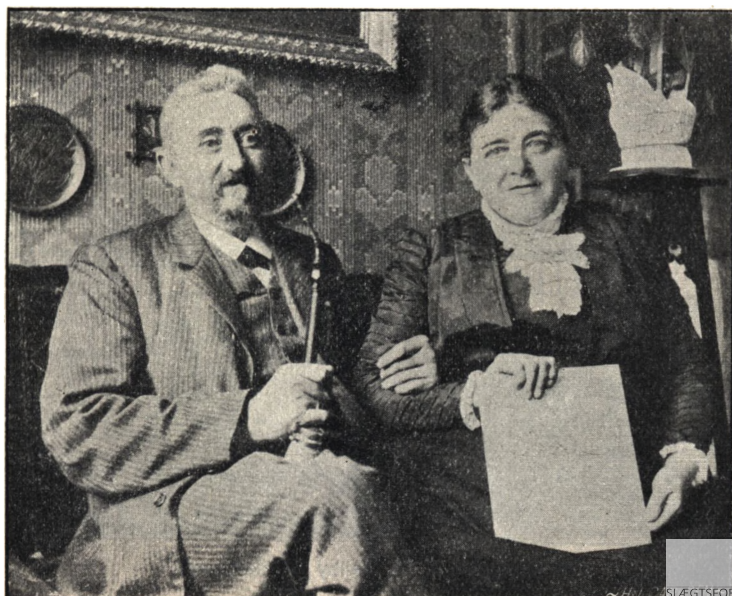
Optagelseshjemmet for Piger paa Kalkbrænderivej 27.

Hjemmets Piger ved Haandgierng.

Den tidligere Forstander paa Kalkbrænderivej,
Thyssen-Hansen og Hustru.

**Forstander Bertel Jørgen Christensen,
Vejlbj Munkegaard.**

Optagelsehjemmet Vejlbj Munkegaard.

Samaritanen

Et Blad for Menigheden.

Vorder Ordets Gjørerere og ikke alene dets Hørere, med hvilket I bedrage Eder selv. Jak. 1, 22.

Redigeret og udgivet af
Carl Petersen,
Bjelfes Alle, Kjøbenhavn L.

Elgsom Legemet er dødt uden Aand, saaledes er og Croen død uden Gjerninger. Jak. 2, 26.

14. Aarg.

Søndagen 15. Februar 1903.

Nr. 7.

Indhold: „Kristelig Forening til vildfarende Børns Redning“. — Hvad vi kunne give Gud. — Til Eftertanke. — Seragestima. — Herrens Beje. — Til Menigheden. —

„Kristelig Forening til vildfarende Børns Redning“.

Kristelig Forening til vildfarende Børns Redning“ har i 1902 anbragt 103 Børn, hvoraf 51 vare fra Kjøbenhavn. Der er anbragt fra Kjøbenhavns Kriminallet 18, fra Frederiksberg Strafferet 4 og paa anden Maade gjennem Politiet 5. Ialt har Foreningen anbragt 536 Børn.

I 1902 sit man ordnet en ny Ledelse af Gjærningen, og Bestyrelsen bestaar nu af følgende Medlemmer:

Pastor Riisén, Næsby, Formand. Kaptein Dahlerup, Odense, Viceformd. Præsterne Warming, Bruun, Rasmussen, Lichtenberg, F. Munk, Fængselspræst Munk, A. Møller, S. Hansen, Glahn, Brandt, Tomasson, Pedersen og Steen. Assessor Carl. Grosserer Gregersen. Professor Jensen. Etatsraad Lemvig. Sagsfører Drejer. Professor Sophus Sørensen. Højestreetsassessor Florian Larsen. Stiftamtmand v. Stemann. Bogtrykker Kr. Erikken og Redaktør Carl Petersen.

Love for Kristelig Forening til vildfarende Børns Redning.

A. Formaalet.

§ 1. Foreningens Formaal er at udføre et Redningsarbejde for Børn (Drenge og Piger under 18 Aar), der har vist forbrudte Tilbøjeligheder, hvad enten dette er konstateret ved en retslig Undersøgelse eller paa anden Maade.

§ 2. Dette Formaal søges fremmet ved at staae saadanne Børn — efter af Forældremyndigheden over dem er overdraget til Foreningen — opdragne i gode, kristne Plejehjem, Børnehjem, Opdragelsesanstalter, Værelshuse o. l., om fornødent efter et kortere eller længere Ophold i et af Foreningens Optagelseshjem.

B. Medlemmerne.

§ 3. Medlem er Enhver, der erlægger et aarligt Bidrag af mindst 2 Kroner.

§ 4. Enhvert Medlem faar tilfattet Medlemsbladet, saa længe dette udgives, hvorefter Bestyrelsen tages af Foreningens Bestyrelse.

Naar flere Bidragydere, der hver hde et mindre Bidrag end 2 Kr., slutte sig sammen, kunne de faa Bladet tilfattet, naar deres Aarsbidrag tilsammen beløber sig til den nævnte Sum. Der maa da opgives, til hvem Bladet ønskes sendt.

C. Ledelsen af Arbejdet.

§ 5. Arbejdet ledes paa den evangeliske

lutheriske Kirkes Grund og i Tilslutning til det kirkelige Menighedsarbejde af en fælles Bestyrelse og Kreds-Udvalg i de forskellige Egne af Landet: et Udvalg for hvert Amt eller Dele deraf og et eller flere for Kjøbenhavn og Frederiksberg.

D Bestyrelsen.

§ 6. Bestyrelsen bestaar af Medlemmer, der vælges af de stedlige Kreds-Udvalg, saaledes at der fra Udvalgene for Kjøbenhavn og Frederiksberg vælges indtil 5, og for hvert af Landets Amitter 1 Medlem. Bestyrelsen kan, naar der i et Amt findes flere Udvalg, tilstaa hvert af disse at vælge 1 Medlem og kan supplere sig selv med indtil 9 Medlemmer.

§ 7. Valg til Medlem af Bestyrelsen gælder for 3 Aar, saaledes at en Trediebel afskaar hvert Aar. Afskaar et Bestyrelsesmedlem inden Udløbet af de 3 Aar, vælger vedkommende Udvalg et andet Medlem for den tilbageværende Del af de 3 Aar.

Ann. Ved Lodtrækning bestemmes, hvilke Bestyrelsesmedlemmer der skulle afskaa i de to første Aar. Lodtrækningen foregaa mellem dem, der ere valgte af de stedlige Udvalg for sig, mellem dem, der ere valgte fra Kjøbenhavn for sig og mellem dem, der ere valgte af Bestyrelsen for sig.

§ 8. Bestyrelsen vælger aarlig blandt sine Medlemmer sin Formand og Kasserformand samt Forretningsudvalg, hvis Medlemsantal nærmere bestemmes af Bestyrelsen. Bestyrelsen har den øverste Myndighed i alle Foreningens Anliggender. Forretningsudvalget besørger paa Bestyrelsens Vegne de løbende Forretninger, derunder Børns Antagelse, Anbringelse og Flytning samt Anvisning af Regninger paa Hovedkassen indenfor de ved Overflaget fastsatte Grænser.

Til at paabrage Foreningen økonomiske Forpligtelser ved Bæstel, Gældsbreve, Kontrakt, Skøde, Gævebreve eller lignende udræves Underkøbt af saavel Foreningens Formand som af Forretningsudvalgets Formand og Hovedkasserer.

Bestyrelsens Medlemmer hæfter ikke personlig for Foreningens Gæld.

Iøvrigt bestemmer Bestyrelsen Forretningsgangen mellem sig og Forretningsudvalget, mellem dette og de stedlige Udvalg, samt mellem disse indbyrdes, dog at ethvert Forslag om Antagelse af Børn skal have passeret det stedlige Udvalg og være indskillet af det, saavidt et saadant findes.

E. Kreds-Udvalgene.

§ 8. Kredsene kunne selv efter bedste Etyn affatte deres Vedtægter og bestemme deres Forretningsgang under Forudtænkning af,

at saadant ikke kommer i Strid med Foreningens Love.

§ 10. Derjom Betingelserne for det rette Samarbejde mellem Bestyrelsen og et Kreds-Udvalg (jvnfr. § 5) ikke længere er til Stede, kan Bestyrelsen tilbagetaget Godkjendelsen af Kredsen som Led af „Kristelig Forening til vidtsfarende Børns Redning“, ligesom Kreds-Udvalget kan melde sig ud. I begge Tilfælde vedblive de Børn fra vedkommende Kreds, som Foreningen har antaget, og de af Foreningens Børn, der ere under Opdragelse indenfor Kredsen, at høre under Foreningen (ikke Kredsen), ligesom de af Udvalget førte Bøger og dets Kasse vil være at aflevere til Hovedkontoret.

Enkeltheberne ved et saadant Tilfælde ordnes af et Rævn, hvortil Bestyrelsen og Udvalget hver vælger 1 Mand, og disse to i Forening en tredie. Dette Ravn's Afgjørelse er bindende for begge Parter.

F. Optagelseshjem.

§ 11. Bestyrelsen træffer Bestemmelse om Oprettelse (eller Redagjællse) af Optagelseshjem (og Opdragelsesanstalter) samt Besættelsen af de overordnede Pladser paa disse. Forretningsudvalget indfætter efter Samraad med det stedlige Udvalg en stedlig Bestyrelse for hvert enkelt Hjem (eller Anstalt) samt afslutter de fornødne Kontrakter og affatter de fornødne Instrukser.

G. Lønnede Medhjælpere.

§ 12. Bestyrelsen er ulønnet, men den kan efter Forretningsudvalgets Indstilling antage en eller flere lønede Medhjælpere, som ikke maa være Medlemmer af Bestyrelsen, og for hvis Sikksomhed der gives bestemte Instrukser.

H. Regnskab og Revision.

§ 13. Foreningens Regnskabsaar er Kalenderaaaret. Udvalgenes Regnskaber indsendes til Hovedkontoret inden den 20. Januar. Foreningens Aarsregnskab afgives af Regnskabsføreren til Forretningsudvalget inden den 1. Marts og tilskilles Revisionen inden den 12. Marts.

§ 14. Bestyrelsen vælger aarlig 2 Revisorer til at gjenuemgaa det løbende Regnskab. Revisionen skal være endt senest den paafølgende 16. April. Revisorerne maa ikke være Medlemmer af Bestyrelsen.

§ 15. Regnskabet med Revisionsbemærkninger sendes derefter straks tilbage til Forretningsudvalgets Formand, der giver Kassereren Vejledning til at høre sig over Antegnelserne. Efter at saavel Antegnelserne som Kassererens Svar dernæst har været behandlet i et Møde af Forretningsudvalget, forelægges Regnskabet for næste Bestyrelsesmøde til Decision.

I. Møderne.

§ 16. Bestyrelsen holder Møde i Kjøbenhavn mindst en Gang aarlig, ordentligvis i sidste Halvdel af Oktober og isvrigt, naar Formanden, og hans Forsald Næstformanden, finder Anledning dertil, eller naar enten Forretningsudvalget eller over Halvdelen af Bestyrelsens Medlemmer ønsker det. Mødet indvarsles ved Brev til hver enkelt Medlem, i Reglen mindst 3 Uger forud. Med Brevet skal tillige følge Dagsorden.

§ 17. Forhandlingerne paa Bestyrelsesmøderne ledes af en for hver Gang af Forsamlingen valgt Ordfører, der tilligemed Formanden paa Forsamlingens Vegne underskriver Forhandlingsprotokollen.

§ 18. Til en Beslutnings gyldige Vedtagelse kræves, at over Halvdelen af de i et Bestyrelsesmøde deltagende Medlemmer stemmer derved.

Dog kan Formanden, efter Samraad med Forretningsudvalget, i særlige og dertil egnede Tilfælde lade afstemme skriftligt uden at sammenkalde Bestyrelsen. Saaledes behandlede Spørgsmaal skulle derefter forelægges paa det næste Bestyrelsesmøde.

§ 19. Paa det ordentlige aarlige Bestyrelsesmøde, der er beslutningsdygtigt, naar det er lovtigt og betimeligt indvarslet, skal foretages:

1. Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar.
2. Oplysning om Foreningens Status.
3. Det reviderede Regnskab til Decision.
4. Forslag til Foreningens Virksomhed i det kommende Aar.
5. Overlsag for samme.

Tilslidst foretages:

6. Valg af Revisorer for indværende Aars Regnskab og andre foresaldende Valg.

§ 20. Afstemning paa Bestyrelsesmøder sker ved Haandsoprætning, dog naar 10 Medlemmer eller Formanden forlanger det, ved Stemmejæddel. Valg sker skriftligt, naar blot et Bestyrelsesmedlem forlanger det.

§ 21. I Forbindelse med Bestyrelsesmøder kan Bestyrelsen, naar den finder Anledning dertil, lade afholde Delegeretmøder, til hvilke der udstedes Indbydelse i saa stort et Omfang som Bestyrelsen i hvert enkelt Tilfælde maatte finde ønskeligt.

§ 22. Til Lovforandring kræves, at den er bebudet i Indvarslingen til Bestyrelsesmødet, og at den med Flertal af $\frac{2}{3}$ af de Mødendes Stemmer er vedtaget paa 2 eller hinanden med mindst 3 Ugers Mellemrum følgende Bestyrelsesmøder.

§ 23. Sager, som Medlemmer ønsker behandlede paa det ordentlige aarlige Bestyrelsesmøde, maa inden hvert Aars 1. September være tilstillet Bestyrelsen. I modsat Fald

meddeles de paa Mødet, uden at Bestyrelsesmedlemmerne, mod Forretningsudvalgets Tilstede, kunne forlange dem forhandlede.

§ 24. Forretningsudvalget lader hvert Aar udarbejde en Aarsberetning indeholdende en Beretning om afvigte Aars Virksomhed, sidste Aars Regnskab m. m. Aarsberetningen optages i Medlemsbladet.

K. Forslag til Foreningens Op- løsning.

§ 25. Foreningens Opløsning behandles som en Lovforandring, men kan kun vedtages paa Møder, hvor over Halvdelen af Bestyrelsen er til Stede.

Foreningen har Kontor: Vaaduestræde 13, Kjøbenhavn K.

God vi kunne give Gud.

—:—

Gud ønsker ikke, at et Menneskes første Gave skal bestaa i hans Ejendele, ej heller vil han modtage saadanne først. Han vil ikke have vore Gjæringer, thi disse ere blandede med Synd. Han vil have vore Hjærter.

„Min Søn, giv mig dit Hjærte,“ er hans Fordring og Bøn til Enhver. Alt hvad vi ellers kunne give ham, har intet Værd i hans Øjne. Intet Sønderbrudt vil han modtage, indtagen et sønderbrudt Hjærte. „Et sønderbrudt og sønderstødt Hjærte skal Du, o Gud, ikke foragte“ (Salme 51, 19).

Da Mædonierne sendte Paulus Gaver, ønskede han, at de selv vilde overgive sig til Herren. Noget lignende var det, da en lille Pige fra Søndagskolen en Gang, da hun overrakte Læreren en Blomsterbuket og denne spurgte: „Hvorfor giver Du mig Blomster?“ svarede: „Fordi min Lærer er bleven mig kjær.“

Dg da Læreren videre spurgte hende: „Men har Du ingen Gave til den Herre Jesus?“ gav hun det smukke Svar: „Jo, ham har jeg givet mig selv!“

Se, det er just, hvad Du bør gjøre, kjære Læser, naar Du ikke alle-rede har gjort det.

Til Eftertanke.

— : —

Der gives intet Haab, ingen Ud-sigt til Fremgang for et Menneske i Fristelsens Stund, naar han lader sit Sind og sin Indbildning lege med det syndige Formaal. Den onde Indsky-delse kan infinde sig, og vi kunne ikke altid hindre den fra at komme; men Faren ligger i at underholde den, dvæle ved den, overveje den, indtil den sængs-ler os med Vaand, som ikke kunne sønderlides. Nu kommer det afgjø-rende Øjeblik, naar Begjæringen er vakt, og Viljen bestemmer sig for at iværksætte Begjæringen — da er Ulykkeligheden borte, og Livet bliver al-drig mere det samme, som det var til-forn.

For det meste er det just i dette Øjeblik — Øjeblikket, da Fordelene eller Nydelserne ad en Syndens Vej begynder at sængsle Opmærksomheden — at Stridens stærkeste Spænding lig-ger. Faren er da størst, og har Sin-det ladet sig lede saa langt, findes der ingen Mulighed til at komme bort, undtagen i vel beregnet Kamp at saa Tankerne sysselsætte paa anden Maade, ved at føre dem op til højere Formaal og finde Tilflugt i Ginner, som kunne forvædle Begjæringen, rense Indbild-ningen samt hjælpe Sjælen til at tænke paa Gud.

— Mennesket kan ikke tilfredsstilles ved jordiske Ting; han sukker efter de himmelske, thi han er ikke skabt for det Rave, men for det Høje, ja det Højeste.

Seagesima.

(Luf. 8, 4—15.)

— : —

„Bevar dit Hjerte fremfor det, der bevares; thi fra Hjertet udgaar Livet.“ saaledes lød et Visdomsord i gamle Dage, og Sandheden i dette Ord minde vi om, naar vi læser Jesu For-tælling om Sædemanden. Naar det nemlig gaar saa daarligt med den ud-stræede Sæd, saa er det ikke Sædens Skyld, thi Sæden er Guds Ord, og det er al Tid spiredygtig, nej det er Jordens Skyld, eller Hjertets Skyld.

Hvilken Virkning har saa Ordet paa Hjærterne? Paa nogle Hjærter virker Ordet slet ikke. Vi maa endelig ikke tro, at naar der er Mennesker, hos hvem vi aldrig spore det kristne Livs Frugter, det saa er, fordi Guds Ord aldrig er kommet til dem, nej det være langt fra. Det er kommet til dem i den hellige Daab, og det kommer til dem i Evan-geliet og ved Nadverbordet, men Jord-bunden er slet, Hjertet mangler Mod-tagelighed, og hvad er Grunden. Grunden er den, at deres Hjerte er blevet haardt. I Stedet for at bevare Hjer-tet, har de maaste fra Ungdommen af ladet alt, hvad der kunde besmitte det, saa Afgang til det, og derved er det lidt efter lidt blevet haardt og følelses-løst, saa Intet mere formaar at indvirke paa det. Da nu Sæden ikke kunde trænge ned i den haarde Vej, men blev liggende oven paa, saa kom Fuglene og toge det bort. Men saaledes gaar det ogsaa med hvert et Ord, som ikke faar Lov til at gaa os til Hjærte, det bliver snart borttaget af den Fuglestare, som kaldes Ondskabens aandelige Hær under Himlen. Hvert et Ord, som gaar til Hjertet og glemmes omhyggeligt der-inde, det skal nok Fristeren med hele hans Hærskare lade i Fred; men hvert Ord, som ikke faar Lov til at gaa til Hjertet, det borttager han, derved at han lader os glemme det, for at

ikke skal bane Vejen for os til Faderhuset, hvor der er godt at være. Men hvor ofte have vi ikke erfaret dette; derfor saa lader os give Ngt paa os selv, ihukommende Herrens Ord: „Anden er vel redebøn, men Kjødet er strøbeligt.“

Paa nogle Hjerter virker Ordet ikke tilstrækkeligt. Saadanne Hjerter ere ikke uimodtagelige, nej tværtimod de tage mod Ordet med en vis Varme og Glæde, men som Skriften siger, mangler de Bædste. De mangler den Bædste, som kaldes Sorg over Synden. I Modfætning til Tolderen i Templet, som begyndte med at sørge og slaa sig for Brystet, før han som et glad Menneſke gik retfærdiggjort til sit Hjem, i Modfætning til Synberinden der begyndte med at udgylde sine Taarer over Jesu Fødder, før hun glad gik bort; vel de Menneſter, hvis Hjerter er at ligne ved Klippen, begynde med at være glade og ikke med at være bedrøvede, derfor fremkalder Ordet ingen grundig Forandring hos dem. Skal Ordet virke grundig paa os, da maa det begynde med at fremkalde Selverkjendelsen og Selvførdømmelsen. Der er mange Menneſter, som hører og hører gode Ting, uden at dette kommer til at afsætte Frugt hos dem, hvad er dog Grunden? Grunden er den, at Selverkjendelsens og Selvførdømmelsens Blod aldrig har faaet Lov til at pløje dybt i deres Hjerter. De naa frem til at sige: Herre! Herre! men aldrig til at gjøre den himmelfke Faders Willie.

Paa nogle Hjerter virker Ordet ikke rent. Saadanne Hjerter tage mod Ordet vel ikke blot med Glæde, men ogsaa med Sorg, Sorg over Synden, og for saa vidt er Alt godt, og det synes, som om Sædekornet er faldet i den rette Jordbund, men snart viser det sig, at der i Jorden ligger et Ukrudtsfrø, og faar det Lov til at spire uhindret, saa dræber det Sæden. Og hvad er det saa for

Ukrudt, som vil ødelægge Sæden? det er Betyngningerne, som fremgaar af Fattigdommen, og det er Belyngterne, som fremgaar af Rigdommen. Du fattige Guds Barn, pas paa, at ikke Fattigdommen skal fremkalde bitre Tanker i dit Sind og derved ødelægge Sæden, der er saaet i Dig. I Stedet for at blive bitter og utaalmodig over, at Du er fattig, saa betænk, at dersom Du blot lever med din Frelser, saa er Du rig, saa har Du Del i al hans himmelfke Herlighed, og kun en liden Stund skal din Fattigdom være, naar denne lille Stund er gaaet, da er Du rigere end al Verdens Konger og Kejsere. Og Du rige Guds Barn, pas paa, at din Rigdom ikke forleder Dig til et Liv i Selvfabelighed og Belyst, hvorved den guddommelige Sæd, som maasse var begyndt at spire saa godt, pludseligt visner.

Paa nogle Hjerter saa Ordet en velsignedet Indflydelse. Det siges ikke om saadanne Hjerter, at de bare Frugt af sig selv, thi det kan intet Hjærte; men det siges, at de modtog Ordet, saaledes som vi kjende det fra Herrens Mund, de gjenste hvert Ord, der lød ved Barnets Bugge. De gjenste det i et sundt og godt Hjærte, hvor det ikke mangler Synberkjendelsens Bædste og heller ikke Taksigelsens Glæde, de lader Ordet bære Frugt i Taalmodighed og lader sig ikke overvælde af Fattigdommens Betyngninger eller Rigdommens Forførelser. Kort sagt, de Hjerter, som ere fremstillede i Billedet af den gode Jord, ere vel syndige og strøbelige Hjerter, deri ligner de de tre foregaaende, men samtidigt har de undgaaet de Fejl, som de tre foregaaende vare behæftede med, og som kvalte Sæden. Amen.

Hjortsvang Præstegaard, Jan. 1903.

T. h. Peterſen.

Herrens Vej.

Efter det Lyse.

(Fortsat.)

— 0 —

„Nej, jeg vil ikke tilbage til Jer igjen, brune Erik,“ stammede Drengen. „Jeg vil hen til lille Walter, der har lovet, at han vil være min Bro'r.“

„Ja saa! Du har virkelig villet løbe din Vej, Knægt?“ raabte brune Erik dirrende af Harmen. „Saa tag foreløbig det for din Kapfodethed; siden tages vi nærmere ved.“

Med den glade Klinge af sit Sværd gav han Drengen et Par drøje Sug og greb ham derefter ved Armen for at slæbe ham til Hulsen, der saa i Nærheden.

Den stakkels Blondehaus gjorde ingen Modstand.

Men hans Hjærte var som sønderknust.

Den pludselige Omstiftelse af hans glade Forhaabninger til den skrækelige Virkelighed havde saaledes bedøvet ham, at han var lige ved at miste Bevidstheden.

Ikke en Klagehjd kom over hans Læber, selv ikke da brune Erik tildeelte ham de haarde Slag med Sværdklingen.

Hans Bryst var som sammensnøvet.

Han havde næppe Kræfter nok til at følge sin Bøddel, der slæbte affed med ham.

Brune Erik holdt imidlertid Drengens fuldstændige Haabløshed for stille Hengivelse i Stjæbuen.

Hans Forbitrelse lagde sig noget, og han spurgte, om han ikke paa Vejen gjennem Stoven var stødt paa bevæbnede Mænd.

„Nej,“ svarede Blondehaus, „intet Steds i Stoven har jeg set noget Menneske.“

„Dette Evar lod til at glæde brune Erik.“

„Na, saa tænker Greven nok alligevel ikke paa at sætte efter os,“ sagde han. „Stynd Dig, Blondehaus! Denne gode Efterretning maa vi hurtigt mulig bringe de Andre. Saa kan jo vore Folk, der staa paa Post, blive kaldt hjem. De har fra i Morges staaet paa Udkig. Det kunde jo have været tænkeligt, at vi havde maattet være fattede paa et Angreb efter Historien i Nat. Det er en god Efterretning, Du bringer, og til Belønning skal Du slippe for at komme ned i Rødselskulen, endstjønt Du har haft til Hensigt at løbe fra os. Prøv ikke paa de Kunstner endnu en Gang, Blondehaus, ellers vil det gaa Dig ilde, Du sender mig!“

Sjette Kapitel.

Alle Slags Planer.

Da brune Erik traabte ind i Hulsen med Blondehaus og bragte den lykkelige Efterret-

ning, at de efter alt at dømme ikke bleve forfulgte, lod der rungende Jubelraab fra alle Tilstedeværende.

De havde nemlig søvret i den største Angst for, at Greven skulde efterspore dem og fordrive dem fra deres Tilflugtssted.

Blondehaus listede sig under Tumulten hen i et Hjørne.

Han mente, at Jngen havde lagt Mærke til ham.

Men pludselig sølte han et varmt Haandtryk.

„Velkommen, Blondehaus!“ hvisttede en blid Stemme. „Det er da godt, at Du er kommen sund og rask tilbage. Jeg var saa bange for, at de havde staaet Dig ihjæl. Der var jo Jngen, der vidste, hvor Du var bleven af. Jeg har grædt saa meget for Dig.“

„Ja, Du er altid saa kjær og god, sorte Ella,“ svarede Blondehaus, lidt trøstet ved den Deltagelse, som den lille Zigsjerner pige viste ham. „Det er gaaet mig baade godt og slem i den Tid, jeg har været borte. Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige. Men jeg havde dog haabet, at jeg ikke mere var kommen tilbage her til Hulsen, men saa kom brune Erik og fangede mig. Det havde været bedre at jeg var død.“

„Du dumme Blondehaus! Vilde Du virkelig hellere dø, end hjem til mig igjen?“ udbrød sorte Ella. „Saa har jeg Dig langt kjærere, end Du har mig.“

„Det maa Du ikke sige, Ella,“ svarede Drengen. „Men naar Du har mig kjær, hvorfor vilde Du saa ikke hellere løbe bort med mig, i Stedet for at blive her, hvor vi Begge daglig saa Prøgl, om end Du ikke faar saa mange som jeg.“

„Hvorledes kunde jeg det, Blondehaus? Hvis det paa nogen Maade lod sig gjøre, saa løb jeg gjerne herfra. Men hvorledes skulde vi slippe bort fra Hulsen? Og hvordan skulde vi komme igennem den store Skov?“

„Det skulde jeg nok sørge for, Ella,“ svarede Blondehaus ivrigt. „Naar alle Zigsjerner ere borte og Gammelmor og de andre Børn fode, saa liste vi os ud og smutte bort. Det gaar nok en Nat, naar den Gamle sover, og naar vi først ere derude, skal jeg nok finde Vej. Brune Erik bandt mig ikke i Dag for Dvænen.“

Sorte Ella rystede eftertænksomt paa Hovedet.

„Ja, det kunde jo maaste lade sig gjøre,“ hvisttede hun saa, men det er alligevel et svært Bøvestykke. — Tys, nu kommer den Gamle,“ tilføiede hun hurtigt. „Hvis hun anede, hvad vi havde talt om, saa slog hun os Begge ihjæl.“

Sorte Ella smuttede over i Hulens mørkeste Krog, medens Zigsjernermoderen og brune Erik traabte hen til Blondehaus.

Den Gamle skulede noget bittert paa

Drengen, thi hun havde allerede hørt noget om, at han havde villet undsløbe.

Men hans ydmyge Bæsen beroligede hende, og i en mildere Tone, end Blondebans havde ventet, spurgte hun:

„Hvor har Du været, Dreng?“

Blondebans fortalte nu, hvorledes han var kommen bort fra Zigsgjernerne og havde truffet den lille Grev Walter.

Han fortalte alt, hvad han havde oplevet paa denne mærkelige Dag.

Brune Erik og Zigsgjernermoderen hørte opmærksomt paa ham.

End efter anden vekslede de et meget sigende Blik.

„Den lille Greve var altsaa ganske alene i Parken?“ spurgte brune Erik.

„Ja, ganske alene. Han havde kun sin lille Hund med.“

„Kan man paa en nem Maade komme over Stativet?“

„Ja, jeg klatrede over paa et Djeblit.“

Brune Erik fortrak Munden til et bredt Grin og nikkede fornøjeligt til Zigsgjernermoderen.

„Det er udmærket,“ raabte hun. „Har vi Held med os, kan vi alligevel endnu stifte nærmere Bekendtskab med Grevens Pengefister. Det er kun en Sagatag at stjæle Drengen, og har vi først faaet ham i vor Magt, saa skal Hr. Greven komme til at betale, hvis han vil have ham tilbage.“

Blondebans blev saa forstrækket ved disse Ord, at hans Stræt næppe vilde være undgaaet Zigsgjernerne, hvis de ikke havde været saa optaget af deres onde Anslag.

Han skjævede ved Tanken om, at Røverne virkelig skulde bemægtige sig lille Walter, og var nær ved at bryde ud i en lydelig Gulsten.

(Fortsættes.)

Det for sine fortrivlige Orgeler og andre Musikinstrumenter kjendte Firma Peter sen og Steenstrup, Lille Kongensgade 40 og Areshus 2 D, hvis Indehavere vare Brødrene C. B. og F. A. G. Steenstrup, har nu delt Forretningen i to selvstændige Forretninger.

En Gros Afdelingen har Hr. C. B. Steenstrup overtaget under eget Firma og har Lokale i Knabrostræde 12.

Detail-Forretningen har Hr. F. A. G. Steenstrup overtaget, og fortsætter under Firma „Peter sen og Steenstrup“ og har Lokale i Store Kirkestræde 1, Stue og 1. Sal.

Belgjerning.

Er der ikke en kjærlig Familie, som vil give en ung 2aarig Studerende et Kvistværelse samt Middag til en billig Pris. Man tilskrive „Samaritanen“s Kontor.

For en yndig lille Pige i sit 6te Aar ønskes et Hjem i en kristelig Familie; hun har saa godt som intet Hjem, og hun vil sikkert kunne sprede Lys og Glæde, hvor hun kommer. Man henvende sig til Fru Katen Jensen, Nørrebrogade 54, Kjøbenhavn.

Den lille Pige, som der tre Gange er bleven bedet for her i Bladet, har nu faaet et velsignet Hjem hos troende Folk.

Wilhelmine Levetow.

En Sngpelejerste

ønsker Plads som Menighedsngpelejerste, eller at passe en svag Mand eller Kvinde. Wilhelmine Petersen, Nørste Skov, Nørkøv St.

Hjem søges.

Den Kone, hvis Mand tog sig af Dage af Ræringsborg og efterlod sig fem Børn, hvoraf den lille fem Aaanedes Pige har faaet et godt Hjem, vilde meget gjerne, at en lille, dejlig Dreng paa 1½ Aar maatte faa den samme Lykke at blive antaget af kjærlige Forældre.

Ligeledes har en stakkels Moder henvendt sig til mig med Bøn om at faa et Hjem til en lille to Aaaned gammel Pige. Moderen er en sitting og stræbsom Kone, men ser sig ikke i Stand til at passe og ernære sit lille Barn. Nærmere ved Henvendelse til Fru Karen Jensen, Nørrebrogade 54, 1. S.

Kjære troende Venner i Kjøbenhavn!

Stulde der ikke være en kjærlig Familie, der til Maj har Brug for en lille Pige, som skal konfirmeres til Foraaret. Hun er villig til at tage fat i alt, hvad hun kan; men hun stulde helst i et Hjem, hvor de kjærligt vilde tage sig af hende, da hendes Moder er død, og hun af den Grund er bleven noget forsømt. Man tilskrive hendes Søster, Paula Madsen, Tegirsvej 1, 2. S. t. v. Kjøbenhavn.

Smedelære.

En kraftig, stor 14½ Aars Dreng ønskes i Smedelære straks eller senere paa Landet. Man tilskrive Fru A. Jørgensen, Thorsgade 47, Kjøbenhavn.

En Kjærlighedsgjerning.

Var der ikke en Familie, som vilde hjælpe en lille 11aarig enbetet Dreng til et nyt Træben, da vil hans Moder, som er Enke, være meget taknemmelig. Enten Petersen, S. C. Jensensvej 6, 3. S., Kjøbenhavn. L.

En barnløs Ærersfamilie eller en anden velstillet Familie kan faa en lille, sund 2 Aars Dreng til Adoption mod 1000 Kr. en Gang for alle. Bilet mrrt. „Adoptibarn“ bedes indsendt til „Samaritanens“ Kontor, Bjelles Allée 34, Kjøbenhavn.

Kjøbenhavns

Corset-Magasin,

==== Silkegade Nr. 5. ====

frakke-Corsetter fra Kr. 2,50.

„**Facon 700**“ fra Kr. 3,00.
(Cinar Munksgaards).

Reform-Corsetter (uden Laas og Fjedre.)

Unbefalet af danske Læger.

Praktiske Børne-Corsetter.

Corsetter repareres nanjet hvor de ere kjøbte.

Husk i Tide at bestille
„**De Unges Bibliothek**“.

„De Unges Bibliothek“ indeholder for Eiden:

„**Ben Hur**“,

en Fortælling fra Kristi Tid af Levis Wallace.

Nye tiltrædende Abonnenter fra Nytaar kunne faa, hvad der er udkommet forrige Aar (94 Sider) af „Ben Hur“ samt det smukke Præmiebillede for 1902: Luther m. fl. oversætter Bibelen, gratis mod at betale Forfendelsen, 25 Dre.

For 1903 medfølger gratis til hver Selaars-Abbonent et meget smukt udført Billede: **Taalmodighed**. Prøvebillede sendes paa Forlangende gratis.

Abbonentfamlere søges, høj Natbat gives.

De Unges Bibliothek kan bestilles gennem Postvæsenet, i enhver Boghandel samt i Ekspeditionen, Nølsvej 1, Et., Kjøbenhavn F. (Telf.: Godthaab 222).

Send ikke Klude,

men

skriv efter Prøver!

Og se paa Priserne!

5 Alen ægteblaa, sort og brunt Cheviot til en Klædning, 6½, 8, 12½, 15, 16½ og 19½ Kr. 5 Alen heluld., svært Bucks skin 8½, 11, 12, 15, 16½ Kr. 5 Alen heluld. Kamgarn i auge Farver 18½ og 25½ Kr. Alle Varer, der ikke i et og alt tilfredsstillers tages helst tilbage og Portoudlæg godtgøres. Alle Kvaliteter ere mere end 2 Alen brede. Prøver sendes straks franko.

Kludetøjer føres ikke. — Benyt et Fem-Øres Brevkort.

**Joh Løve Østerbye,
Søby**

Carl Petersen jun.s

Parfume- & Sæbefabrik,

Kjøbenhavn N.

Pong-soap.

25 Dre Stf. 12 Stf. for 250.

Hovedekspedition: Slotsgade 4, N.

Udsalg:

Slotsgade 4. Randersgade 13. Smallegade 6.

Prinsessegade 23. Ny Kronprinsessegade 22.

Værnedamsvej 9. Skindergade 41.

Vesterbrogade 8. Frihedshøttens Bazar.

Viergegade 2. Helsingør.

„**Samaritanen**“ der ejes og udgives af Carl Petersen, og hvis Overflod bidrager til, at han kan opføre sig for hjemløse Børns og hjemløse Menneskers Sag samt andre Kjærlighedsøgninger, udkommer hver Søndag og koster 50 Dre Hjerdingaaret, kan bestilles hos Posten eller paa „Samaritanens“ Kontor, Bjelles Allée 34.

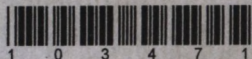
Annoncer modtages kun, naar der er Plads i Bladet a 20 Dre pr. Petit-Linie.

Kørl. Kontoret er aabent daglig mellem Kl. 9—10½ Form.

Tелефон: Tagensvej 189.

Rørrebros Bogtrykkeri, (Fr. Triffen.)
Prins Jørgensgade 6. — Kjøbenhavn

DIS-Danmark

1 0 3 4 7 1